Evropski parlament
2024-2029

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2026)0009

Pravice letalskih potnikov

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 21. januarja 2026 o stališču Sveta v prvi obravnavi z namenom sprejetja uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 261/2004 o določitvi skupnih pravil glede odškodnine in pomoči potnikom v primerih zavrnitve vkrcanja, odpovedi ali velike zamude letov ter Uredbe (ES) št. 2027/97 o odgovornosti letalskih prevoznikov v zvezi z letalskim prevozom potnikov in njihove prtljage (10015/1/2025 – C10-0228/2025 – 2013/0072(COD))

(Redni zakonodajni postopek: druga obravnava)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju stališča Sveta v prvi obravnavi (10015/1/2025 – C10-0228/2025),
- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 11. julija 2013[1],
- po posvetovanju z Odborom regij,
- ob upoštevanju mnenja Komisije (COM(2025)0630),
- ob upoštevanju svojega stališča v prvi obravnavi[2] o predlogu Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2013)0130),
- ob upoštevanju smernic Odbora za promet in turizem z dne 13. oktobra 2025 na podlagi člena 74 Poslovnika,
- ob upoštevanju člena 294(7) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju člena 68 Poslovnika,
- ob upoštevanju priporočila za drugo obravnavo Odbora za promet in turizem (A10-0001/2026),

---

1 UL C 327, 12.11.2013, str. 115.
2 UL C 93, 24.3.2017, str. 336.

1. sprejme stališče v drugi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;

2. naroči svoji predsednici, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu, Komisiji in nacionalnim parlamentom.

P10_TC2-COD(2013)0072

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v drugi obravnavi 21. januarja 2026 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2026/... Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 261/2004 o določitvi skupnih pravil glede odškodnine in pomoči potnikom v primerih zavrnitve vkrcanja, odpovedi ali velike zamude letov ter Uredbe (ES) št. 2027/97 o odgovornosti letalskih prevoznikov v zvezi z letalskim prevozom potnikov in njihove prtljage

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 100(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora[1],

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom[2],

---

1 UL C 327, 12.11.2013, str. 115.

2 Stališče Evropskega parlamenta z dne 5. februarja 2014 (UL C 93, 24.03.2017, str. 336) in stališče Sveta v prvi obravnavi z dne 29. septembra 2025 (UL C, C/2025/5782, 30.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5782/oj). Stališče Evropskega parlamenta z dne 21. januarja 2026.

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Uredba (ES) št. 261/2004 Evropskega parlamenta in Sveta[3] in Uredba Sveta (ES) št. 2027/97[4] sta pomembno prispevali k zaščiti pravic letalskih potnikov, kadar so njihovi potovalni načrti moteni zaradi zavrnitve vkrcanja, velikih zamud, odpovedi leta ali neustreznega ravnanja s prtljago.

(1a) Zakonodajalec Unije potrjuje cilje, izražene v uvodnih izjavah 1 in 4, da mora zakonodaja EU na področju zračnega prevoza zagotavljati visoko raven varstva potnikov, na splošno v celoti upoštevati zahteve o varstvu potrošnikov ter zvišati standarde varstva, ki jih določa ta uredba. To bi bilo treba doseči s krepitvijo pravic letalskih potnikov, izboljšanjem pravne varnosti za letalske potnike in letalske prevoznike ter s kodifikacijo glavnih sodb Sodišča, ki se nanašajo na razlago Uredbe (ES) št. 261/2004, kakor tudi z zagotavljanjem, da letalski prevozniki na liberaliziranem trgu delujejo pod usklajenimi pogoji. Hkrati to pomeni, da standardov varstva, določenih z Uredbo (ES) št. 261/2004, nikakor ne bi smeli zniževati. Zato je treba izkoristiti ves potencial pravic letalskih potnikov, kot so zaščitene z uredbama (ES) št. 261/2004 in (ES) št. 2027/97, ter poskrbeti za učinkovitejšo, uspešnejšo in doslednejšo uporabo teh pravic v Uniji, pri tem pa upoštevati interese letalskih prevoznikov ter še naprej ohranjati ravnotežje med interesi letalskih potnikov in interesi letalskih prevoznikov.
[Sprememba 1]

---

3 Uredba (ES) št. 261/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. februarja 2004 o določitvi skupnih pravil glede odškodnine in pomoči potnikom v primerih zavrnitve vkrcanja, odpovedi ali velike zamude letov ter o razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 295/91 (UL L 46, 17.2.2004, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/261/oj).

4 Uredba Sveta (ES) št. 2027/97 z dne 9. oktobra 1997 o odgovornosti letalskih prevoznikov v zvezi z letalskim prevozom potnikov in njihove prtljage (UL L 285, 17.10.1997, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/2027/oj).

(2) Vendar pa so številne pomanjkljivosti, ki so bile odkrite med izvajanjem pravic na podlagi uredb (ES) št. 261/2004 in (ES) št. 2027/97, onemogočale izkoriščanje celotnega potenciala teh pravic v smislu uresničevanja varstva potnikov. Za zagotovitev učinkovitejše, uspešnejše in doslednejše uporabe pravic letalskih potnikov po vsej Uniji so potrebne številne prilagoditve trenutnega pravnega okvira. To je bilo poudarjeno v poročilu Komisije z dne 27. oktobra 2010 z naslovom „Poročilo o državljanstvu EU iz leta 2010 Odpravljanje ovir za pravice državljanov EU“, v katerem je Komisija napovedala ukrepe, s katerimi bo zagotovila niz skupnih pravic, predvsem za letalske potnike, in njihovo ustrezno uveljavljanje.

(3) Študija o trenutni ravni varstva pravic letalskih potnikov v EU, ki jo je Komisija naročila in objavila leta 2020 (v nadaljnjem besedilu: ***usmerjevalna*** študija), ~~je pokazala~~***ugotavlja***, da je glavna prioriteta potnikov, da jim je nudena pomoč v primeru motnje potovanja in ponujena možnost spremembe poti, da tako čim prej prispejo v namembni kraj. ***V zvezi s tem usmerjevalna*** študija ~~je pokazala~~***kaže***, da je plačilo odškodnine po prioritetah potnikov ***med tremi ponujenimi možnostmi*** na tretjem mestu. ~~Po drugi strani je študija~~***Vendar iz te študije ni mogoče sklepati, da bi plačilo odškodnine zavzemalo nizko mesto med prioritetami potnikov, in sicer iz treh razlogov. Prvič, vprašanje je že samo po sebi oblikovano izrazito pristransko in omejuje možne izide, saj tri možnosti, ki so dane anketirancem, po svoji naravi niso primerljive. Medtem ko dve možnosti (pomoč, sprememba poti) obetata takojšnjo rešitev nujne težave (motnje v letu), je tretja možnost (odškodnina) po svoji naravi poznejša in manj nujna. Na podlagi te uredbe je odškodnina namenjena povračilu škode, ki jo je potnik utrpel kot posledico motnje, s plačilom, ki mu pomaga dolgoročno, namesto da bi se reševal neposredni problem (s pomočjo ali spremembo poti). Povsem naravno je, da bo povprečni anketiranec od treh možnosti na tretje mesto uvrstil tisto, ki je najmanj nujna in najmanj neposredna (odškodnina).***

Vendar bi bilo z logičnega in statističnega vidika neupravičeno, če bi iz te uvrstitve sklepali, da bi bil prejem odškodnine za potnika bistveno manj pomemben. Drugič, vprašanje je v študiji oblikovano tako, da anketiranca umetno zavezuje, da izbere med tremi možnostmi in jih razvrsti, medtem ko v sedanji Uredbi (ES) št. 261/2004 te tri možnosti soobstajajo, ne da bi se med seboj kakor koli izključevale. Tretjič, razvrstitev usmerjevalne študije izhaja iz sodelovanja s potrošniškimi in potniškimi organizacij ter teoretičnih raziskav in ne temelji na celoviti raziskavi med potniki. Da bi se glede na to izognili pristranskosti zaradi zasnove vprašanja in metodologije v usmerjevalni študiji, je koristno preučiti druge reprezentativne raziskave mnenj letalskih potnikov glede prejemanja odškodnine v skladu s to uredbo. Statistična raziskava[5], ki jo je leta 2018 izvedlo Evropsko računsko sodišče na vzorcu 10 350 naključno izbranih državljanov iz desetih držav članic, je pokazala ~~tudi, da so se absolutni in relativni stroški, ki jih imajo letalski prevozniki~~***, da se je „pravica do odškodnine pri odpovedi potovanja ali zavrnitvi vkrcanja“ z 39,6 % uvrstila na drugo mesto med desetimi možnostmi, med katerimi so potniki morali izbrati tri pravice, ki so po njihovem mnenju „najpomembnejše“, medtem ko je „pravica do zagotovitve nadomestnega prevoza pri velikih zamudah, odpovedi potovanja ali zavrnitvi vkrcanja“ kot prednostna možnost dosegla le nekoliko višji rezultat, in sicer 41,7 %.***

---

5 ***Prim. stran 22 poročila https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR18_30/SR_PASSENGER_RIGHTS_SL.pdf.***

Glede na to zanemarljivo razliko iz navedenih dveh tesno uvrščenih možnosti ni mogoče sklepati o resničnem vrstnem redu prednostnih izbir. V anketi YouGov, ki jo je naročil organ za odškodninske zahtevke in je spomladi 2025 zajela 3 059 državljanov v Nemčiji, Španiji in na Danskem, je 70 % anketirancev vztrajalo pri ohranitvi sedanjega pravila o odškodnini, pri čemer so poudarili, da potniki ne smejo izgubiti pravic zaradi ~~izvajanja~~***majhnega prihranka stroškov, medtem ko je le 14 % anketirancev raje privolilo v domnevni prihranek 1 EUR na ceno vozovnice. Tudi industrijsko združenje Airlines for Europe (A4E) iz rezultatov svoje lastne ankete YouGov, v kateri so upoštevana mnenja več kot 6 000 potrošnikov v petih državah članicah, ugotavlja, da 75 % potnikov, ki so leteli v zadnjih 12 mesecih, podpira ohranjanje sedanjih višin odškodnin[6]. Ti dokazi podpirajo odločitev zakonodajalca Unije v okviru revizije*** Uredbe (ES) št. 261/2004, ~~od leta 2011 znatno povečali, kar bi lahko dolgoročno povzročilo omejitev števila prog, na katerih se opravljajo leti, ali zmanjšanje povezljivosti, ki jo potnikom ponujajo letalski prevozniki. Pri reviziji Uredbe (ES) št. 261/2004 bi se zato morali osredotočiti zlasti na pravice~~***da ne zniža morebitnih obstoječih pravic*** potnikov ***do odškodnine poleg drugih enako pomembnih pravic*** do pomoči in spremembe poti***. Obe kategoriji pravic, obravnavani v zgoraj navedenih dokazih, „odškodnino“ ter „pomoč in spremembo poti“, je treba obravnavati kot celoto, med njima pa se ne sme umetno ustvarjati nasprotij.***~~, pri tem pa upoštevati~~ Ekonomske spodbude za letalske prevoznike in ~~učinke~~***učinki*** na povezljivost ***se lahko upoštevajo v celoti, hkrati pa je treba ohraniti obstoječe pravice letalskih potnikov in visoko raven varstva potrošnikov***. **[Sprememba 2]**

---

6 ***Prim. sporočilo A4E za medije z dne 14. oktobra 2025: https://a4e.eu/publications/new-data-confirms-that-eu-passenger-rights-reform-is-out-of-sync-with-passenger-priorities/.***

(3a) V skladu s cilji Uredbe (ES) št. 261/2004 neodvisna in strokovno recenzirana študija iz leta 2023[7] ponuja trdne dokaze, da je uredba v svoji sedanji obliki učinkovita pri zmanjševanju povprečnega časa zamud letov. V študiji je ugotovljeno, da je ta učinek po svoji obsežnosti očitno ekonomsko pomemben in neodvisen od odločitev letalskih prevoznikov glede načrtovanega trajanja leta. Študija statistično potrjuje, da je hipotezo o ničnem učinku mogoče zelo zanesljivo ovreči. Poudarjeno je, da njeni rezultati veljajo tudi za druge ukrepe glede točnosti letov (zamuda pri prihodu in delež „pravočasnih letov“), prav tako pa veljajo v primeru alternativnih specifikacij. Ugotovljeno je še, da je veljavna uredba najučinkovitejša pri zmanjševanju zamud na progah z nizko konkurenco. Poudarja, da odškodninska shema v skladu z Uredbo (ES) št. 261/2004 z gospodarskega vidika uporablja načelo, da mora odgovornost nositi stranka, ki je v najboljšem položaju, da jo prepreči in upravlja z najnižjimi stroški. Letalski prevozniki bi namesto potnikov ohranili nadzor nad točnostjo z načrtovanjem voznega reda, načrtovanjem vzdrževanja, kroženjem posadke in zrakoplovov ter strategijami za odpravo motenj.

---

7 ***Prim. Gnutzmann in Spiewanowski v: Transport Policy 136 (2023), 155–168, prim. https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0967070X23000768.***

Uredba bi z vezavo odgovornosti na zamudo ob prihodu v končni namembni kraj zagotovila potrebne ekonomske spodbude za letalske prevoznike, da bi zmanjšali pogostost velikih zamud in odpovedi. Ugotovitve te študije podpirajo odločitev zakonodajalca Unije, da ohrani in jasno opredeli skupni prag treh ur za odškodnino v primeru odpovedi ali dolge zamude ter obstoječe višine odškodnin in pragove razdalj: ohranjanje obstoječe ravni varstva pravic potnikov je učinkovito pri povečevanju povezljivosti in ohranjanju ekonomskih spodbud za letalske prevoznike. **[Sprememba 3]**

(4) Za potnike, ki potujejo na letu, za katerega veljajo obveznosti javne službe, bodisi po polni bodisi po znižani ceni, bi morale na podlagi Uredbe (ES) št. 261/2004 veljati enake pravice.

(5) ~~Za povečanje pravne varnosti za letalske prevoznike in potnike je potrebna opredelitev pojma „izredne razmere“, ki upošteva sodbo Sodišča v zadevi C-549/07 (Friederike Wallentin-Hermann/Alitalia – Linee Aeree Italiane SpA)[8] (v nadaljnjem besedilu: sodba v zadevi C-549/07) o razlagi Uredbe (ES) št. 261/2004.~~ Pojem „izredne razmere“ ***je predmet obsežne sodne prakse Sodišča. Bolj*** bi bilo treba pojasniti***, kaso izredne razmere, da bi se pravice letalskih potnikov lahko učinkovito in dosledno izvrševale. Glede na sodno prakso bi bilo treba dogodke, katerih izvor je glede na dejanskega letalskega prevoznika „notranji“, razlikovati od dogodkov, katerih izvor je „zunanji“. Dogodki bi se morali šteti za zunanje, kadar nastanejo zaradi razmer, na katere letalski prevoznik ne more vplivati, in so posledica naravnega dogodka ali dejanja tretje osebe. Takšni zunanji dogodki bi se morali na splošno šteti za izredne razmere. Dogodki, ki ne izpolnjujejo teh meril, bi se morali šteti za notranje in se ne bi smeli šteti za izredne razmere. Takšno razlikovanje bi morali dodatno pojasniti z izčrpnim*** ~~z neizčrpnim~~ seznamom razmer, ~~ki predstavljajo~~***za katere je jasno opredeljeno, da bi se lahko štele za*** izredne ~~razmere ali ki ne predstavljajo izrednih razmer. Komisija bi morala vsaka tri leta pregledati~~***.***

---

[8] ~~Sodba Sodišča (četrti senat) z dne 22. decembra 2008 v zadevi Friederike Wallentin-Hermann/Alitalia - Linee Aeree Italiane SpA, C-549/07, ECLI:EU:C:2008:771.~~

Da bi lahko spremenili seznam izrednih razmer ~~ter~~***in ga*** po potrebi ~~Evropskemu parlamentu in Svetu predlagati posodobitev tega seznama~~***dopolnili, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13***. ***aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje[9]. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.*** **[Sprememba 4]**

---

9 ***Medinstitucionalni sporazum med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o boljši pripravi zakonodaje (UL L 123, 12.5.2016, str. 1).***

(5a) V skladu z Montrealsko konvencijo bi bilo treba obveznosti dejanskih letalskih prevoznikov omejiti ali izključiti v primerih, ko je dogodek posledica izrednih razmer, ki se jim ne bi bilo mogoče izogniti, tudi če bi bili sprejeti vsi ustrezni ukrepi. Sodišče je v sodni praksi podalo več podrobnosti o pomenu in omejitvah obveznosti, da se sprejmejo „ustrezni ukrepi“.

[Sprememba 5]

~~(6) V sodbi v zadevi C-549/07 je Sodišče razsodilo, da nepričakovana tehnična težava ne predstavlja izrednih razmer, razen če je nepričakovana tehnična težava nastala zaradi skrite napake pri izdelavi, ki jo je razkril proizvajalec zrakoplova ali pristojni organ, ali poškodbe na zrakoplovu zaradi sabotaže ali terorističnih dejanj. Vendar bi morale glede na pridobljene izkušnje in dejstvo, da je zelo pomembno zagotoviti, da pravice, podeljene potnikom na podlagi te uredbe, ne ogrožajo varnosti, v določenih primerih tehnične težave v zvezi z določeno opremo predstavljati izredne razmere.~~

[Sprememba 6]

(7) V sodbi v združenih zadevah C-156/22, C-157/22 in C-158/22 (TAP Portugal/flightright GmbH in Myflyright GmbH)[10] o razlagi Uredbe (ES) št. 261/2004 je Sodišče razsodilo, da nepričakovana odsotnost člana posadke, katerega prisotnost je nepogrešljiva za zagotovitev leta, zaradi bolezni ali celo nepričakovane smrti malo pred odhodom leta ni predstavljala izrednih razmer. Čeprav so letalski prevozniki dolžni sprejeti vse razumne ukrepe za zagotovitev zamenjave pilota, kopilota ali najmanjšega zahtevanega števila članov posadke, je za zagotovitev izpolnjevanja te obveznosti v praksi zunaj domačih baz letalskega prevoznika potrebno veliko časa in finančnih stroškov. Zato je ustrezno določiti, da bi nepričakovana bolezen ali smrt člana posadke, katerega prisotnost je nepogrešljiva, na primer dan pred odhodom leta, zunaj domačih baz letalskega prevoznika morala predstavljati izredne razmere. **[Sprememba 7]**

10 Sodba Sodišča (tretji senat) z dne 11. maja 2023, TAP Portugal/flightright GmbH in Myflyright GmbH, združene zadeve od C-156/22 do C-158/22, ECLI:EU:C:2023:393.

(8) V sodbah v zadevah C-28/20 (Airhelp Ltd/Scandinavian Airlines System Denmark – Norway – Sweden)[11], C-195/17 (Helga Krüsemann in drugi/TUIfly GmbH)[12], C-613/20 (CS/Eurowings GmbH)[13] in C-287/20 (EL in CP/ Ryanair DAC)[14] o razlagi Uredbe (ES) št. 261/2004 je Sodišče razsodilo, da stavke osebja letalskega prevoznika ne predstavljajo izrednih razmer. Vendar v primeru stavke nekatere zahteve osebja letalskega prevoznika ne spadajo v pristojnost letalskega prevoznika in ta nanje nima vpliva, kot so spremembe upokojitvene starosti ali finančnih prispevkov, ki jih lahko obravnavajo le javni organi. Zato je ustrezno določiti, da nekatere stavke osebja letalskega prevoznika predstavljajo izredne razmere. **[Sprememba 8]**

11 Sodba Sodišča (veliki senat) z dne 23. marca 2023, Airhelp Ltd/Skandinavian Airlines System Denmark – Norway – Sweden, C-28/20, ECLI:EU:C:2021:226.

12 Sodba Sodišča (tretji senat) z dne 17. aprila 2018, Helga Krüsemann in drugi/ TUIfly GmbH, C-195/17, ECLI:EU:C:2018:258.

13 Sodba Sodišča (deveti senat) z dne 6. oktobra 2021, CS/Eurowings GmbH, C-613/20, ECLI:EU:C:2021:820.

14 Sklep Sodišča (osmi senat) z dne 10. januarja 2022, EL in CP/Ryanair DAC, C-287/20, ECLI:EU:C:2022:1.

(9) V sodbi v zadevi C-173/07 (Emirates Airlines - Direktion für Deutschland/Diether Schenkel)[15] o razlagi Uredbe (ES) št. 261/2004 je Sodišče razsodilo, da pojem „let“ v smislu Uredbe (ES) št. 261/2004 ni bil opredeljen, temveč ga je Sodišče razlagalo, kot da ga v bistvu sestavlja zračni prevoz kot „enota“ takega prevoza, ki ga izvede letalski prevoznik, ki določi svoj načrt poti. Za preprečitev negotovosti in ob upoštevanju pridobljenih izkušenj bi bilo treba zdaj jasno opredeliti pojem „let“ ter z njim povezana pojma „povezovalni let“ in „pot“.

(10) V sodbi v zadevi C-537/17 (Claudia Wegener/Royal Air Maroc SA)[16] o razlagi Uredbe (ES) št. 261/2004 je Sodišče razsodilo, da se je Uredba (ES) št. 261/2004 uporabljala za del vsakega leta, ki je bil del ene poti, ne glede na to, kje je bil let opravljen, vključno z leti, ki so bili v celoti opravljeni zunaj Unije. ***Glede na to sodbo in da bi zagotovili enake pogoje, bi bilo treba takrat,*** kadar je začetno mesto odhoda na ozemlju države članice, za katero se uporabljata Pogodbi, ali kadar je ~~dejanski letalski prevoznik dejanski letalski prevoznik Unije ter kadar je~~ končni namembni kraj poti na ozemlju države članice, za katero se uporabljata Pogodbi, ~~bi bilo treba~~ uporabljati to uredbo.
[Sprememba 9]

15 Sodba Sodišča (četrti senat) z dne 10. julija 2008 v zadevi Emirates Airlines - Direktion für Deutschland/Diether Schenkel, C-173/07, ECLI:EU:C:2008:400.

16 Sodba Sodišča (osmi senat) z dne 31. maja 2018, Claudia Wegener/Royal Air Maroc SA, zadeva C-537/17, ECLI:EU:C:2018:361.

(11) Študija je pokazala različne ravni skladnosti letalskih prevoznikov z Uredbo (ES) št. 261/2004, pri čemer letalski prevozniki Unije na splošno kažejo višjo raven skladnosti kot letalski prevozniki tretjih držav. Zato bosta ponovna vzpostavitev enakih konkurenčnih pogojev za letalske prevoznike Unije in letalske prevoznike tretjih držav ter izboljšanje gospodarske trajnostnosti letalskih prevoznikov Unije podprla konkurenčnost Unije in nazadnje izboljšala varstvo potnikov na splošno.

(11a) Zaradi poštene mednarodne konkurence in za zagotovitev, da so potniki zaščiteni z enotnim in skladnim okvirom pravic, bi se morala Uredba (ES) št. 261/2004 uporabljati za vse poti znotraj Unije, kot tudi za vse odhodne poti iz Unije in dohodne poti v njo. **[Sprememba 10]**

~~(12) Člen 349 Pogodbe o delovanju Evropske unije priznava posebne značilnosti najbolj oddaljenih regij, zlasti zaradi njihove oddaljenosti. Glede na izkušnje, pridobljene z Uredbo (ES) št. 261/2004, je v končno korist potnikov nujno, da se zagotovi ozemeljska povezljivost za najbolj oddaljene regije in poveča kohezija po vsej Uniji. Zaradi posebnih značilnosti poti med najbolj oddaljenimi regijami in drugim ozemljem države članice, za katero veljata Pogodbi, bi bilo treba višino odškodnine določiti glede na dejansko razdaljo poti.~~ **[Sprememba 11]**

(13) Vozovnice izda ali odobri dejanski letalski prevoznik po sklenitvi pogodbe o zračnem prevozu s potnikom. Vozovnice bi morale biti prepoznavne z enotno številko vozovnice in vsebovati edinstveno referenco v zvezi z enotno pogodbo o zračnem prevozu, izdano ob rezervaciji. Zajemati bi morale en let ali povezovalni let, brez upoštevanja vmesnih postankov za tehnične in operativne namene. Vozovnice bi morale vsebovati več informacij o navedenem letu ali navedenem povezovalnem letu, kot so datum leta, letališči odhoda in prihoda, predvideni čas odhoda in prihoda, ime in priimek potnika, številka leta ter ime dejanskega letalskega prevoznika.

(14) V sodbi v zadevi C-22/11 (Finnair Oyj/Timy Lassooy)[17] o razlagi Uredbe (ES) št. 261/2004 je Sodišče razsodilo, da je treba pojem „zavrnitev vkrcanja“ razlagati tako, da se nanaša ne le na zavrnitev vkrcanja zaradi prevelikega števila rezervacij, ampak tudi na zavrnitve vkrcanja iz drugih razlogov, na primer zaradi operativnih težav. Potnikom, ki so se javili za vkrcanje in jim je bilo vkrcanje zavrnjeno ali ki so bili vnaprej obveščeni, da jim bo vkrcanje proti njihovi volji zavrnjeno, bi bilo treba brez nepotrebnega odlašanja povrniti stroške ***in izplačati odškodnino***. **[Sprememba 12]**

~~(15) Obenem obstajajo utemeljeni razlogi za zavrnitev vkrcanja potnikov, kot so zdravje, varnost, varovanje ali neustrezne potne listine. Letalski prevozniki imajo tudi utemeljene razloge za zavrnitev vkrcanja potnikom, ki kažejo moteče vedenje, ki ogroža varnost ali varovanje leta, kot je navedeno v spremenjeni Konvenciji o kaznivih dejanjih in nekaterih drugih dejanjih, storjenih na letalih, podpisani v Tokiju 14. septembra 1963. V teh primerih bi moral dokazno breme nositi dejanski letalski prevoznik.~~ **[Sprememba 13]**

---

17 Sodba Sodišča (tretji senat) z dne 4. oktobra 2012 v zadevi Finnair Oyj/Timy Lassooy, C-22/11, ECLI:EU:C:2012:604.

(16) Da bi se izboljšale ravni varstva, potnikom ne bi smelo biti zavrnjeno vkrcanje na povratni let iz razloga, ker se niso vkrcali na odhodni let, za katerega velja ista pogodba o zračnem prevozu.

(17) Na podlagi sedanje ureditve so potnikom za popravek napak v zapisu svojih imen včasih naložene kazenske upravne takse. Ustrezni popravki napak pri rezervaciji ali upravne spremembe bi morali biti omogočeni brezplačno, pod pogojem, da zahtevani popravek ali sprememba ne bi pomenili spremembe ure leta, datuma, načrta poti ali potnika.

(18) V primeru odpovedi leta bi moral odločitev o povračilu stroškov, nadaljevanju potovanja s spremembo poti ali odložitvi potovanja ***na poznejši čas istega dne ali poznejši datum*** sprejeti potnik in ne letalski prevoznik. **[Sprememba 14]**

(18a) Če potnik odpove let, bi morali letalski prevozniki brezplačno povrniti davke, ki so že bili plačani. **[Sprememba 15]**

(19) Upravljavci letališč na letališčih, ~~ki sprejmejo več kot pet milijonov~~***katerih letni obseg potniškega prometa vsaj tri zaporedna leta znaša najmanj štiri milijone*** potnikov ~~na leto~~, ter izvajalci bistvenih letaliških storitev, zlasti letalski prevozniki in ponudniki storitev zemeljske oskrbe, ***izvajalci navigacijskih služb in izvajalci pomoči za invalidne potnike ali potnike z omejeno mobilnostjo,*** bi morali ~~sodelovati~~***sprejeti ustrezne ukrepe za usklajevanje in sodelovanje uporabnikov letališč***, da bi čim bolj zmanjšali učinek večkratnih motenj letov na potnike. V ta namen bi morali upravljavci letališč za takšne primere ~~pripraviti~~***zagotoviti ustrezno usklajevanje, tako da bi pripravili ustrezne*** načrte izrednih ukrepov***,*** in ~~sodelovati~~ pri oblikovanju takšnih načrtov ***sodelovati z nacionalnimi, regionalnimi ali lokalnimi organi. Nacionalni izvršilni organi bi morali takšne načrte oceniti in po potrebi prilagoditi***~~. Na vseh drugih letališčih bi si moral upravljavec letališča v primerih, ki bi lahko povzročili, da bi veliko potnikov obtičalo na letališču, po najboljših močeh prizadevati za usklajevanje in dogovarjanje z uporabniki letališča, ter za obveščanje potnikov, ki so obtičali~~. **[Sprememba 16]**

(19a) Letalski prevozniki bi morali vzpostaviti postopke in usklajene ukrepe, da bi potnikom, ki so obtičali, zagotovili ustrezne informacije. V teh postopkih bi moralo biti jasno navedeno, kdo je na vsakem letališču odgovoren, da poskrbi za oskrbo, pomoč, spremembo poti ali povračilo stroškov, v njih pa bi morali biti določeni tudi postopki in pogoji za zagotavljanje teh storitev.
[Sprememba 17]

(19b) Da bi potnikom pomagali v primeru motenj letov ali zamude, poškodovanja ali izgube prtljage, bi morali letalski prevozniki vzpostaviti kontaktne točke na letališčih, na katerih bi njihovo osebje ali tretje osebe po njihovem naročilu potnikom zagotovili potrebne informacije o njihovih pravicah, tudi o pritožbenih postopkih, in jim pomagali, da nemudoma ukrepajo.
[Sprememba 18]

(19c) Zaradi kratkih rokov za vložitev pritožb za izgubljeno ali poškodovano prtljago ali prtljago, ki zamuja, bi bilo treba na vseh letališčih vzpostaviti posebno službo za zahtevke v zvezi s prtljago, pri kateri bi lahko potniki ob prihodu vložili pritožbo. Letalski prevozniki bi morali potnikom v ta namen zagotoviti pritožbeni obrazec v vseh uradnih jezikih EU. Tak obrazec bi bil lahko tudi v obliki običajnega zapisnika o neprispeli prtljagi. Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila, da z izvedbenimi akti določi obliko standardiziranega pritožbenega obrazca. **[Sprememba 19]**

(20) ~~Uredba~~***Cilj Uredbe*** (ES) št. 261/2004 ~~bi morala izrecno vključevati pravico do odškodnine za potnike, ki jih prizadene velika zamuda,~~***je okrepiti pravice potrošnikov, tako da se zagotovi visoka raven varstva letalskih potnikov na notranjem trgu*** v skladu s ~~sodbo Sodišča~~***členom 38 Listine EU o temeljnih pravicah. Sodišče je*** v združenih zadevah C-402/07 (Christopher Sturgeon, Gabriel Sturgeon in Alana Sturgeon/Condor Flugdienst GmbH) in C-432/07 (Stefan Böck in Cornelia Lepuschitz/Air France SA)[18] (v nadaljnjem besedilu: sodba v združenih zadevah C-402/07 in C-432/07) ***upoštevalo ta cilj, saj je priznalo, da potniki, katerih let zamuja tri ure ali več, utrpijo škodo v obliki nenadomestljive časovne izgube, ki jo je treba nemudoma in standardizirano povrniti.***

---

18 Sodba Sodišča (četrti senat) z dne 19. novembra 2009, Christopher Sturgeon, Gabriel Sturgeon in Alana Sturgeon/Condor Flugdienst GmbH (C-402/07) ter Stefan Böck in Cornelia Lepuschitz/Air France SA (C-432/07), združeni zadevi C-402/07 in C-432/07, ECLI:EU:C:2009:716.

Sodišče se je sklicevalo na načelo enakega obravnavanja in potrdilo, da zaradi velike zamude nastane škoda, primerljiva z odpovedjo, in da razlike v obravnavi ni mogoče objektivno upravičiti. Natančneje, Sodišče je menilo, da imajo zadevni potniki, kadar je zamuda leta ob prihodu enaka ali večja od treh ur, pravico do odškodnine, tako kot potniki, katerih prvotni let je bil odpovedan in ki jim letalski prevoznik ne more ponuditi spremembe poti v skladu s pogoji iz člena 5(1)(c)(iii) Uredbe, in sicer na letu, katerega odhod je največ eno uro pred odhodom po voznem redu in ki v končni namembni kraj prispe manj kot dve uri po prihodu po voznem redu. V skladu z načelom enakega obravnavanja~~, na katerega se sklicuje navedena sodba, bi se morala za povračilo stroškov, spremembo poti in~~ ***bi bilo treba take pravice do odškodnine razširiti tudi na potnike, katerih leti niso bili odpovedani, vendar so utrpeli enako izgubo časa zaradi prestavitve leta na zgodnejši čas pred odhodom in zamude ob prihodu. V skladu s tem bi bilo treba za ohranitev trdnih zaščitnih ukrepov za potnike v skladu s členom 38 Listine ter za zagotovitev enotnega varstva, pravne varnosti in učinkovitega izvrševanja v vseh državah članicah v Uredbi (ES) št. 261/2004 izrecno določiti skupni triurni prag za*** odškodnino***, kadar potniki utrpijo nepopravljivo izgubo časa, ki je*** ~~uporabljati~~ enaka ~~pravila~~***ali daljša od treh ur glede na trajanje, ki ga je prvotno načrtoval letalski prevoznik***. **[Sprememba 20]**

~~(21) Sodba v združenih zadevah C-402/07 in C-432/07 navaja časovni prag treh ur, ki ga sproži en dogodek, za odškodnino v primerih zamude. Vendar izkušnje, pridobljene po sprejetju Uredbe (ES) št. 261/2004 kažejo, da številnih zamud ni mogoče odpraviti v treh urah, kot je navedeno v navedeni sodbi, kratka omejitev pa lahko poveča število odpovedi letov, kadar letalski prevozniki posredne učinke zamud letov na naslednje lete zmanjšajo z odpovedjo enega ali več letov, da se zrakoplov premesti na naslednji let. V večini primerov bi potnik še vedno raje imel zamudo kot odpoved, saj ima večjo gotovost glede prihoda v namembni kraj ob prvi priložnosti. Na številnih progah je pogostost letov omejena, v primeru odpovedi pa potniku ni mogoče takoj zagotoviti spremembe poti. Zvišanje časovnega pragu zato za potnika pomeni prednost.~~ **[Sprememba 21]**

~~(22) Da bi ohranili povezljivost, bi bilo treba zvišati pragove, nad katerimi zamude povzročijo nastanek pravice do odškodnine, tako da se upoštevata finančni učinek in učinek na konkurenčnost v sektorju. S tem se bo mogoče izogniti spodbujanju kakršnega koli povečanja pogostosti odpovedi ali omejitev števila prog, na katerih se opravlja prevoz, ali zmanjšanja povezljivosti, ki je dolgoročno na voljo potnikom. Za zagotovitev, da za potnike, ki potujejo znotraj Unije, veljajo enaki pogoji glede odškodnin, bi moral biti prag enak za vsa potovanja znotraj Unije.~~ **[Sprememba 22]**

(23) Namen standardizirane odškodnine v Uredbi (ES) št. 261/2004 je nadomestiti izgubo časa, ki je skupna vsem potnikom. ~~Zneski, določeni v Uredbi (ES) št. 261/2004, bi lahko v številnih primerih presegli vrednost škode, ki so jo utrpeli potniki in kot je bila ugotovljena z ekonomskimi študijami.~~ Zato je ustrezno opredeliti ~~različne pragove za odškodnino~~***ravni odškodnine*** glede na razdaljo motenega leta in zamudo pri prihodu. **[Sprememba 23]**

~~(24) V skladu s prizadevanji Unije za spodbujanje podnebno nevtralne in okolju prijazne mobilnosti je ustrezno tudi zagotoviti, da se regulativni okviri za pravice potnikov z vidika načinov prevoza čim bolj zbližujejo in da se izravna odškodnina, ki se zagotavlja med različnimi načini prevoza.~~ **[Sprememba 24]**

(24a) Ponudnikom storitev je na voljo oznaka emisij iz leta, vzpostavljena na podlagi člena 14 Uredbe (EU) 2023/2405 Evropskega parlamenta in Sveta[19], če želijo na svojih spletnih mestih in vozovnicah na primerljiv način v lahko dostopni obliki prikazati točne in objektivne informacije o vplivu njihovega potovanja na okolje. **[Sprememba 25]**

---

19 ***Uredba (EU) 2023/2405 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. oktobra 2023 o zagotavljanju enakih konkurenčnih pogojev za trajnostni zračni prevoz (ReFuelEU za letalstvo) (UL L, 2023/2405, 31.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2405/oj).***

(25) Za zagotovitev pravne varnosti bi moralo biti v Uredbi (ES) št. 261/2004 izrecno potrjeno, da sprememba voznih redov letov na potnike vpliva podobno kot odpovedi ~~ali~~***,*** zamude ***ali zavrnitev vkrcanja*** in zato bi morale zanjo veljati enake pravice. **[Sprememba 26]**

(26) Potnikom, ki zamudijo povezovalni let, ki je del poti, zaradi motnje***, spremenjenega voznega reda ali zamude*** prejšnjega leta, bi bilo treba med čakanjem na spremembo poti zagotoviti ustrezno pomoč. V takšnih primerih bi morali biti potniki v skladu z načelom enakega obravnavanja ***in sodbo Sodišča v zadevi C-11/11 (Air France/ Folkerts)***[20]upravičeni do odškodnine, ko prispejo v končni namembni kraj nadomestnega leta ali prevoza, ***zaradi zamude pri prihodu v končni namembni kraj potovanja,*** podobno kot potniki, ki so utrpeli motnje pri neposrednih letih. **[Sprememba 27]**

---

20 ***Sodba Sodišča (veliki senat) z dne 26. februarja 2013, Air France/Heinz-Gerke Folkerts in Luz-Tereza Folkerts, zadeva C-11/11, ECLI:EU:C:2013:106.***

(27) Ob rezervaciji in pred nakupom vozovnic bi morali letalski prevozniki ali, kadar je to ustrezno, posredniki potnike jasno obvestiti, ali bo za njihove potovalne načrte veljala enotna pogodba o zračnem prevozu, in o njihovih pravicah na podlagi Uredbe (ES) št. 261/2004, zlasti v zvezi z zamujenimi povezovalnimi leti.

(28) Za izboljšanje varstva potnikov bi bilo treba pojasniti, da bi morali imeti potniki, katerih let je imel zamudo, pravico do pomoči in pravico do odškodnine ne glede na to, ali čakajo na letališkem terminalu ali že sedijo v zrakoplovu. Vendar, ker potniki v slednjem primeru nimajo dostopa do storitev, ki so na voljo na terminalu, bi bilo treba njihove pravice okrepiti z vidika osnovnih potreb in pravice do izkrcanja. Pravica do izkrcanja se lahko omeji le iz razlogov, povezanih z varnostjo, priseljevanjem, kontrolo zračnega prometa ali varovanjem. Če je letalski prevoznik tik pred tem, da izkrca potnike, vendar ga organi za kontrolo zračnega prometa obvestijo, da ima letalo dovoljenje za takojšen vzletel, bi mu bilo treba dovoliti, da zavrne izkrcanje potnikov.

(29) Kadar se potnik odloči za spremembo poti, ki se izvede ob prvi priložnosti, letalski prevoznik to spremembo poti pogosto pogojuje z razpoložljivostjo sedežev pri svojih storitvah, s čimer svojim potnikom odreka možnost za hitrejšo spremembo poti z nadomestnimi storitvami. Zato bi moral prevoznik predlagati tudi druge možnosti spremembe poti, vključno do nadomestnega letališča, po drugi progi, na letih drugega prevoznika ali z drugimi načini prevoza, kadar bi to lahko pospešilo spremembo poti. Nadomestna sprememba poti bi morala biti odvisna od razpoložljivosti sedežev. ~~Če letalski prevoznik ni ponudil spremembe poti in se skupno čakanje podaljša za vsaj tri ure, bi moral imeti potnik pravico, da sam poskrbi za spremembo poti, da bi brez nepotrebne zamude prispel v končni namembni kraj.~~ Stroške take spremembe poti bi moral pod določenimi pogoji nositi letalski prevoznik, sama sprememba pa bi morala biti izvedena pod primerljivimi pogoji prevoza. **[Sprememba 28]**

(30) Letalski prevozniki bi si morali pri spremembi poti potnikov prizadevati zagotoviti, da lahko potniki potujejo s svojo prtljago, tako z registrirano kot neregistrirano prtljago. Potnik bi moral letalskemu prevozniku dovoliti, da ravna drugače, če bi omejitve prevoza prtljage lahko povzročile dodatne zamude potnikom, ki čakajo na spremembo poti, brez poseganja v odgovornost letalskega prevoznika v zvezi s prtljago potnikov, ki jo urejata Uredba (ES) št. 2027/97 in Konvencija o poenotenju nekaterih pravil za mednarodni letalski prevoz, sprejeta 28. maja 1999 v Montrealu (v nadaljnjem besedilu: Montrealska konvencija).

(31) Primerljivost pogojev prevoza je lahko odvisna od številnih dejavnikov in posebnih okoliščin. Kadar je mogoče in kadar to ne povzroča dodatnih zamud, potniki ne bi smeli biti premeščeni v nižji potovalni razred od tistega, ki je naveden na rezervaciji. Potnikom bi bilo treba spremembo poti ponuditi brez dodatnih stroškov, četudi se ta sprememba izvede z drugim letalskim prevoznikom ali drugim načinom prevoza ali v višjem potovalnem razredu ali po prevoznini, višji od tiste, ki je bila plačana za prvotni let. Razumno si je treba prizadevati, da bi se izognili dodatnim povezavam. ~~Kadar se za spremembo poti uporabi drug letalski prevoznik ali nadomestni način prevoza, bi moral biti~~***Invalidi ali osebe z omejeno mobilnostjo ob spremembi poti ne bi smeli biti izpostavljeni dodatnim povezovalnim letom, razen če se potnik dogovori drugače.***

Skupni čas potovanja v istem ali po potrebi višjem potovalnem razredu ***bi moral biti,*** kolikor je razumno mogoče***,*** podoben načrtovanemu času potovanja prvotnega leta***, pri čemer se upoštevajo možnosti, ki so na voljo na letališču, kjer je prišlo do motnje***. Če je na voljo več letov s primerljivim potovalnim časom, bi morali potniki, ki imajo pravico do spremembe poti, sprejeti ponudbo letalskega prevoznika za spremembo poti, vključno na letih tistih letalskih prevoznikov, ki sodelujejo z dejanskim letalskim prevoznikom. Če ***letalski prevoznik potniku ponudi spremembo poti pod primerljivimi pogoji prevoza, mora potnik to spremembo poti sprejeti. Če letalski prevoznik potniku ponudi možnosti za spremembo poti, za katere ne veljajo primerljivi pogoji prevoza, lahko potnik to spremembo poti zavrne. Ohraniti bi bilo treba pravico do spremembe poti, vključno s spremembo poti, za katero poskrbi potnik sam. Če*** je bila pomoč invalidom ali osebam z omejeno mobilnostjo rezervirana za prvotni let, bi morala biti taka pomoč v skladu z Uredbo (ES) št. 1107/2006 Evropskega parlamenta in Sveta na voljo tudi na nadomestni progi[21]. **[Sprememba 29]**

[21] Uredba (ES) št. 1107/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o pravicah invalidnih oseb in oseb z omejeno mobilnostjo v zračnem prevozu (UL L 204, 26.7.2006, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1107/oj).

(31a) Če potnik obvesti letalskega prevoznika o svoji odločitvi, da bo nadaljeval potovanje, in če letalski prevoznik v treh urah ne ponudi spremembe poti, bi moral potnik imeti pravico, da sam uredi spremembo poti pod primerljivimi pogoji prevoza, da bi lahko brez nadaljnjih zamud prispel na končni namembni kraj. Vendar bi moral potnik ohraniti pravico do tega, da spremembo poti zagotovi letalski prevoznik, dokler ga ne obvesti o svoji odločitvi, da bo spremembo poti uredil sam. Potniki bi morali pri urejanju spremembe poti stroške omejiti na potrebne, razumne in ustrezne. **[Sprememba 30]**

(31b) Pomoč se lahko omeji ali zavrne, če bi njena zagotovitev sama po sebi povzročila dodatno zamudo potnikom, ki čakajo na let, ki ima zamudo, ali spremembo poti. Če ima let zamudo pozno zvečer, vendar se lahko pričakuje, da bo odhod v kratkem času, in če bi prevoz potnikov v hotele in njihova vrnitev na letališče sredi noči lahko povzročila veliko daljšo zamudo, bi moral letalski prevoznik imeti možnost, da zavrne zagotovitev nastanitve v hotelu in ustreznih prevozov. Podobno, če letalski prevoznik namerava zagotoviti hrano in pijačo, vendar je obveščen, da je letalo pripravljeno za vkrcanje, bi moral imeti možnost, da zavrne zagotovitev te pomoči. Razen v teh primerih se lahko ta omejitev uporablja le v izjemnih primerih, saj je treba storiti vse, kar je mogoče, da se nevšečnosti za potnike zmanjšajo. **[Sprememba 31]**

(32) Letalski prevozniki bi morali potnikom zagotoviti pomoč od časa odhoda po voznem redu do odhoda njihovega leta ~~ali nadomestnega prevoza~~. V primeru dolgotrajnih izrednih razmer je odgovornost letalskih prevoznikov v zvezi z nastanitvijo potnikov zaenkrat neomejena. ~~Ta negotovost, ker ni predvidljive časovne omejitve, lahko ogrozi finančno stabilnost prevoznikov in posledično negativno vpliva na potnike v smislu povezljivosti.~~ Letalski prevoznik bi zato moral imeti možnost, da zagotavljanje ~~namestitve~~***oskrbe z vidika trajanja nastanitve in v primerih, ko si potniki sami uredijo nastanitev, z vidika stroškov in oskrbe*** omeji na tri nočitve ***pet nočitev***. Poleg tega bi se moralo z načrtovanjem izrednih ukrepov in hitrimi spremembami poti zmanjšati tveganje, da potniki na letališčih obtičijo dlje časa. **[Sprememba 32]**

(33) Potniki s posebnimi potrebami, kot so invalidi, osebe z omejeno mobilnostjo, otroci brez spremstva, dojenčki, nosečnice in osebe, ki potrebujejo posebno zdravstveno pomoč, kot so osebe s hudo sladkorno boleznijo ali epilepsijo, lahko potrebujejo posebno pozornost dejanskega letalskega prevoznika. Zlasti je morda zanje težje urediti nastanitev v primeru motenj letov. Zato se za te kategorije potnikov~~, če so ti letalskega prevoznika pravočasno obvestili,~~ ***v nobenem primeru*** ne bi smele uporabljati omejitve v zvezi s pravico do nastanitve v primeru izrednih razmer. **[Sprememba 33]**

(33a) Izvajalci storitev bi morali zagotoviti, da imajo invalidi in osebe z omejeno mobilnostjo vedno pravico, da brezplačno uporabijo varnostno odobrene dihalne pripomočke na zrakoplovu. Komisija bi morala v sodelovanju z industrijo ter organizacijami, ki zastopajo invalide in osebe z omejeno mobilnostjo, pripraviti seznam odobrene opreme za medicinski kisik, pri tem pa upoštevati varnostne zahteve. **[Sprememba 34]**

(34) Uredba (ES) št. 261/2004 se uporablja tudi za potnike, ki so zračni prevoz rezervirali kot del paketnega potovanja. Ta uredba o spremembi naj bi dodatno izboljšala skladnost med Direktivo (EU) 2015/2302 Evropskega parlamenta in Sveta[22] in Uredbo (ES) št. 261/2004. V tem smislu ***bi morali imeti*** potniki ~~ne bi smeli kopičiti ustreznih pravic, zlasti ne~~***možnost izbrati, na podlagi katerega od teh dveh pravnih aktov bodo vložili zahtevek, in po potrebi vložiti zahtevka*** na podlagi obeh pravnih aktov. ***Potnik, ki je rezerviral zračni prevoz kot del paketa, bi moral imeti možnost, da uveljavlja zahtevke na podlagi obeh pravnih aktov, če je na primer od letalskega prevoznika prejel odškodnino zaradi zamude leta, vendar je upravičen do znižanja cene ali odškodnine, ki jo mora organizator zagotoviti za določene storitve, kot so nočitev v hotelu, obroki, izlet ali drugi dogodki, ki jih zaradi zamude leta ni izkoristil ali jih je zamudil.***

---

22 Direktiva (EU) 2015/2302 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o paketnih potovanjih in povezanih potovalnih aranžmajih, spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 in Direktive 2011/83/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Sveta 90/314/EGS (UL L 326, 11.12.2015, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2015/2302/oj).

Vendar potniki ne bi smeli kopičiti pravic, če ustrezna odškodnina ali znižanje cene na podlagi obeh aktov varuje iste interese ali ima isti cilj. Če potniki vložijo zahtevek pri letalskem prevozniku, mora ta izplačati celoten znesek odškodnine v skladu z Uredbo (ES) št. 261/2004. Če potniki vložijo zahtevek v skladu z Direktivo (EU) 2015/2302, je treba odškodnino, ki jo izplača letalski prevoznik, odšteti od plačil, ki izhajajo iz Direktive (EU) 2015/2302, če temeljne pravice varujejo iste interese ali imajo isti cilj. **[Sprememba 35]**

(35) Za trenutno raven zamud in odpovedanih letov v Uniji niso krivi samo letalski prevozniki. Da bi spodbudili vse akterje v letalski verigi k iskanju učinkovitejših in pravočasnih rešitev za čim večje zmanjšanje neprijetnosti, ki jih potnikom povzročijo zamude in odpovedi letov, pravica letalskih prevoznikov zahtevati nadomestilo od vseh tretjih oseb, ki so prispevale k nastanku zahtevkov za odškodnino ali drugih obveznosti, ne bi smela biti omejena z Uredbo (ES) št. 261/2004.

(36) ~~V sodbi v zadevi C-502/18 (CS in drugi/České aerolinie a.s.)[23] o razlagi Uredbe (ES) št. 261/2004 je Sodišče razsodilo, da mora v primeru povezovalnih letov, ki spadajo na področje uporabe navedene uredbe, vsak dejanski letalski prevoznik, ki je sodeloval pri izvedbi vsaj enega od teh povezovalnih letov, potniku plačati odškodnino na podlagi navedene uredbe ne glede na to, ali je bil let, ki ga je opravil, moten ali ne. Čeprav Uredba (ES) št. 261/2004 določa, da lahko dejanski prevozniki, ki izpolnjujejo obveznosti iz navedene uredbe, zahtevajo odškodnino od katere koli tretje strani, je iz študije razvidno, da pravica do pravnega varstva iz navedene uredbe ni zelo učinkovita. Zato letalski prevozniki Unije nosijo nesorazmerno finančno breme v primerjavi z letalskimi prevozniki tretjih držav. Da bi ponovno vzpostavili konkurenčnost letalskih prevoznikov Unije v skladu s priporočili iz poročila z naslovom „Prihodnost evropske konkurenčnosti“ iz septembra 2024 (v nadaljnjem besedilu: Draghijevo poročilo) in dolgoročno ohranili povezljivost, bi morali z revizijo Uredbe (ES) št. 261/2004 zato omejiti odgovornost letalskega prevoznika na lete, ki jih opravlja kot dejanski letalski prevoznik.~~ **[Sprememba 36]**

~~[23] Sodba Sodišča (deveti senat) z dne 11. julija 2019, CS in drugi/České aerolinie a.s., C-502/18, ECLI:EU:C:2019:604.~~

(37) Uredba (ES) št. 2111/2005 Evropskega parlamenta in Sveta[24] zahteva, da pogodbenik za zračni prevoz obvesti potnika o identiteti letalskega prevoznika, ki opravlja let, Direktiva Sveta 93/13/EGS[25] pa od prodajalca ali ponudnika zahteva, da potrošniku zagotovi informacije o pogodbenih pogojih. Potnike bi bilo treba pravilno obvestiti o njihovih pravicah v primeru motenj leta in tudi ustrezno obvestiti o vzroku same motnje, takoj ko so te informacije na voljo. Te informacije bi ~~bilo treba~~***moral letalski prevoznik*** zagotoviti tudi, kadar potnik letalsko vozovnico kupi pri posredniku s sedežem v Uniji. Najmanj te informacije bi moral zagotoviti letalski prevoznik ali posrednik v dostopni obliki in po potrebi s tako imenovanimi potisnimi obvestili iz mobilnih aplikacij ali drugimi digitalnimi sredstvi. **[Sprememba 37]**

---

24 Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 2111/2005 z dne 14. decembra 2005 o vzpostavitvi seznama Skupnosti o letalskih prevoznikih, za katere velja prepoved opravljanja letov v Skupnosti, in informiranju potnikov v zračnem prometu o identiteti letalskega prevoznika, ki opravlja let, ter razveljavitvi člena 9 Direktive 2004/36/ES (UL L 344, 27.12.2005, str. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2005/2111/oj).

25 Direktiva Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah (UL L 95, 21.4.1993, str. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1993/13/oj).

~~(38) Za zagotovitev boljšega izvrševanja pravic potnikov bi morali nacionalni izvršilni organi spremljati izvrševanje Uredbe (ES) št. 261/2004 in odločiti o ustreznih sankcijah, da bi spodbudili spoštovanje navedene uredbe.~~ **[Sprememba 38]**

(38a) Evropsko računsko sodišče je v posebnem poročilu 15/2021 ugotovilo, da nacionalni izvršilni organi nimajo dobrega pregleda nad tem, kako prevozniki spoštujejo pravice potnikov. Tudi Komisija je v svojih ocenah ugotovila, da se splošni pristop nacionalnih izvršilnih organov k spremljanju izvajanja uredb precej razlikuje, saj so nekateri nacionalni izvršilni organi zelo proaktivni, za druge pa se zdi, da se le odzovejo na pritožbe, ki jih prejmejo. Da bi se odpravile te pomanjkljivosti in izboljšalo izvrševanje pravic potnikov, bi bilo treba okrepiti mehanizme izvrševanja, tako da bi se zagotovila neodvisnost nacionalnih izvršilnih organov, vzpostavil mehanizem za čezmejno sodelovanje, povečala njihova pristojnost za pridobivanje informacij od prevoznikov ter izvajal učinkovitejši sistem kazni. **[Sprememba 39]**

(39) Za zagotovitev boljšega izvrševanja pravic potnikov bi morale države članice zagotoviti, da imajo potrošniki dostop do mehanizmov za izvensodno reševanje sporov, potem ko so se ti potrošniki neuspešno pritožili oziroma so neuspešno vložili zahtevek pri letalskem prevozniku ali posredniku. ~~Ti mehanizmi ne bi smeli posegati v pravico držav članic, da določijo, ali bi moralo biti~~ Sodelovanje letalskih prevoznikov ~~ali~~***in*** posrednikov ***na podlagi te uredbe v postopkih alternativnega reševanja sporov bi moralo biti*** obvezno***, njihove odločitve pa zavezujoče***. **[Sprememba 40]**

(39a) Ker je komercialno letalstvo integriran trg Unije, bi morali biti ukrepi za zagotavljanje izvrševanja te uredbe učinkovitejši na ravni Unije z večjim sodelovanjem Komisije. Komisija bi morala zlasti izboljšati ozaveščenost javnosti o tem, kako letalski prevozniki izpolnjujejo zahteve glede pravic potnikov, tako da objavi seznam prevoznikov, ki sistematično ne izpolnjujejo zahtev iz te uredbe. **[Sprememba 41]**

(40) Kadar se potniki odločijo za povračilo stroškov namesto za spremembo poti, bi jim bilo treba samodejno in pravočasno povrniti stroške, ne da bi morali vložiti poseben zahtevek.

(41) Letalski prevoznik ali posrednik bi moral potnike ustrezno obvestiti o ustreznih postopkih za vložitev zahtevkov za odškodnino in pritožb pri letalskih prevoznikih ali posrednikih ter jim pravočasno posredovati svoj odgovor. Kadar upravljavec letališča aktivira svoj načrt izrednih ukrepov, je roke za odgovore mogoče podaljšati.

(42) Potniki bi morali imeti tudi možnost, da posamezne spore predložijo organu ali organom, odgovornim za izvensodno reševanje sporov po pritožbah letalskemu prevozniku. Ker pa je pravica do učinkovitega pravnega sredstva pred sodiščem temeljna pravica, priznana v členu 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, navedeni ukrepi ne bi smeli preprečevati niti ovirati dostopa potnikov do sodišč.

(43) Da bi potniki lahko uveljavljali svoje pravice v zvezi z zahtevki, pritožbami in individualnimi spori, bi morali potniki imeti možnost, da pri letalskih prevoznikih, posrednikih ali ustreznih organih iz Uredbe (ES) št. 261/2004 neposredno in osebno vložijo vlogo na jasen in dostopen način.

(44) Ob upoštevanju Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov[26] bi morali letalski prevozniki invalidom in osebam z omejeno mobilnostjo, kakor je opredeljeno v Uredbi (ES) št. 1107/2006, ponuditi možnost, da podajo posebno izjavo o interesu, ki jim na podlagi Montrealske konvencije omogoča, da zahtevajo polno odškodnino ***zaradi izgube ali poškodovanja***, da bi zagotovili, da se stroški zaradi poškodovanja, uničenja ali izgube opreme za gibanje ali poškodbe ali smrti priznanega psa pomočnika nadomestijo v celoti. ***Letalski prevozniki bi morali potnike ob rezervaciji vozovnice obvestiti o tej izjavi in sorodnih pravicah.*** **[Sprememba 42]**

(45) Invalid in oseba z omejeno mobilnostjo bi morala imeti pravico, da od letalskega prevoznika v primeru izgube, uničenja ali poškodovanja registrirane opreme za gibanje takoj prejme potrebno začasno nadomestno opremo za gibanje, ki nadomesti registrirano opremo za gibanje. Ker priznanih psov pomočnikov ni mogoče enostavno nadomestiti, bi bilo treba zagotoviti druge začasne nadomestne rešitve, kadar se priznani pes pomočnik izgubi, umre ali poškoduje.

---

26 UL L 23, 27.1.2010, str. 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2010/48(1)/oj.

(46) ~~Potnikom ni vedno jasno katero prtljago smejo vzeti na zrakoplov, kar zadeva velikosti, teže ali števila dovoljenih kosov prtljage. Za zagotovitev, da so potniki v celoti seznanjeni, koliko dovoljene neregistrirane in registrirane prtljage je vključene v njihovo vozovnico, bi~~***Z Uredbo (ES) št. 261/2004 bi se moral izpolniti cilj, da se zvišajo standardi varstva in obveščanja potnikov, izboljšajo njihove pravice in zagotovi, da*** letalski prevozniki ~~morali jasno navesti dovoljeno prtljago ob rezervaciji in na letališču~~***delujejo pod usklajenimi pogoji, vključno glede velikosti ročne prtljage***. ~~Za zagotovitev zadostnega osebnega udobja med potovanjem potnikov in~~ V skladu ~~z ugotovitvijo~~***s sodbo*** Sodišča ~~v sodbi~~ v zadevi C-487/12 (Vueling Airlines SA/Instituto Galego de Consumo de la Xunta de Galicia)[27] bi ~~bilo treba potnikom omogočiti, da v kabino brezplačno prinesejo osebne predmete, ki so nujni vidik njihovega~~***se morala ročna prtljaga (tj. prtljaga, ki se ne odda) šteti za neizogiben element*** prevoza~~, pod pogojem, da so osebni predmeti v skladu z veljavnimi zahtevami glede varnosti in varovanja ter da izpolnjujejo~~ ***potnikov in da se zato za prevoz te prtljage doplačilo ne bi smelo zaračunati, če taka prtljaga izpolnjuje*** razumne zahteve glede teže in velikosti. ~~Osebni predmeti, ki predstavljajo nujni vidik prevoza potnikov, so tisti predmeti, ki so bistveni za trajanje poti in~~***Letalski prevozniki bi morali tudi potnikom jasno sporočiti, kakšne velikosti je*** lahko ~~vključujejo potne liste in druge potne listine, osnovna zdravila, osebne pripomočke in gradivo za branje ter hrano in pijačo, ki ustreza trajanju leta~~***ročna prtljaga***. **[Sprememba 43]**

---

27 Sodba Sodišča (peti senat) z dne 18. septembra 2014, Vueling Airlines SA/Instituto Galego de Consumo de la Xunta de Galicia, zadeva C-487/12, ECLI:EU:C:2014:2232.

(46a) Zagotoviti bi bilo treba večjo jasnost, kadar se osebni predmet ali ročna prtljaga pozabi ali izgubi v potniški kabini, da bi olajšali obravnavo takih zahtevkov, zagotovili racionaliziran postopek in preprečili dodatno breme za potnike ali nesporazume pri komunikaciji z njimi. **[Sprememba 44]**

~~(47) Ob rezervaciji bi bilo treba potnike v jasni in dostopni obliki obvestiti o največji velikosti in teži prtljage, ki jo lahko prinesejo s seboj v kabino. Brez poseganja v načelo svobode oblikovanja cen bi morali letalski prevozniki opredeliti razumno politiko glede dimenzij ročne prtljage, ki bi potnikom omogočala, da v kabino prinesejo kos ročne prtljage, pod pogojem, da izpolnjuje veljavne zahteve glede varnosti in varovanja. Glede na raznolikost politik letalskih prevoznikov je primerno, da se pri pregledu Uredbe (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta[28] oceni izvedljivost določitve enotnih minimalnih pravil za ročno prtljago.~~ **[Sprememba 45]**

~~[28] Uredba (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. septembra 2008 o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti (UL L 293, 31.10.2008, str. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1008/oj).~~

(48) Glasbila imajo lahko ogromno denarno, umetniško in zgodovinsko vrednost. Poleg tega so glasbila tudi poklicno orodje glasbenikov, ki se redno uporablja za vajo in nastope, in ga ni mogoče zlahka nadomestiti. Zato bi morali imeti potniki pravico, da na lastno odgovornost prevažajo glasbila v kabini, pod pogojem, da so ti instrumenti skladni s pravili o zmogljivosti, varnosti in varovanju ter politiko letalskega prevoznika glede maksimalne dovoljene prtljage. ***Letalski prevozniki bi morali zadevne potnike obvestiti o velikosti prostora za shranjevanje, da bi lahko ti potniki ocenili, ali bi svoje glasbilo lahko shranili v kabini.*** Kadar so izpolnjene zahteve glede zmogljivosti, varnosti in varovanja, bi si moral letalski prevoznik prizadevati, da se potnikom dovoli prevoz glasbil na dodatnih sedežih, pod pogojem, da so bile plačane odgovarjajoče prevoznine. Kadar to ni mogoče, bi se morala glasbila po potrebi in pod ustreznimi pogoji prevažati v prtljažnem prostoru zrakoplova. Uredbo (ES) št. 2027/97 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti. **[Sprememba 46]**

(49) Za vložitev pritožb v zvezi s pravicami in obveznostmi iz Uredbe (ES) št. 2027/97 veljajo kratki roki, zato bi morali letalski prevozniki potnikom zagotoviti možnost pritožbe tako, da jim predložijo pritožbeni obrazec v oblikah, ki so dostopne invalidom in osebam, ki ne uporabljajo digitalnih orodij. Letalski prevozniki bi morali dati na voljo pritožbeni obrazec najmanj na svojih mobilnih aplikacijah in spletnih mestih. Ta pritožbeni obrazec bi moral potniku omogočati, da takoj vloži pritožbo zaradi poškodovanja, zamude ali izgube prtljage.

(50) Člen 3(2) Uredbe (ES) št. 2027/97 je zastarel, saj zadeve v zvezi z zavarovanjem zdaj ureja Uredba (ES) št. 785/2004 Evropskega parlamenta in Sveta[29]. Zato bi ga bilo treba črtati.

---

29 Uredba (ES) št. 785/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o zahtevah v zvezi z zavarovanjem za letalske prevoznike in operaterje (UL L 138, 30.4.2004, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/785/oj).

~~(51) Denarne omejitve iz Priloge k Uredbi (ES) št. 2027/97 morajo letalski prevozniki obvezno redno spreminjati, da se upošteva gospodarski razvoj, kot ga je na podlagi člena 24(2) Montrealske konvencije preučila Mednarodna organizacija civilnega letalstva.~~

[Sprememba 47]

(52) V Draghijevem poročilu je poudarjena ključna vloga prometa za konkurenčnost Unije. Prav tako navaja tveganje, da bi se podjetja zaradi nesimetričnih predpisov preusmerila iz prevoznih vozlišč v Uniji na tista v njenem sosedstvu. Uredba (ES) št. 261/2004 se uporablja za potnike, ki odhajajo z letališča, ki se nahaja v tretji državi, na letališče, ki se nahaja na ozemlju države članice, za katero se uporabljata Pogodbi, le če je letalski prevoznik, ki zadevni let izvaja, letalski prevoznik Unije. ~~Komisija bi morala v treh letih od začetka uporabe Uredbe (ES) št. 261/2004 oceniti izvedljivost revizije~~***Te ugotovitve podpirajo odločitev zakonodajalca Unije o reviziji*** področja uporabe ~~navedene~~***te*** uredbe, da bi dodatno izboljšali raven varstva potnikov in zagotavljanje enakih konkurenčnih pogojev med letalskimi prevozniki Unije in letalskimi prevozniki tretjih držav.

[Sprememba 48]

(53) ***Finančna zaščita potnikov v primeru propada letalskega prevoznika je poglavitna sestavina učinkovite ureditve pravic potnikov. Da bi povečali*** ~~V okviru revizije Uredbe (ES) št. 1008/2008 bi bilo treba oceniti mehanizem za~~ varstvo ***letalskih*** potnikov v primeru ***odpovedi letov zaradi*** insolventnosti letalskega prevoznika ***ali začasne prekinitve dejavnosti zaradi preklica njegove operativne licence, bi morali od letalskih prevoznikov zahtevati, da predložijo ustrezna dokazila o jamstvu za povračilo stroškov potnikov ali njihovo vrnitev v kraj odhoda***. **[Sprememba 49]**

(53a) Ustanovitev jamstvenega sklada ali sistema obveznega zavarovanja bi morala letalskim prevoznikom na primer omogočiti, da v primeru odpovedi leta zaradi insolventnosti letalskega prevoznika ali začasne prekinitve dejavnosti zaradi preklica njegove operativne licence zagotovijo povračilo stroškov potnikom ali njihovo vrnitev v kraj odhoda. **[Sprememba 50]**

(54) ~~Za Grenlandijo so značilni težke vremenske razmere, zelo nizka gostota prebivalstva in oddaljenost njenih naseljenih krajev. Za zagotovitev povezljivosti in ohranitev razpoložljivosti letov znotraj Grenlandije obveznosti glede odškodnine ne bi smele veljati za lete znotraj Grenlandije, tudi kadar gre za povezovalne lete, ki pristajajo ali vzletajo na ozemlju države članice, za katero se uporabljata Pogodbi.~~

[Sprememba 51]

(55) ~~Uredba (ES) št. 261/2004 ne bi smela posegati v status in suverenost nad gibraltarsko ožino, na kateri je gibraltarsko letališče, ter v pravni položaj Kraljevine Španije v zvezi s tem. Ob upoštevanju trenutnih okoliščin in za zagotovitev pravne varnosti bi bilo treba določiti, da bi se morala pravila iz Uredbe (ES) št. 261/2004 za gibraltarsko letališče uporabljati le, kadar po rešitvi spora med Kraljevino Španijo in Združenim kraljestvom, Kraljevina Španija lahko izvaja učinkovit nadzor nad gibraltarskim letališčem in zagotovi uporabo pravil iz Uredbe (ES) št. 261/2004 za navedeno letališče ter je bilo uradno obvestilo o rešitvi spora objavljeno v Uradnem listu Evropske unije.~~

[Sprememba 52]

(55a) Ta uredba spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana zlasti z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah, predvsem varstvo potrošnikov, pravico do varstva osebnih podatkov, prepoved vsakršne diskriminacije, vključenost invalidov ter pravico do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sodišča. **[Sprememba 53]**

(55b) Da bi varstvo letalskih potnikov izboljšali tudi zunaj Unije, bi bilo treba te pravice obravnavati tudi v dvostranskih in mednarodnih sporazumih. **[Sprememba 54]**

(55c) Na vseh letališčih Unije z letnim obsegom potniškega prometa več kot milijon potnikov bi bilo treba potnikom brezplačno zagotoviti posebne prostore za osebe z visoko stopnjo invalidnosti, ki potrebujejo prostore za preoblačenje in stranišča (t. i. prostore za preoblačenje). **[Sprememba 55]**

(56) Ker ciljev te uredbe, in sicer varstvo pravic letalskih potnikov na pravičen in uravnotežen način, zagotavljanje konkurenčnosti letalskega sektorja Unije in dolgoročno ohranjanje povezljivosti za potnike, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (ES) št. 261/2004 se spremeni:

(1) člen 1 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 1
Predmet urejanja

Ta uredba pod določenimi pogoji, ki so opredeljeni v nadaljnjem besedilu, določa minimalne pravice letalskih potnikov v primeru, da:

(a) jim je zavrnjeno vkrcanje;

(b) je njihov let odpovedan, ima zamudo ali je bil prerazporejen;

(c) zamudijo povezovalni let;

(d) so premeščeni v višji ali nižji potovalni razred.“;

(2) člen 2 se spremeni:

(a) točke (b) do (f) se nadomestijo z naslednjim:

“(b) ‚dejanski letalski prevoznik‘ pomeni letalskega prevoznika, ki opravlja ali namerava opraviti let po pogodbi o zračnem prevozu s potnikom ali v imenu druge pravne ali fizične osebe, ki ima s tem potnikom sklenjeno pogodbo, vključno s prevoznikom, ki za izvajanje svojih letov uporablja zrakoplov drugega letalskega prevoznika s posadko tega drugega prevoznika ali brez nje;

(c) ‚letalski prevoznik Unije‘ pomeni letalskega prevoznika z veljavno operativno licenco, ki jo izda država članica v skladu z določbami Uredbe (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta*;

(ca) ‚upravljavec letališča‘ pomeni organ, katerega cilj na podlagi nacionalne zakonodaje, predpisov ali pogodb je – bodisi v povezavi z drugimi dejavnostmi ali ne, odvisno od primera – upravljanje in vodenje letališča ali infrastrukture omrežja letališč ter usklajevanje in nadziranje dejavnosti različnih izvajalcev na zadevnih letališčih ali omrežju letališč; **[Sprememba 56]**

(d) ‚organizator‘ pomeni osebo v smislu člena 3, točka 8, Direktive (EU) 2015/2302 Evropskega parlamenta in Sveta[**];

(e) ‚paket‘ pomeni kombinacijo potovalnih storitev, kakor je opredeljeno v členu 3, točka 2, Direktive (EU) 2015/2302;

(f) ‚vozovnica‘ pomeni veljavno dokazilo, ne glede na njegovo obliko, o pogodbi o zračnem prevozu;

(g) ‚cena letalske vozovnice‘ pomeni končno ceno, ki jo je treba plačati ob koncu postopka rezervacije in vključuje letalsko prevoznino in vse veljavne davke, stroške, dodatke in provizije, plačane za vse neobvezne in obvezne storitve, vključene v vozovnico, razen posredniških provizij, ne glede na to, ali so bili ti dodatki in provizije plačani skupaj s prevozninami za storitev prevoza ali ločeno pozneje; **[Sprememba 57]**

(h) ‚rezervacija‘ pomeni dejstvo, da ima potnik vozovnico ali drug dokaz, ki navaja, da je letalski prevoznik ali organizator potovanja rezervacijo sprejel in registriral; **[Sprememba 58]**

---

* Uredba (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. septembra 2008 o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti (UL L 293, 31.10.2008, str. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1008/oj).

** Direktiva (EU) 2015/2302 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o paketnih potovanjih in povezanih potovalnih aranžmajih, spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 in Direktive 2011/83/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Sveta 90/314/EGS (UL L 326, 11.12.2015, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2015/2302/oj).“;

~~(b) točka (g) se črta;~~ **[Sprememba 59]**

(c) točke (h) do (l) se nadomestijo z naslednjim:

‘(h) ‚končni namembni kraj‘ pomeni namembni kraj leta ali zadnjega povezovalnega leta poti

(i) ‚invalid‘ in ‚oseba z omejeno mobilnostjo‘ pomeni katero koli osebo ~~s trajnimi ali začasnimi telesnimi, duševnimi, intelektualnimi ali senzoričnimi omejitvami, ki jo lahko v povezavi z različnimi ovirami omejujejo, da ne more tako kot drugi potniki polno in učinkovito uporabljati prevoza, ali osebo~~, katere mobilnost pri uporabi prevoza je zmanjšana zaradi ~~njene~~***kakršne koli telesne invalidnosti (čutilne ali gibalne, stalne ali začasne), intelektualne nezmožnosti ali prizadetosti ali katerega koli drugega vzroka invalidnosti ali*** starosti ***in katere stanje zahteva primerno pozornost in prilagajanje storitve, ki je na voljo vsem potnikom, njenim posebnim potrebam***; **[Sprememba 60]**

(j) ‚zavrnitev vkrcanja‘ pomeni zavrnitev prevoza potnikom na letu, ki so se javili za vkrcanje pod pogoji iz člena 4(1) ali kadar so bili vnaprej obveščeni, da jim bo vkrcanje proti njihovi volji zavrnjeno~~, razen kadar obstajajo upravičeni razlogi za zavrnitev vkrcanja, kot so zdravje, varnost, varovanje ali neustrezne potne listine~~; **[Sprememba 61]**

(k) ‚prostovoljec‘ pomeni potnika, ki se je javil za vkrcanje pod pogoji iz člena 4(1) in pozitivno odgovori na poziv letalskega prevoznika potnikom, ki bi se v zameno za druge ugodnosti bili pripravljeni ne vkrcati na zrakoplov za svoj let;

(l) ‚odpoved‘ pomeni neizveden let, ki je bil prvotno predviden in za katerega je bila sklenjena pogodba o zračnem prevozu, in vključuje primere, kadar:

(i) je zrakoplov vzletel, vendar je bil iz kakršnega koli razloga bodisi preusmerjen na letališče, ki ni letališče prihoda, navedeno na vozovnici, bodisi se je vrnil na letališče odhoda in ni mogel nadaljevati poti do letališča prihoda, navedenega na vozovnici, ~~razen če dejansko letališče prihoda in letališče prihoda, navedeno na vozovnici, spadata k istemu kraju, mestu ali regiji in je letalski prevoznik potniku zagotovil prevoz do letališča prihoda, navedenega na vozovnici,~~ ali **[Sprememba 62]**

(ii) je bila potniku izdana vozovnica za let in je bil čas odhoda, naveden na potnikovi vozovnici, prestavljen na zgodnejši čas za več kot eno uro~~, razen če čas za prijavo in čas za vkrcanje ostaneta nespremenjena ali če se potnik vkrca na prestavljen let~~;“; **[Sprememba 63]**

(d) dodajo se naslednje točke:

„(m) ‚tretja država‘ pomeni vsako državo ali del ozemlja države članice, za katerega se Pogodbi ne uporabljata;

(n) ‚zamuda pri odhodu‘ pomeni časovno razliko med časom odhoda, navedenim na potnikovi vozovnici, in dejanskim časom odhoda leta;

(o) ‚zamuda pri prihodu‘ pomeni časovno razliko med časom prihoda, navedenim na potnikovi vozovnici, in dejanskim časom prihoda leta; ***pri letu, pri katerem je letalo vzletelo, vendar se je nato moralo vrniti na letališče odhoda in je pozneje ponovno vzletelo, se šteje, da gre za zamudo pri prihodu;*** **[Sprememba 64]**

(p) ‚potovalni razred‘ pomeni del potniške kabine v zrakoplovu, ki ga ~~določajo različni sedeži, različna postavitev~~***določa posebna oznaka, navedena v pogodbi o zračnem prevozu, ali kombinacija različnih sedežev, različne postavitve*** sedežev ~~oziroma vsaka druga razlika~~***in druge razlike*** v storitvah za potnike glede na druge dele kabine; **[Sprememba 65]**

(q) ‚pogodba o zračnem prevozu‘ pomeni pogodbo o prevozu, ki jo skleneta letalski prevoznik ali njegov pooblaščeni zastopnik in potnik ***ali potniki*** za zagotovitev enega ali več letov; **[Sprememba 66]**

~~(r) ‚izredne razmere‘ pomeni razmere, ki glede na značilnosti ali izvor niso neločljivo povezane z običajnim opravljanjem dejavnosti zadevnega letalskega prevoznika in na katere ta dejansko ne more vplivati, kot so razmere na neizčrpnem seznamu izrednih razmer iz točke 1 Priloge, vendar ne vključuje razmer na neizčrpnem seznamu razmer iz točke 2 Priloge;~~ **[Sprememba 67]**

(s) ‚let‘ pomeni zračni prevoz, ki ga izvede en sam zrakoplov med dvema letališčema, kot je določeno na vozovnici, po vnaprej določenem načrtu poti, voznem redu in z enotno identifikacijsko številko, ne glede na to ali ima vmesne postanke izključno za tehnične in operativne namene;

(t) ‚povezovalni let‘ pomeni let ***na podlagi ene pogodbe o prevozu ali ene rezervacije ali obojega***, katerega namen je, kot del poti, potniku omogočiti odhod iz začetnega mesta odhoda in prihod v mesto prestopa za odhod z drugim letom, oziroma da potniku omogoči odhod iz mesta prestopa, da bi ta dosegel drugo mesto prestopa ali pa svoj končni namembni kraj; **[Sprememba 68]**

(u) ‚vmesni postanek‘ pomeni namerno prekinitev poti na podlagi enotne pogodbe o zračnem prevozu za obdobje, ki presega obdobje, potrebno za neposredni tranzit, ali, kadar se let zamenja, za obdobje, ki običajno traja do časa odhoda naslednjega povezovalnega leta in v izjemnih primerih vključuje prenočitev;

(v) ‚pot‘ pomeni let ali povezovalne lete, s katerimi potnik v skladu z enotno pogodbo o zračnem prevozu potuje iz začetnega mesta odhoda v njegov končni namembni kraj, pri čemer so odhodni in povratni leti ločene poti;

(w) ‚čas odhoda‘ pomeni čas, ko zrakoplov zapusti mesto odhoda, bodisi tako da je bilo potisnjeno bodisi na lastni pogon (čas začetka gibanja zrakoplova);

(x) ‚čas prihoda‘ pomeni čas, ko zrakoplov prispe na mesto prihoda in se aktivirajo njegove parkirne zavore (čas konca gibanja zrakoplova);

(y) ‚zamuda zaradi čakanja zrakoplova na vzletni stezi‘ pomeni čas več kot 30 minut, ko zrakoplov ob odhodu stoji na tleh med zaprtjem vrat zrakoplova in vzletom ali ob prihodu več kot 30 minut stoji na tleh med pristankom zrakoplova in odprtjem vrat zrakoplova;

(z) ‚noč‘ pomeni čas od polnoči do 06:00;

(za) ‚otrok‘ pomeni osebo, ki je na datum odhoda leta ali prvega povezovalnega leta v okviru pogodbe o zračnem prevozu mlajša od 14 let;

(zaa) otrok brez spremstva‘ pomeni otroka, ki potuje brez odraslega skrbnika, kadar letalski prevoznik prevzame odgovornost za oskrbo v skladu s svojimi objavljenimi pravili; **[Sprememba 69]**

(zb) ‚dojenček‘ pomeni osebo, ki je na datum odhoda leta ali prvega povezovalnega leta v okviru pogodbe o zračnem prevozu mlajša od dveh let;

(zc) ‚trajni nosilec podatkov‘ pomeni vsak instrument, ki potniku omogoča, da podatke shrani tako, da so mu dostopni za poznejšo uporabo, za obdobje, ustrezno glede na namen podatkov, in ki omogoča nespremenjeno reprodukcijo shranjenih podatkov;

(zd) ‚dostopna oblika‘ pomeni obliko, ki invalidu ali osebi z omejeno mobilnostjo omogoča dostop do vseh ustreznih informacij, ter ki taki osebi zagotavlja tako enostaven in udoben dostop, kot bi ga imela oseba brez omejitev ali invalidnosti, ter ki izpolnjuje zahteve glede dostopnosti, opredeljene v skladu z veljavno zakonodajo, zlasti z Direktivo (EU) 2019/882 Evropskega parlamenta in Sveta*;

(ze) ‚motnja‘ pomeni zavrnitev vkrcanja, odpoved, zamudo pri odhodu ali zamudo pri prihodu, ali zamudo zaradi čakanja zrakoplova na vzletni stezi;

(zf) ‚začetno mesto odhoda‘ pomeni mesto odhoda leta ali prvega povezovalnega leta poti.

(zfa) ‚osebni predmet' pomeni kos neregistrirane prtljage, ki ustreza zahtevam glede varnosti in varovanja ter katerega velikost je bodisi največ 40 x 30 x 15 cm bodisi taka, da ga je mogoče shraniti pod sedež pred sedežem, na katerem sedi potnik; **[Sprememba 70]**

(zfb) ‚ročna prtljaga' pomeni kos neregistrirane prtljage, ki ni osebni predmet in ki ustreza zahtevam glede varnosti in varovanja. **[Sprememba 71]**

---

* Direktiva (EU) 2019/882 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o zahtevah glede dostopnosti za proizvode in storitve (UL L 151, 7.6.2019, str. 70, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj).“;

(3) člen 3 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 3
Področje uporabe

1. Ta uredba se uporablja za:

(a) potnike, ki odhajajo z letališča na ozemlju države članice, za katero se uporabljata Pogodbi;

(b) potnike, ki odhajajo z letališča v tretji državi na letališče na ozemlju države članice, za katero se uporabljata Pogodbi, razen če so prejeli ***enakovredne*** ugodnosti ali odškodnino in pomoč v tej tretji državi~~, če je dejanski letalski prevoznik zadevnega leta letalski prevoznik Unije~~. **[Sprememba 72]**

2. Odstavek 1 se uporablja pod pogojem, da:

   (a) potniki imajo vozovnico za zadevni let; ali

   (b) letalski prevoznik ali posrednik potnike premesti z leta, za katerega ti imajo vozovnico, na drug let, ne glede na razlog.

~~3. Ta uredba se ne uporablja za potnike, ki potujejo brezplačno ali po znižani tarifi, ki ni neposredno ali posredno na voljo javnosti. Uporablja pa se za potnike, ki jim je letalski prevoznik ali posrednik izdal vozovnice v okviru programa zvestega potnika ali v okviru drugega komercialnega~~ programa. **[Sprememba 73]**

4. Brez poseganja v člen 8(2), točka (d), se ta uredba uporablja samo za potnike v zračnem prometu z motornimi zrakoplovi s fiksnimi krilnimi površinami.

5. Dejanski letalski prevoznik je odgovoren za izpolnjevanje obveznosti iz te uredbe, razen če ni določeno drugače.

6. Brez poseganja v člen 12 te uredbe se ta uredba uporablja tudi za potnike, ki potujejo v skladu s pogoji pogodbe o paketnem potovanju, kakor so opredeljeni v členu 3, točka 3, Direktive (EU) 2015/2302, razen če se ta pogodba o paketnem potovanju odpove ali če na njeno izvedbo vplivajo razlogi, ki niso motnja tega leta.

~~7. Člen 7 te uredbe se ne uporablja, če do motnje pride na povezovalnem letu, ki ima odhod z letališča na Grenlandiji in prihod na letališče na Grenlandiji.~~ **[Sprememba 74]**

~~8. Ta uredba ne posega v pravni položaj Kraljevine Španije v zvezi z ozemljem Gibraltarja ter gibraltarsko ožino in z na tem ozemlju zgrajenim letališčem.~~ **[Sprememba 75]**

~~Za gibraltarsko letališče se ta uredba uporablja po rešitvi spora Kraljevine Španije z Združenim kraljestvom, ko bo Kraljevina Španija v stanju izvajati dejanski nadzor nad tem letališčem in zagotoviti uporabo te uredbe za to letališče. Kraljevina Španija uradno obvesti Komisijo, ko sta ta pogoja izpolnjena, Komisija pa uradno obvestilo o rešitvi spora objavi v Uradnem listu Evropske unije. Ta uredba se za navedeno letališče uporablja od … [prvi dan meseca, ki sledi datumu objave navedenega uradnega obvestila v Uradnem listu Evropske unije].“;~~ **[Sprememba 76]**

(4) člen 4 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 4

Zavrnitev vkrcanja

1. Ta člen se uporablja za potnike, ki pridejo k izhodu za vkrcanje po tem ko so opravili spletno prijavo na let ali prijavo na let na letališču, kot to določi in ob uri, ki jo vnaprej in pisno (vključno z elektronskimi sredstvi) navede, dejanski letalski prevoznik ali posrednik, ali, če ni naveden čas vkrcanja, najpozneje 45 minut pred časom odhoda, navedenim na potnikovi vozovnici. Ta člen se uporablja tudi za potnike, ki ne pridejo k izhodu za vkrcanje, kadar so vnaprej obveščeni, da jim bo vkrcanje proti njihovi volji zavrnjeno.

2. Kadar dejanski letalski prevoznik utemeljeno pričakuje zavrnitev vkrcanja na zrakoplov, nemudoma obvesti zadevne potnike. Dejanski letalski prevoznik hkrati zadevne potnike obvesti o njihovih posebnih pravicah na podlagi te uredbe v zadevnem primeru, zlasti glede pravice do povračila stroškov ~~ali~~**,** spremembe poti ~~na podlagi člena 8~~***in odškodnine*** ter pravice do pomoči na podlagi ~~člena 9~~***te uredbe***. **[Sprememba 77]**

Dejanski letalski prevoznik pozove prostovoljce pod pogoji, o katerih se dogovorita vsak prostovoljec in dejanski letalski prevoznik***. Letalski prevoznik prostovoljce obvesti o njihovih pravicah v skladu s to uredbo***. Ta dogovor z vsakim prostovoljcem glede ugodnosti nadomesti prostovoljčevo pravico do odškodnine iz člena 7(1) le, če prostovoljec poda izrecno soglasje za to v podpisanem dokumentu ali katerem koli drugem digitalnem sredstvu na trajnem nosilcu podatkov. Če takega soglasja ni, dejanski letalski prevoznik, ki zavrne vkrcanje v skladu s členom 7(1), ~~brez nepotrebnega odlašanja in najpozneje v sedmih koledarskih dneh po zavrnitvi vkrcanja,~~ prostovoljcu ***takoj*** izplača odškodnino. **[Sprememba 78]**

3. Kadar število prostovoljcev, ki se javijo, ni zadostno, da bi omogočilo vkrcanje drugih potnikov z vozovnicami, lahko dejanski letalski prevoznik zavrne vkrcanje potnikov proti njihovi volji, razen potnikov iz člena 11.

4. Dejanski letalski prevoznik, ki zavrne vkrcanje, zadevnim potnikom nemudoma sporoči informacije o obravnavi pritožb na podlagi členov 15a in 16a.

   Dejanski letalski prevoznik, ki zavrne vkrcanje, zadevnim potnikom brez nepotrebnega odlašanja na jasen način ponudi izbiro med povračilom stroškov in spremembo poti v skladu s členom 8. Z odstopanjem od člena 8(1), točka (a), kadar so potniki, ki jim je bilo zavrnjeno vkrcanje, upravičeni do povračila stroškov, se to ***takoj*** odobri ~~brez nepotrebnega odlašanja in najpozneje v sedmih koledarskih dneh po zavrnitvi vkrcanja~~. **[Sprememba 79]**

Dejanski letalski prevoznik, ki zavrne vkrcanje, zadevnim potnikom ponudi pomoč v skladu s členom 9. Z odstopanjem od člena 9(1), točka (a), se okrepčila zagotovijo nemudoma.

Dejanski letalski prevoznik, ki zavrne vkrcanje potnikom proti njihovi volji, zadevnim potnikom ~~brez nepotrebnega odlašanja in najpozneje v sedmih koledarskih dneh od zavrnitve vkrcanja~~***takoj*** izplača odškodnino v skladu s členom 7(1). **[Sprememba 80]**

~~5.~~ ~~Odstavka 3 in 4 se uporabljata tudi za povratne lete, kadar je potniku zavrnjeno vkrcanje z obrazložitvijo, da se ni vkrcal na odhodni let, za katerega velja ista pogodba o zračnem prevozu.~~ **[Sprememba 81]**

5a. Potniku se ne sme zavrniti vkrcanje na povratni let, vključno s potovanjem, ki vključuje več letov, z obrazložitvijo, da potnik ni izkoristil povratne vozovnice za let v namembni kraj ali ni plačal dodatnih stroškov v ta namen. Če je potniku proti njegovi volji zavrnjeno vkrcanje na tej podlagi, se uporablja ta člen. Poleg tega dejanski letalski prevoznik zadevnim potnikom takoj plača odškodnino v skladu s členom 7 ter jim zagotovi pomoč v skladu s členoma 8 in 9. **[Sprememba 82]**

6. ~~Če potnik ali posrednik zahteva popravek napake v zapisu priimka ali imen(a) enega ali več potnikov ali v primeru upravne spremembe teh imen, jih letalski prevoznik vsaj enkrat do 48 ur pred odhodom popravi ali spremeni brez doplačil za potnika oziroma posrednika~~.“; **[Sprememba 83]**

(5) člen 5 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 5
Odpoved

1. V primeru odpovedi leta dejanski letalski prevoznik o odpovedanem letu nemudoma obvesti zadevne potnike. Dejanski letalski prevoznik hkrati zadevne potnike obvesti o njihovih posebnih pravicah na podlagi te uredbe v zadevnem primeru, zlasti glede povračila stroškov ali spremembe poti na podlagi člena 8 ter pomoči na podlagi člena 9, pa tudi o informacijah o postopku za vložitev zahtevka za odškodnino, opredeljenem v členu 7, in o obravnavi pritožb na podlagi členov 15a in 16a.

Dejanski letalski prevoznik zadevne potnike ~~brez nepotrebnega odlašanja~~***z elektronskimi sredstvi*** obvesti o razlogih za odpoved~~.~~ ~~Potniki imajo pravico, da na zahtevo prejmejo razloge za odpoved v pisni obliki. Dejanski letalski prevoznik zagotovi take~~ ***takoj, ko so te*** informacije na ~~jasen način v sedmih koledarskih dneh od predložitve zahtevka~~***voljo, v vsakem primeru pa najpozneje 30 minut po času odhoda po voznem redu***. **[Sprememba 84]**

2. Dejanski letalski prevoznik odpovedanega leta zadevnim potnikom brez nepotrebnega odlašanja na jasen način ponudi izbiro med povračilom stroškov in spremembo poti v skladu s členom 8.

3. Dejanski letalski prevoznik zadevnim potnikom ponudi pomoč v skladu s členom 9.

4. Potniki imajo pravico, da od dejanskega letalskega prevoznika odpovedanega leta prejmejo odškodnino v skladu s členom 7(1) in (3), kadar izberejo povračilo stroškov v skladu s členom 8(1), točka (a), ali spremembo poti v skladu s členom 8(1), točka (c), ~~ali~~***in/ali*** kadar prispejo v končni namembni kraj z zamudo pri prihodu, ki presega ~~pragove~~***prag*** iz člena 7(2), potem ko izberejo spremembo poti v skladu s členom 8(1), točka (b). V ta namen letalski prevoznik potniku ***v skladu s členom 16aa Uredbe [2023/0437(COD)] o izvrševanju pravic potnikov v Uniji*** sistematično zagotovi vnaprej izpolnjen obrazec v dostopni obliki in na trajnem nosilcu podatkov. Letalski prevoznik predloži odgovor v roku, določenem v členu 7(5). **[Sprememba 85]**

5. Dejanski letalski prevoznik ni zavezan plačati odškodnino v skladu s členom 7, če lahko dokaže, da so za odpoved leta krive izredne razmere in da se odpovedi ne bi bilo mogoče izogniti, tudi če bi sprejel vse razumne ukrepe. Na take izredne razmere se je mogoče sklicevati le, če vplivajo na zadevni let ali na ~~vsajenega od predhodnih treh zaporednih letov v rotaciji, ki naj bi jo opravil~~***predhodni let, ki ga opravi*** isti zrakoplov, in če obstaja neposredna vzročna zveza med obstojem teh razmer in odpovedjo leta. Dokazno breme glede obstoja te neposredne vzročne zveze nosi dejanski letalski prevoznik. ***Če letalski prevoznik ne predloži dokaza o obstoju izrednih razmer v pisni obliki, plača odškodnino iz člena 7.*** **[Sprememba 86]**

6. Pravica do pomoči iz odstavka 3 in odškodnine iz odstavka 4 se ne uporablja, če so bili potniki o odpovedi obveščeni vsaj 14 koledarskih dni pred datumom odhoda, navedenim na potnikovi vozovnici. Dokazno breme glede tega, ali in kdaj je bil potnik obveščen o odpovedi leta, nosi dejanski letalski prevoznik.

6a. V primeru odpovedi leta zaradi insolventnosti, stečaja oziroma začasnega ali dokončnega prenehanja opravljanja dejavnosti letalskega prevoznika so potniki, ki obtičijo na letališču, upravičeni do povračila stroškov, povratnega leta do mesta odhoda ali spremembe poti in do oskrbe, kot je določeno v členih 8 in 9 te uredbe. Do povračila stroškov so upravičeni tudi letalski potniki, ki še niso začeli svoje poti. Letalski prevozniki dokažejo, da so sprejeli vse potrebne ukrepe, kot sta sklenitev zavarovanja ali ustanovitev jamstvenega sklada, da bi po potrebi zagotovili oskrbo, povračilo stroškov ali spremembo poti potnikov, ki so obtičali na letališču. Te pravice veljajo za vse zadevne potnike ne glede na kraj prebivališča, mesto odhoda ali kraj nakupa vozovnice.“; **[Sprememba 87]**

(6) člen 6 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 6
Zamuda

1. Kadar dejanski letalski prevoznik pričakuje, da bo imel let zamudo, o tem nemudoma obvesti zadevne potnike, kadar je to mogoče, vendar najpozneje do časa odhoda, navedenega na potnikovi vozovnici. Potnikom se posredujejo čim bolj redno posodobljene informacije v realnem času. Dejanski letalski prevoznik hkrati zadevne potnike obvesti o njihovih posebnih pravicah na podlagi te uredbe v zadevnem primeru, zlasti glede pomoči na podlagi člena 9, o informacijah o postopku za vložitev zahtevka za odškodnino, opredeljenem v členu 7, in o obravnavi pritožb na podlagi členov 15a in 16a.

Dejanski letalski prevoznik zadevne potnike ~~brez nepotrebnega odlašanja~~***takoj, ko so te informacije na voljo, v vsakem primeru pa najpozneje 30 minut po času odhoda po voznem redu,*** obvesti o razlogih za zamudo leta. Potniki imajo pravico, da na zahtevo prejmejo razloge za zamudo pri prihodu v pisni obliki. Dejanski letalski prevoznik, ki izvaja let, ki je imel zamudo, ~~zagotovi take informacije na jasen način v sedmih koledarskih dneh od predložitve zahtevka~~***potnikom v 48 urah po prekinitvi potovanja pošlje vnaprej izpolnjen enotni obrazec za namene povračila stroškov in odškodnine v skladu s členom 6c***. **[Sprememba 88]**

2. Dejanski letalski prevoznik zadevnim potnikom ponudi pomoč v skladu s členom 9.

3. Ko zamuda doseže ~~pragove~~***prag*** iz člena 7(2), ~~izračunane~~***izračunan*** od časa odhoda, navedenega na potnikovi vozovnici, dejanski letalski prevoznik zadevnim potnikom brez nepotrebnega odlašanja ponudi izbiro med povračilom stroškov in spremembo poti v skladu s členom 8. **[Sprememba 89]**

3a. Potniki imajo v skladu s členom 7 pravico do odškodnine od dejanskega prevoznika, če odidejo največ eno uro pred načrtovanim časom odhoda in v končni namembni kraj prispejo z zamudo dveh ur ali več po načrtovanem času prihoda, če je skupni čas, ki ga je potnik izgubil pred odhodom in zaradi zamude pri prihodu, enak ali večji od praga, določenega v členu 7(2). **[Sprememba 90]**

4. Potniki imajo pravico, da ~~na zahtevo~~ od dejanskega letalskega prevoznika, ki izvaja let, ki je imel zamudo, prejmejo odškodnino v skladu s členom 7(1) in (3), kadar v končni namembni kraj prispejo z zamudo pri prihodu, ki presega ~~pragove~~***prag*** iz člena 7(2). ***V ta namen dejanski letalski prevoznik potniku v skladu s členom 16aa Uredbe [2023/0437(COD)] o izvrševanju pravic potnikov v Uniji sistematično v 48 urah po zamudi zagotovi vnaprej izpolnjen obrazec.*** **[Sprememba 91]**

Potniki imajo pravico, da ~~na zahtevo~~ od dejanskega letalskega prevoznika, ki izvaja let, ki je imel zamudo, prejmejo odškodnino v skladu s členom 7(1) in (3), kadar izberejo povračilo stroškov v skladu s členom 8(1), točka (a), ali spremembo poti v skladu s členom 8(1), točka (c), ali kadar prispejo v končni namembni kraj z zamudo pri prihodu, ki presega ~~pragove~~***prag*** iz člena 7(2), potem ko izberejo spremembo poti v skladu s členom 8(1), točka (b).

[Sprememba 92]

5. Ta člen se uporablja tudi, če je čas odhoda, ki je naveden na potnikovi vozovnici, preložil dejanski letalski prevoznik.

   Pravica do pomoči na podlagi odstavka 2 in odškodnine na podlagi odstavka 4 se ne uporablja, če je bil potnik o taki spremembi obveščen vsaj 14 koledarskih dni pred časom odhoda, navedenem na potnikovi vozovnici. Dokazno breme glede tega, ali in kdaj je bil potnik obveščen o spremembi časa, nosi dejanski letalski prevoznik.

6. Dejanski letalski prevoznik ni zavezan plačati odškodnino v skladu s členom 7, če lahko dokaže, da so za zamudo pri prihodu krive izredne razmere in da se zamudi ne bi bilo mogoče izogniti, tudi če bi sprejel vse razumne ukrepe. Na take izredne razmere se je mogoče sklicevati le, če vplivajo na zadevni let ali vsaj na ~~enega od predhodnih treh zaporednih letov v rotaciji, ki naj bi jo opravil~~***predhodni let, ki ga opravi*** isti zrakoplov, in če obstaja neposredna vzročna zveza med obstojem teh razmer in zamudo pri odhodu naslednjega leta. Dokazno breme glede obstoja te neposredne vzročne zveze nosi dejanski letalski prevoznik. ***Če letalski prevoznik ne predloži dokaza o obstoju izrednih razmer v pisni obliki, plača odškodnino iz člena 7. Navedena določba letalskih prevoznikov ne razrešuje obveznosti, da potnikom zagotavljajo pomoč v skladu s členom 9.“;***
[Sprememba 93]

(7) vstavijo se naslednji členi:

„Člen 6a

Zamuda zaradi čakanja zrakoplova na vzletni stezi

1. V primeru zamude zaradi čakanja zrakoplova na vzletni stezi dejanski letalski prevoznik potnikom zagotovi čim bolj redno posodobljene informacije v realnem času.

2. Če pride do zamude zaradi čakanja zrakoplova na vzletni stezi, dejanski letalski prevoznik ob upoštevanju varnostnih in varovalnih omejitev poskrbi za ustrezno ogrevanje ali hlajenje potniške kabine, brezplačen dostop do toaletnih prostorov na krovu in da so potniki iz člena 11 deležni potrebne pozornosti. Dejanski letalski prevoznik poskrbi za to, da je na krovu brezplačno na voljo pitna voda, razen če bi to podaljšalo zamudo zaradi čakanja zrakoplova na vzletni stezi ali če to ne bi bilo v skladu z zahtevami glede varnosti ali varovanja v letalstvu.

3. Če zamuda zaradi čakanja zrakoplova na vzletni stezi na letališču ***s komercialnim potniškim prometom***, ki je na ozemlju države članice, za katero se uporabljata Pogodbi, doseže mejo ~~treh~~***dveh*** ur, se zrakoplov premakne k izhodu ali na drugo točko, primerno za izkrcavanje, kjer se potnikom dovoli, da se izkrcajo. Zamuda zaradi čakanja zrakoplova na vzletni stezi se lahko prek te meje podaljša le, če zrakoplov ne more zapustiti svoje pozicije na vzletni stezi iz razlogov, povezanih z varnostjo, priseljevanjem, kontrolo zračnega prometa ali varovanjem. **[Sprememba 94]**

4. Za potnike, ki se izkrcajo v skladu z odstavkom 3, veljajo pravice iz člena 6 in, kadar je ustrezno, člena 11, pri čemer se upoštevata zamuda zaradi čakanja zrakoplova na vzletni stezi in čas odhoda, ki je naveden na potnikovi vozovnici.

Člen 6b

Zamujeni povezovalni let med potmi, opravljenimi v okviru enotne pogodbe o zračnem prevozu

1. Kadar potnik med potjo zaradi motnje na predhodnem letu zamudi povezovalni let, je dejanski letalski prevoznik predhodnega leta potniku dolžan zagotoviti spremembo poti v skladu s členom 8(1), točka (b), in pomoč v skladu s členom 9.

2. Kadar dejanski letalski prevoznik potniku ne more zagotoviti spremembe poti v času iz člena 7(2), točki (a) in (b), izračunanemu od časa odhoda, navedenega na potnikovi vozovnici za zamujeni povezovalni let, mu brez nepotrebnega odlašanja na jasen način ponudi izbiro med povračilom stroškov in spremembo poti v skladu s členom 8.

3. Potniki imajo tudi pravico, da v skladu s členom 7(1) in (3) od letalskega prevoznika, ki izvaja let, na katerem je prišlo do motnje, ~~na zahtevo~~ prejmejo odškodnino, če v končni namembni kraj prispejo z zamudo pri prihodu, ki presega ~~pragove~~***prag*** iz člena 7(2). **[Sprememba 95]**

   Potniki imajo pravico, da od letalskega prevoznika, ki izvaja let, na katerem je prišlo do motnje, ~~na zahtevo~~ prejmejo odškodnino v skladu s členom 7(1) in (3), kadar izberejo povračilo stroškov v skladu s členom 8(1), točka (a), ali spremembo poti v skladu s členom 8(1), točka (c), ali kadar prispejo v končni namembni kraj z zamudo pri prihodu, ki presega ~~pragove~~***prag*** iz člena 7(2), potem ko izberejo spremembo poti v skladu s členom 8(1), točka (b). **[Sprememba 96]**

Kadar se uporabljata odstavka 2 in 3 tega člena, dejanski letalski prevoznik potniku v skladu s členom 16aa uredbe [2023/0437(COD)] o izvrševanju pravic potnikov v Uniji sistematično v 48 urah po zamujenem povezovalnem letu zagotovi vnaprej izpolnjen obrazec. **[Sprememba 97]**

~~4. Kadar potnik načrtuje in opravi vmesni postanek, se letališče, na katerem je bil vmesni postanek opravljen, šteje za končni namembni kraj potnika.~~ **[Sprememba 98]**

Člen 6c

Izredne razmere

1. Kot izredne razmere se štejejo dogodki, ki po svoji naravi ali vzroku niso neločljivo povezani z običajnim opravljanjem dejavnosti zadevnega letalskega prevoznika in na katere ta dejansko ne more vplivati. Za namene te uredbe so izredne razmere omejene na razmere iz Priloge.

2. ***Kadar ima potnik pravico do odškodnine od letalskega prevoznika v skladu s členi 4, 5 in 6, mu letalski prevoznik v 48 urah v pisni obliki pošlje informacije o prisotnosti ali odsotnosti izrednih razmer in zagotovi dostop do vnaprej izpolnjenega enotnega obrazca v skladu s [členom 16aa Uredbe [2023/...] o izvrševanju pravic potnikov v Uniji].***

3. ***V primeru neobičajnega dogodka, na katerega ena ali več držav članic ne more vplivati, ki ima velik vpliv na letalski promet z večjimi negativnimi posledicami za letalski sektor in ki ni zajet v prilogi k tej uredbi, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejetje delegiranega akta v skladu s členom 16h za spremembo izčrpnega seznama iz Priloge tako, da se dodajo ustrezne izredne razmere, če je to nujno potrebno za odziv na tak neobičajni dogodek.“;*** **[Sprememba 99]**

(8) člen 7 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 7

Pravica do odškodnine

1. V primeru motnje se pod pogoji iz členov 4, 5, 6 ali 6a in tega člena uporabljajo naslednji zneski odškodnin:

(a) 300 EUR za vse poti ~~znotraj Unije in za poti do 3500~~***do 1 500*** kilometrov; **[Sprememba 100]**

(b) ~~500~~***400*** EUR za ***vse*** poti~~, daljše od 3500~~ ***nad 1 500 kilometri in do 3 500*** kilometrov~~.~~***;*** **[Sprememba 101]**

(ba) 600 EUR za vse poti, daljše od 3 500 kilometrov; **[Sprememba 102]**

~~Z odstopanjem od točke (a) se za poti med najbolj oddaljenimi regijami in drugim ozemljem države članice, za katero se uporabljata Pogodbi, zneski odškodnin določijo na podlagi dejanske razdalje poti.~~ **[Sprememba 103]**

1a. Komisija vsaka tri leta sprejme delegirani akt, s katerim samodejno prilagodi zneske odškodnin iz tega odstavka skupni splošni stopnji inflacije v predhodnih treh letih na podlagi evropskega indeksa cen življenjskih potrebščin, ki ga objavlja Eurostat na podlagi Uredbe (EU) 2016/792[1a].
[Sprememba 104]

2. V primeru zamude pri prihodu po spremembi poti zaradi odpovedi na podlagi člena 5, zamude pri prihodu na podlagi člena 6 ali zamude pri prihodu po zamujenem povezovalnem letu na podlagi člena 6b nastane pravica do odškodnine za zamude pri prihodu ***ali zaradi izgube časa v trajanju treh ur ali več na podlagi člena 6, odstavek 3a, ne glede na razdaljo poti.***~~, ki presegajo:~~
[Sprememba 105]

~~(a) štiri ure za vse poti znotraj Unije in za poti do 3500 kilometrov;~~ **[Sprememba 106]**

~~(b) šest ur za poti, daljše od 3500 kilometrov.~~ **[Sprememba 107]**

3. Osnova za izračun pri določanju razdalj v tej uredbi je razdalja med začetnim mestom odhoda in končnim namembnim krajem. V primeru povezovalnega leta se upoštevata le začetno mesto odhoda in letališče končnega namembnega kraja. Navedene razdalje se merijo po metodi najkrajše proge (letenja) med dvema točkama na Zemlji.

4. Kadar se potniki odločijo za nadaljevanje ***svoje*** poti na podlagi člena 8(1), točka ***(a), (b) ali (c)***~~(b)~~, in med potjo po spremenjeni poti ponovno doživijo motnjo, ~~imajo za pot v končni namembni kraj pravico~~***se njihova pravica*** do odškodnine ~~le enkrat~~***ohrani med spremembo poti do njihovega začetnega mesta odhoda ali končnega namembnega kraja***. **[Sprememba 108]**

4a. Odškodnina iz odstavka 1 se izplača z elektronskim bančnim nakazilom na račun, ki ga navede potnik, ki vloži zahtevek. Dejanski letalski prevoznik in potnik, ki vloži zahtevek, se lahko na trajnem nosilcu podatkov dogovorita, da se odškodnina izplača izključno s kreditno kartico ali v gotovini. **[Sprememba 109]**

4b. Dokazno breme za ugotovitev, kdaj in kako je potnik sprejel dogovor o načinu plačila odškodnine iz odstavka 4a tega člena, nosi dejanski letalski prevoznik. **[Sprememba 110]**

5. Potnik ***na vnaprej izpolnjenem enotnem obrazcu, ki ga pošlje dejanski letalski prevoznik,*** predloži zahtevke za odškodnino na podlagi tega člena v ~~šestih mesecih od dejanskega~~***enem letu od*** datuma ~~odhoda, navedenega na vozovnici potnika~~***, ko je bil let opravljen ali bi se po voznem redu moral opraviti***. Dejanski letalski prevoznik v ~~14 koledarskih~~***sedmih delovnih*** dneh po vložitvi zahtevka bodisi plača odškodnino bodisi potniku zagotovi obrazložitev neplačila odškodnine v skladu s členom 5(5) ali v skladu s členom 6(6) ***in členom 6c***, po potrebi vključno z jasno in utemeljeno razlago o izrednih razmerah. ~~Kadar upravljavec letališča aktivira svoj načrt izrednih ukrepov, se lahko ta rok podaljša do 30 koledarskih dni.~~ **[Sprememba 111]**

Kadar dejanski letalski prevoznik ne plača zahtevane odškodnine, lahko potnik vloži pritožbo v skladu s členom 16a.

6. ~~Odškodnina se izplača v gotovini ali na drugačen način, če se potnik s tem strinja v podpisanem dokumentu ali katerem koli digitalnem sredstvu na trajnem nosilcu podatkov.~~
[Sprememba 112]

---

* ***Uredba (EU) 2016/792 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2016 o harmoniziranih indeksih cen življenjskih potrebščin in harmoniziranem indeksu cen stanovanjskih nepremičnin ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 2494/95 (UL L 135, 24.5.2016, str. 11).“;***

(9) člen 8 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 8
Pravica do povračila stroškov ali spremembe poti

1. V primeru motnje ~~se potnikom brezplačno ponudi, da~~***dejanski letalski prevoznik brez nadaljnje obravnave in*** pod pogoji ~~iz členov~~***, določenimi v členih*** 4, 5, 6 ali 6b ~~in tega člena izberejo~~***ter v tem členu, potnikom ponudi izbiro*** med naslednjimi možnostmi***, ki se zagotovijo brezplačno***:
[Sprememba 113]

(a) samodejno povračilo celotnega stroška vozovnic ***po vložitvi zahtevka z vnaprej izpolnjenim enotnim obrazcem v sedmih delovnih*** ~~v 14 koledarskih~~ dneh od ~~datuma odhoda leta~~***zahtevka potnika za let***, na katerem je prišlo do motnje, ~~navedenega~~***naveden*** na potnikovi vozovnici, ~~v gotovini ali na drugačen način, če se~~***le z elektronskim bančnim nakazilom, vračilom na kreditno kartico ali bančnim nalogom na račun, ki ga navede upravičeni*** potnik ~~s tem strinja v podpisanem dokumentu ali katerem koli drugem digitalnem sredstvu na trajnem nosilcu podatkov~~, in sicer za tisti del ali dele poti, ki niso bili opravljeni, in za tisti del ali dele poti, ki so že bili opravljeni, če let ne služi več nobenemu namenu glede na prvotno predvideni potovalni načrt potnika, skupaj s povratnim letom na začetno mesto odhoda, kadar je to ustrezno, ob prvi priložnosti po času odhoda, navedenem na potnikovi vozovnici, ali – v dogovoru s potnikom – prej;
[Sprememba 114]

(b) nadaljevanje potnikove poti ***pod primerljivimi pogoji prevoza*** po spremenjeni poti do končnega namembnega kraja ob prvi priložnosti po času odhoda, navedenem na potnikovi vozovnici, ali – v dogovoru s potnikom – prej ali
[Sprememba 115]

(c) sprememba poti ***pod primerljivimi pogoji prevoza*** do končnega namembnega kraja na poznejši datum, ki ustreza potniku, odvisno od razpoložljivosti sedežev.
[Sprememba 116]

Dejanski letalski prevoznik zagotovi potnikom informacije na podlagi tega člena na jasen in nedvoumen način z elektronskimi sredstvi, na zahtevo potnika pa tudi z drugimi sredstvi, na primer v papirni obliki. **[Sprememba 117]**

~~Kadar upravljavec letališča aktivira svoj načrt izrednih ukrepov v skladu s členom 10a, se lahko rok iz točke (a) tega odstavka podaljša do 30 koledarskih dni.~~ **[Sprememba 118]**

2. Da bi potnik ***čim prej*** prispel v namembni kraj, kot je določeno v odstavku 1, ~~ob prvi priložnosti~~***pri čemer je skupni čas potovanja kolikor je razumno mogoče podoben načrtovanemu času potovanja prvotnega leta***, dejanski letalski prevoznik glede na razpoložljivost in pod primerljivimi pogoji prevoza, kot so določeni v pogodbi o zračnem prevozu, ponudi vsaj eno od naslednjih nadomestnih možnosti, o katerih lahko potnik razmisli in da soglasje v podpisanem dokumentu ali katerem koli drugem digitalnem sredstvu na trajnem nosilcu podatkov: **[Sprememba 119]**

(a) let ali povezovalni leti na isti progi, kot je določena v pogodbi zračnem prevozu;

(b) druga pot~~, vključno z letom na letališča, ki niso letališče iz pogodbe o zračnem prevozu, ali z njih, do letališča iz pogodbe o zračnem prevozu, pri čemer dejanski letalski prevoznik potniku krije stroške prevoza z letališča iz pogodbe o zračnem prevozu na letališče, ki ni v pogodbi o zračnem prevozu, ali z letališča, ki ni v pogodbi o zračnem prevozu, na letališče~~ ***med istim letališčem odhoda in letališčem prihoda*** iz pogodbe o zračnem prevozu; **[Sprememba 120]**

(ba) sprememba poti z letom na letališča, ki niso letališča iz pogodbe o zračnem prevozu, ali z njih, do letališča iz pogodbe o zračnem prevozu, pri čemer dejanski letalski prevoznik potniku krije stroške prevoza med letališčem iz pogodbe o zračnem prevozu in letališčem, ki ni v pogodbi o zračnem prevozu; **[Sprememba 121]**

(c) uporaba storitev, ki jih opravlja drug letalski prevoznik, ali

(d) uporaba drugega načina prevoza, kadar je to primerno za razdaljo potovanja.

V primeru spremembe poti z drugim načinom prevoza ali drugim letalskim prevoznikom je dejanski letalski prevoznik odgovoren za informacije, pomoč in spremembo poti le do odhoda te storitve spremembe poti. Dejanski letalski prevoznik je v skladu s členom 7 še naprej odgovoren za odškodnino za zamudo pri prihodu na končni namembni kraj. Prevoznik, ki opravlja storitev spremembe poti, je odgovoren za vse druge pravice, povezane s to storitvijo, v skladu z veljavnim pravom Unije o pravicah potnikov za ta način prevoza. **[Sprememba 122]**

3. Kadar potnik obvesti dejanskega letalskega prevoznika, da se je odločil nadaljevati pot v skladu z odstavkom 1, točka (b), in odstavkom 4, in če dejanski letalski prevoznik v treh urah ne ponudi spremembe poti ***pod primerljivimi pogoji prevoza***, lahko potnik sam poskrbi za spremembo poti v skladu z odstavkom 2. ***Če se potnik odloči, da bo sam poskrbel za spremembo poti, o tem obvesti dejanskega letalskega prevoznika. Potnik ima pravico zavrniti možnosti spremembe poti, če te niso zagotovljene pod primerljivimi pogoji prevoza, in v tem primeru med čakanjem na spremembo poti ohrani pravico do pomoči v skladu s členom 9.*** **[Sprememba 123]**

V primeru odpovedi se prvi pododstavek uporablja od časa odhoda, navedenega na potnikovi vozovnici.

Potniki pri urejanju spremembe poti stroške omejijo na potrebne, razumne in ustrezne. Dejanski letalski prevoznik v ~~14 koledarskih~~***sedmih delovnih*** dneh po vložitvi zahtevka povrne stroške, ki ne presegajo 400 % celotnega stroška, ki ga je imel potnik z nakupom vozovnice ali vozovnic. ~~Kadar upravljavec letališča aktivira svoj načrt izrednih ukrepov, se lahko ta rok podaljša do 30 koledarskih dni.~~ **[Sprememba 142]**

4. Potnik lahko izbere med povračilom stroškov v skladu z odstavkom 1, točka (a), ali spremembo poti na poznejši datum v skladu z odstavkom 1, točka (c), vse dokler ne sprejme spremembe poti ob prvi priložnosti, ki jo ponudi dejanski letalski prevoznik v skladu z odstavkom 1, točka (b), ali dokler se ne odloči, da bo sam poskrbel za spremembo poti v skladu z odstavkom 3.

Potnik obvesti dejanskega letalskega prevoznika o svoji izbiri.

4a. Dejanski letalski prevoznik zagotovi potnikom informacije na podlagi tega člena na jasen in nedvoumen način z elektronskimi sredstvi, na zahtevo potnika pa tudi z drugimi sredstvi, na primer v papirni obliki. Dokazno breme glede potnikove izbire nosi dejanski letalski prevoznik. V ta namen dejanski letalski prevoznik zagotovi tudi, da se potnikova izbira na podlagi tega člena potrdi s podpisanim dokumentom ali katerim koli digitalnim sredstvom na trajnem nosilcu podatkov.“; **[Sprememba 125]**

(10) člen 9 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 9
Pravica do pomoči

1. ***Pri sklicevanju na ta člen se*** potnikom ~~se v primeru motnje in pod pogoji iz členov 4, 5, 6, 6a, 6b in tega člena ter kadar je čakalna doba za njihov let ali nadomestni prevoz podaljšana za najmanj dve uri,~~ brezplačno ponudi naslednje: **[Sprememba 126]**

(a) okrepčila vsaki dve uri čakalne dobe;

(b) obrok po treh urah in nato vsakih pet ur čakalne dobe z največ tremi obroki na dan;

(c) ~~besedilna sporočila,~~ dostop do interneta in dva telefonska klica~~,~~. **[Sprememba 127]**

Dejanski letalski prevoznik lahko omeji ali zavrne pomoč, zagotovljeno na podlagi prvega pododstavka, če bi zagotavljanje te pomoči povzročilo dodatno zamudo pri odhodu leta, ki ima zamudo, ali pri spremembi poti, vključno z odhodom nadomestnega prevoza.

2. Poleg tega se potnikom, kadar morajo med čakanjem na let ali nadomestni prevoz enkrat ali večkrat prenočiti, brezplačno ponudi naslednje:

(a) hotelska nastanitev,

(b) prevoz od letališča do hotelske nastanitve in nazaj.

3. Dejanski letalski prevoznik lahko za izpolnjevanje svojih obveznosti iz odstavka 1, točki (a) in (b), in odstavka 2 uporabi vavčerje. Vavčerji, zagotovljeni v skladu z odstavkom 1, se lahko uporabijo v vseh trgovinah s hrano in okrepčili na letališču, na katerem so zadevni potniki obtičali, na krovu njihovega leta in po potrebi na kraju nastanitve na podlagi odstavka 2, točka (a). ***Vavčer, zagotovljen v skladu z odstavkom 2, točka (a), se lahko izda le, če je dejanski letalski prevoznik vnaprej rezerviral sobo za zadevnega potnika.*** **[Sprememba 128]**

4. Kadar dejanski letalski prevoznik ne izpolni svojih obveznosti iz odstavkov 1, 2 in 3, se lahko zadevni potniki organizirajo sami. Letalski prevoznik, ki izvaja let, na katerem je prišlo do motnje, potnikom povrne nastale stroške v 14 koledarskih dneh od vložitve zahtevka za povračilo stroškov, pri čemer nastale stroške omejijo na obseg, ki je glede na dolžino čakanja ter stroške ***nastanitve,*** okrepčil in obrokov na letališču ali v kraju nastanitve, na katerem so obtičali, potreben, razumen in sorazmeren. ***Če letalski prevoznik v treh urah ne zagotovi hotelske nastanitve, ima potnik pravico, da sam poskrbi za nastanitev, letalski prevoznik pa mu ob predložitvi ustreznega računa v sedmih delovnih dneh povrne stroške.*** Kadar upravljavec letališča aktivira svoj načrt izrednih ukrepov, se lahko ta rok podaljša do ~~30~~***[…]*** koledarskih dni. ***Znesek povračila je omejen do zgornje meje za hotele, navedene v indeksu, ki ga objavi Komisija in odraža cene v državah članicah v skladu s podatki Eurostata, pomnožene s koeficientom 2, da se upoštevajo omejena razpoložljivost in višje cene v času največjega povpraševanja ter da se dejanski letalski prevozniki spodbudijo, da zagotovijo nastanitev v roku treh ur. Če zgornja meja, pomnožena s koeficientom, ne zadošča, da bi prizadeti potnik našel ustrezno nastanitev, pravica potnika, da sam poskrbi za nastanitev, ne odvezuje dejanskega letalskega prevoznika od njegove obveznosti, da zagotovi nastanitev.*** **[Sprememba 129]**

5. Na vseh letališčih Unije ***s komercialnim potniškim prometom*** upravljavci letališča poskrbijo, da so pitna voda in polnilne postaje za elektronske naprave lahko brezplačno na voljo, ne glede na čas dneva, let ali terminal. **[Sprememba 130]**

6. Če do motnje pride zaradi izrednih razmer in se ji ne bi bilo mogoče izogniti, četudi bi letalski prevoznik sprejel vse razumne ukrepe, lahko letalski prevoznik trajanje namestitve, ki jo zagotavlja v skladu z odstavkom 2, točka (a), omeji na največ tri noči.

7. Kadar se potnik odloči za povračilo stroškov na začetnem mestu odhoda na podlagi člena 8(1), točka (a), ali za spremembo poti na poznejši datum na podlagi člena 8(1), točka (c), potnik v zvezi z zadevnim letom nima več drugih pravic glede pomoči na podlagi odstavkov 1 in 2.“;

(11) člen 10 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 10

Premestitev v višji oziroma nižji potovalni razred

1. Če dejanski letalski prevoznik namesti potnika v potovalni razred, ki je višji od tistega, za katerega je bila kupljena vozovnica, za to ne zahteva doplačila.

2. Če dejanski letalski prevoznik namesti potnika v potovalni razred, ki je nižji od tistega, za katerega je bila kupljena vozovnica, mu v ~~14 koledarskih~~***sedmih delovnih*** dneh po premestitvi brez vložitve zahtevka na enega od načinov iz člena 7(6) ~~zagotovi odškodnino, ki je najmanj enaka~~***povrne***: **[Sprememba 131]**

   (a) ~~40~~***30*** % cene leta za ***vse*** lete, ki niso daljši od ~~3500~~***1 500*** kilometrov, ali **[Sprememba 132]**

   (b) ~~75~~***50*** % cene leta za ***vse lete znotraj Unije*** ~~lete~~, ki so daljši od ~~3500~~***1 500*** kilometrov~~.~~***, in za vse druge lete med 1 500 in 3 500 kilometri, ali*** **[Sprememba 133]**

(ba) 75 % cene leta za vse lete, ki niso zajeti v točki (a) ali (b), vključno z leti med evropskim ozemljem držav članic in francoskimi najbolj oddaljenimi regijami.
[Sprememba 134]

3. Kadar cena leta ni navedena na vozovnici, se odškodnina iz odstavka 2 izračuna na podlagi ustreznega razmerja med razdaljo leta in skupno razdaljo po pogodbi o zračnem prevozu, izračunano v skladu s členom 7(3).

4. V ceno leta iz tega člena niso všteti davki in dajatve, navedeni na vozovnici, v kolikor niti obveznost plačila teh davkov in dajatev niti njihov znesek nista odvisna od potovalnega razreda, za katerega je bila vozovnica kupljena.

5. Ta člen se ne uporablja za ~~ugodnosti, ki so vključene v višji tarifi v okviru istega potovalnega razreda~~***pomožne storitve***, kot so na primer posebni sedeži ali priprava in dostava hrane***, ki so neodvisne od potovalnega razreda in se prodajajo ločeno***.“; **[Sprememba 135]**

(12) vstavi se naslednji člen:

„Člen 10a
Načrti izrednih ukrepov na letališčih

1. Na letališču Unije, ~~ki ima~~***katerega*** letni ~~promet potnikov večji od pet milijonov~~***obseg potniškega prometa vsaj tri zaporedna leta znaša najmanj štiri milijone*** potnikov, upravljavec letališča z ustreznim načrtom izrednih ukrepov poskrbi za usklajenost operacij upravljavca letališča in izvajalcev bistvenih letaliških storitev, zlasti letalskih prevoznikov in izvajalcev storitev zemeljske oskrbe, če bi prišlo do več hkratnih odpovedi, več zamud letov, ali obojega, zaradi katerih bi številni potniki obtičali na letališču. Načrt izrednih ukrepov se izdela z namenom, da se zagotovi, da so potniki, ki obtičijo na letališču, ustrezno obveščeni, in vsebuje rešitve za čim krajše čakanje in kar najmanj neprijetnosti. **[Sprememba 136]**

2. V načrtih izrednih ukrepov na letališčih so upoštevane posebne in individualne potrebe potnikov iz člena 11.

3. Načrt izrednih ukrepov se izdela zlasti ob sodelovanju odbora uporabnikov letališč iz Direktive Sveta 96/67/ES[**], izvajalcev storitev zemeljske oskrbe ter drugih izvajalcev bistvenih letaliških storitev***, vključno z izvajalci posebne pomoči za invalidne potnike ali potnike z omejeno mobilnostjo. Načrt izrednih ukrepov se po potrebi izdela ob sodelovanju ustreznih organov***. Vsebuje tudi kontaktne podatke osebe oziroma oseb, ki jih letalski prevoznik, ki sodeluje v odboru uporabnikov letališč, določi, da ga zastopajo na licu mesta, če bi prišlo do več hkratnih odpovedi, več zamud letov, ali obojega. Letalski prevoznik poskrbi, da imajo vse osebe, ki jih določi, v primeru motnje potrebna sredstva za pomoč potnikom v skladu z obveznostmi, ki izhajajo iz te uredbe. **[Sprememba 137]**

4. Upravljavec letališča načrt izrednih ukrepov predloži odboru uporabnikov letališč iz Direktive 96/67/ES, na zahtevo pa tudi nacionalnemu izvršilnemu organu, ~~pooblaščenemu za izvrševanje te uredbe~~***imenovanemu*** na podlagi člena ~~16(1) te uredbe~~***16. Nacionalni izvršilni organ spremlja, ali upravljavec letališča izpolnjuje zahteve iz tega člena***. **[Sprememba 138]**

5. Država članica lahko odloči, da mora letališče, ki ni zajeto v odstavku 1 in je na njenem ozemlju, izpolnjevati obveznosti iz odstavkov 1 do 4.

6. Na letališčih Unije, ki imajo letni promet potnikov pod pragom iz odstavka 1 ali ki jih odločitev države članice na podlagi odstavka 5 ne zajema, si upravljavci letališča v primerih več hkratnih odpovedi, več zamud letov, ali obojega, zaradi katerih veliko število potnikov obtiči na letališču, po najboljših močeh prizadevajo za usklajevanje uporabnikov letališča in za dogovor z njimi o obveščanju potnikov, ki v takem primerih obtičijo na letališču.

---

* Direktiva Sveta 96/67/ES z dne 15. oktobra 1996 o dostopu do trga storitev zemeljske oskrbe na letališčih Skupnosti (UL L 272, 25.10.1996, str. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1996/67/oj).“;

(13) člen 11 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 11

Potniki s posebnimi potrebami

-1. Pravice invalidov in oseb z omejeno mobilnostjo iz tega člena ne posegajo v pravice, ki jih uživajo na podlagi Uredbe (ES) št. 1107/2006. **[Sprememba 139]**

1. Vse informacije, ki so potnikom zagotovljene na podlagi te uredbe, se zagotovijo v dostopni obliki.

2. Ta člen se uporablja za invalide, osebe z omejeno mobilnostjo, dojenčke, otroke brez spremstva in nosečnice, če je bil dejanski letalski prevoznik o njihovih posebnih potrebah glede pomoči obveščen najpozneje ob objavi motnje. Uporablja se tudi za osebe, ki potrebujejo posebno zdravstveno pomoč, če je bil dejanski letalski prevoznik o njihovih potrebah glede posebne zdravstvene pomoči obveščen najpozneje ob prijavi na let. Dejanski letalski prevozniki lahko zahtevajo dokazila o takih potrebah.

Šteje se, da takšno obvestilo zajema vse poti na podlagi pogodbe o zračnem prevozu.

3. ***Letalski prevoznik*** vsaki osebi, ki spremlja osebe iz odstavka 2 ali otroka~~, se najpozneje ob prijavi na let in glede na razpoložljivost sedežev~~ ***v okviru iste pogodbe o zračnem prevozu,*** brezplačno ponudi možnost sedenja na sosednjih sedežih. ***Če sosednji sedeži niso na voljo, si letalski prevoznik prizadeva pomagati spremljevalcem pri iskanju sosednjih sedežev.***
[Sprememba 140]

4. Pri vkrcanju dajo dejanski letalski prevozniki prednost osebam iz odstavka 2 in vsem osebam ali priznanim psom pomočnikom, ki jih spremljajo***, ter otrokom v otroških voziČkih in njihovim spremljevalcem***. **[Sprememba 141]**

4a. Dejanski letalski prevozniki brez dodatnih stroškov zagotovijo, da se dojenčki in otroci, ki potrebujejo otroški voziček, lahko pripeljejo v otroškem vozičku do izhoda za vkrcanje ali vrat zrakoplova in da jim je otroški voziček na voljo pri vratih zrakoplova, razen če obstajajo omejitve glede varnosti, varovanja, zmogljivosti ali obratovanja.
[Sprememba 142]

4b. Če letališče ne izpolni svojih obveznosti na podlagi členov 7 in 8 Uredbe (ES) št. 1107/2006 in posledično invalidi in osebe z omejeno mobilnostjo ali mladoletniki brez spremstva zamudijo svoj let, je letalski prevoznik odgovoren za odškodnino, spremembo poti in pomoč tem potnikom v skladu s členi 7, 8 in 9 te uredbe. Komisija do … [datum začetka uporabe te uredbe o spremembi] z izvedbenim aktom v skladu s členom 16bd te uredbe določi podrobne ureditve za izvajanje ustreznih odgovornosti letalskega prevoznika in upravljavca letališča ter pravna sredstva. S tem izvedbenim aktom se ne zmanjša odgovornost letalskega prevoznika v zvezi z odškodnino, spremembo poti in pomočjo potnikom na podlagi tega odstavka.
[Sprememba 143]

5. Pri spremembi poti in zagotavljanju pomoči v skladu s členoma 8 in 9 je dejanski letalski prevoznik še posebej pozoren na potrebe oseb iz odstavka 2. Letalski prevozniki to spremembo poti in pomoč navedenim osebam, med drugim tudi vsem osebam ali priznanim psom pomočnikom, ki jih spremljajo, zagotovijo čim prej.

6. Člen 9(6) se ne uporablja za potnike iz odstavka 2 ali za osebe ali priznane pse pomočnike, ki jih spremljajo.“;

(13a) vstavi se naslednji člen:

„Člen 11a

Pravica do osebnega predmeta in ročne prtljage

1. Potniki imajo vedno pravico, da v potniško kabino prinesejo en osebni predmet, kot je majhna torba, ročna torbica, nahrbtnik ali torba za prenosni računalnik, če ga je mogoče varno shraniti pod sedež pred potnikom. Letalski prevozniki potniku za ta osebni predmet ne zaračunajo doplačila ali dodatnih pristojbin poleg cene letalske vozovnice. Prevozniki morajo ob rezervaciji in po njenem zaključku zagotoviti jasne, pregledne in lahko dostopne informacije o zahtevah glede teže in dimenzij osebnega predmeta, s čimer zagotovijo, da so potniki pred potovanjem v celoti obveščeni.

2. ***Potniki imajo vedno pravico, da v potniško kabino prinesejo en kos ročne prtljage. Za ročno prtljago ne velja doplačilo k ceni letalske vozovnice v okviru največje dovoljene mere 100 cm (vsota dolžine, širine in višine) in največje teže 7 kilogramov. Letalski prevozniki lahko uporabljajo različne določbe v zvezi z dodatno ali večjo ročno prtljago.***

   Ročna prtljaga se lahko hrani v potniški kabini (kot ročna prtljaga) ali v prtljažnem prostoru zrakoplova. Prevoznik lahko dovoljenje za takšno ročno prtljago v potniški kabini zavrne samo iz varnostnih razlogov, povezanih s težo ali velikostjo ročne prtljage glede na značilnosti zrakoplova.

   Letalski prevozniki ob rezervaciji in po opravljeni rezervaciji zagotovijo jasne, pregledne in lahko dostopne informacije o zahtevah glede teže in mer ročne prtljage, s čimer zagotovijo, da so potniki pred potovanjem v celoti obveščeni.

3. Za primer, da se osebni predmet ali ročna prtljaga pozabi v potniški kabini, dejanski in pogodbeni letalski prevozniki vnaprej določijo, katera stranka je odgovorna za obravnavanje morebitnih naknadnih zahtevkov. Določeni odgovorni letalski prevoznik po opravljeni rezervaciji potnike samodejno obvesti o postopku za prevzem pozabljenih osebnih predmetov ali ročne prtljage. Te informacije se sporočijo na jasen in izčrpen način ter vključujejo elektronske kontaktne podatke, ustrezne obrazce in vse druge ustrezne podrobnosti, ki jih potnik potrebuje za vložitev zahtevka.“; **[Sprememba 144]**

(13b) vstavi se naslednji člen:

„Člen 11aa

Pravica do prenosa vozovnice v primeru smrti zadevnega potnika ali ožjega družinskega člana

1. ***V primeru smrti zadevnega potnika ali ožjega družinskega člana se dovoli prenos vozovnice na drugo osebo. Potnik, ki ga je prizadela izguba, ali oseba, ki ureja zadeve preminulega potnika, lahko za prenos vozovnice zaprosi ob predložitvi ustreznih dokazil na trajnem nosilcu podatkov.***
2. ***Letalski prevozniki, upravljavci in posredniki so dolžni take zahtevke obravnavati pod preglednimi in poštenimi pogoji.***
3. ***Če je tak zahtevek vložen vsaj 72 ur pred letom in ob predložitvi ustreznih dokazil na trajnem nosilcu podatkov, se v vseh primerih šteje kot upravičen in zanj ne sme biti zaračunana nobena dodatna pristojbina.***

4. Če je tak zahtevek vložen v72 urah pred odhodom leta in ob predložitvi ustreznih dokazil na trajnem nosilcu podatkov, letalski prevoznik ali posrednik obvestita prenosnika o morebitnih stroških, ki bi lahko nastali. Ti stroški morajo biti razumni in ne smejo preseči dejanskih stroškov, ki jih ima letalski prevoznik ali posrednik zaradi prenosa vozovnice.“; **[Sprememba 145]**

(13c) vstavi se naslednji člen:

„Člen 11b
Prijava na let

1. Potniki imajo pravico, da se na let prijavijo prek spleta ali na letališču brez dodatnih stroškov. Letalski prevozniki lahko v ta namen na letališču zagotovijo samopostrežne postaje za prijavo na let, da se olajša postopek prijave na let.

2. Potniki imajo pravico, da se po lastni presoji odločijo za uporabo vstopnega kupona v papirni ali digitalni obliki.“;
[Sprememba 146]

(14) člen 12 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 12
Druge pravice

1. Ta uredba ne vpliva na pravice potnikov, podeljene na podlagi drugih pravnih aktov, vključno z Direktivo (EU) 2015/2302, razen če je v tem členu določeno drugače.

   Odškodnina, dodeljena na podlagi člena 7 ali člena 10(2) te uredbe, se odšteje od odškodnine ali znižanja cene, odobreno na podlagi drugih pravnih aktov, kot je Direktiva (EU) 2015/2302, če pravice, pri uveljavljanju katerih je bila dodeljena odškodnina ali znižanje cene, varujejo iste interese ali imajo isti cilj. Podobno se odškodnina ali znižanje cene, odobreno na podlagi drugih pravnih aktov, kot je Direktiva (EU) 2015/2302, odšteje od odškodnine, odobrene na podlagi člena 7 ali člena 10(2) te uredbe, če pravice, za katere je odobrena odškodnina ali znižanje cene, ščitijo isti interes ali imajo isti cilj.

Ne glede na pravico organizatorja paketnega potovanja do pravnih sredstev ali nadomestila v skladu s členom 22 Direktive (EU) 2015/2302 ter brez poseganja v člen 13 te uredbe in z odstopanjem od člena 8(1), točka (a), potniki v primeru leta v sklopu pogodbe o paketnem potovanju iz člena 3, točka (3), Direktive (EU) 2015/2302, nimajo pravice do povračila stroškov na podlagi te uredbe, kolikor zadevna pravica izhaja iz Direktive (EU) 2015/2302.

2. Brez poseganja v ustrezna načela in pravila nacionalnega prava, vključno sodne prakse, se odstavek 1 ne uporablja za prostovoljce pod pogoji iz člena 4(2).

3. Kadar je bila potniku odškodnina ali povračilo stroškov že izplačano na podlagi zakonodaje tretje države, se znesek take odškodnine ali povračila stroškov odšteje od zneska odškodnine ali povračila stroškov, odobrenega na podlagi te uredbe.“;

(14a) vstavi se naslednji člen:

„Člen 12a

Poprava napak v zapisu

1. Dejanski letalski prevoznik mora ob prejemu zahtevka, predloženega najpozneje 48 ur pred načrtovanim časom odhoda, popraviti napake v zapisu imena potnika ali posodobiti ime potnika v primeru upravne spremembe. Tak popravek ali posodobitev se vsaj enkrat opravi brezplačno.

2. Zahtevek iz odstavka 1 lahko predloži:

(a) potnik v zvezi s svojim imenom ali imenom morebitnega potnika, katerega vozovnica je del iste pogodbe o zračnem prevozu kot vozovnica potnika, ki predloži zahtevek;

(b) posrednik v zvezi z imenom potnika, za katerega je posrednik opravil rezervacijo.

Morebitni popravek ali posodobitev, ki se opravi na podlagi odstavka 1, ne sme pomeniti prenosa vozovnice s potnika na drugo osebo.“; **[Sprememba 147]**

(15) člen 13 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 13
Pravica do nadomestila

Kadar dejanski letalski prevoznik plača odškodnino ali izpolni druge obveznosti, ki so mu naložene na podlagi te uredbe, se nobena določba te uredbe ali nacionalne zakonodaje ne sme razlagati kot omejevalna za njegovo pravico, da zahteva odškodnino od katere koli osebe, tudi od tretjih oseb, v skladu z veljavnim pravom Unije ali nacionalnim pravom. ***Zlasti ta uredba nikakor ne omejuje pravice dejanskega letalskega prevoznika, da zahteva odškodnino ali povrnitev stroškov od letališča ali druge tretje osebe, s katero ima sklenjeno pogodbo.“;*** **[Sprememba 148]**

(16) člen 14 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 14

Obveznost obveščanja potnikov

1. Dejanski letalski prevoznik ***in posrednik*** na svojem spletnem mestu in v mobilni aplikaciji ~~objavi~~***na jasen, dostopen in nedvoumen način objavita*** informativno obvestilo, v katerem so navedene pravice iz te uredbe, vključno ~~s postopkom~~***z informacijami o postopku*** obravnave pritožb. ***Za izpolnitev te zahteve lahko dejanski letalski prevoznik uporabi povzetek določb te uredbe, ki ga je pripravila Komisija in je javno dostopen v vseh uradnih jezikih Unije.*** **[Sprememba 149]**

2. Letalski prevozniki in posredniki pri ponujanju vozovnic za let ali povezovalne lete ~~potnika pred~~***in pred njihovim*** nakupom ***potnika*** obvestijo o naslednjem:

(a) vrsti ponujene vozovnice ali vozovnic, predvsem o tem, ali zanje velja enotna pogodba o zračnem prevozu ali kombinacija ločenih pogodb o zračnem prevozu;

(b) pravicah in obveznostih potnika, dejanskega letalskega prevoznika in posrednika na podlagi te uredbe, kot so priložene pogodbi o zračnem prevozu, vključno z informacijami o postopku povračila stroškov,

(ba) osnovnih potovalnih storitvah in možnostih doplačil,

(c) roku, v katerem lahko potnik brez doplačila zahteva spremembo imena, kot je določeno v členu 4(6), in postopku, po katerem lahko to stori; ter

(d) drugih pogojih pogodbe o zračnem prevozu.

~~Za izpolnitev zahteve po informacijah iz točke (b), prvega pododstavka lahko letalski prevoznik in posrednik uporabita povzetek določb te uredbe, ki ga pripravi in javnosti da na voljo Komisija v vseh uradnih jezikih Unije.~~ **[Sprememba 150]**

~~3.~~ ~~Posrednik ali letalski prevoznik, ki prodaja vozovnice, za katere velja kombinacija pogodb o zračnem prevozu, potnika pred nakupom obvesti, da za vozovnice veljajo ločene pogodbe o zračnem prevozu ter da pravice iz členov 7, 8 in 9 glede odškodnine, povračila stroškov, spremembe poti ali pomoči v primeru zamujenega naslednjega leta, ne veljajo na podlagi ločene pogodbe o zračnem prevozu. Te informacije se na jasen način zagotovijo ob prodaji vozovnic.~~

~~Letalski prevozniki in posredniki zagotovijo informacije na podlagi tega odstavka na trajnem nosilcu podatkov v jeziku pogodbe o zračnem prevozu in v mednarodno uveljavljenem jeziku.~~

[Sprememba 151]

4. Upravljavec letališča ~~zagotovi~~***in dejanski letalski prevoznik zagotovita***, da je pri okencih za prijavo potnikov (vključno s samopostrežnimi avtomati za prijavo potnikov)***, na spletnem mestu*** in pri izhodu za vkrcanje ~~jasno navedeno~~***potnikom dobro vidno prikazano*** naslednje besedilo: ‚Ob zavrnitvi vkrcanja, odpovedi vašega leta ali zamudi vašega leta za najmanj dve uri ***ob odhodu ali za več kot tri ure ob prihodu na končni namembni kraj***, se obrnite na osebo pri okencu za prijavo na lete ali pri izhodu za vkrcanje in zahtevajte informativno obvestilo o vaših pravicah, zlasti glede povračila stroškov ali spremembe poti, pomoči in morebitne odškodnine‘. To besedilo je navedeno vsaj v jeziku oziroma jezikih kraja, v katerem je letališče, in v mednarodno uveljavljenem jeziku. ***Upravljavec letališča in dejanski letalski prevoznik tudi zagotovita, da je pri okencih za prijavo potnikov poleg besedila prikazana koda QR ali drugo tehnično sredstvo za dostop do mobilne aplikacije Komisije o pravicah potnikov, ki vsebuje povzetek te uredbe.*** V ta namen upravljavci letališč sodelujejo z dejanskimi letalskimi prevozniki.“; **[Sprememba 152]**

4a. Dejanski letalski prevozniki ob rezervaciji potnikom predložijo informacije o postopkih obravnave pritožb in o ustreznih rokih, kot so določeni v členu 15aa. Informacije o obravnavi pritožb so dostopne tudi na spletnih mestih in v aplikacijah letalskih prevoznikov in posrednikov ter se navedejo v elektronskem sporočilu potnikom o morebitnem dogodku, ki je lahko podlaga za uveljavljanje pravic iz te uredbe. **[Sprememba 153]**

4b. Letalski prevozniki na vsakem letališču, kjer delujejo, vzpostavijo kontaktne točke, na katerih zagotovijo navzočnost kontaktne osebe ali tretje strani po naročilu zadevnega letalskega prevoznika, da potnikom posreduje potrebne informacije o njihovih pravicah, tudi o pritožbenih postopkih, jim pomaga in nemudoma ukrepa v primeru odpovedi ali zamude leta, zavrnitve vkrcanja ali izgubljene ali z zamudo dostavljene prtljage. Te kontaktne točke so za pomoč potnikom, med drugim glede povračila stroškov, spremembe poti, ponovne rezervacije in sprejemanja vlog za pritožbe, na voljo med obratovalnim časom letalskih prevoznikov in dokler se zadnji potnik ne izkrca z zadnjega letala ter v času, ki je razumno potreben za dokončanje formalnosti v zvezi s potnimi listinami in carinskih formalnosti, prevzem morebitne oddane prtljage ter prihod na določeno kontaktno točko brez naglice.
[Sprememba 154]

4c. Dejanski letalski prevoznik na elektronskih letalskih vozovnicah ter elektronskih in tiskanih različicah vstopnih kuponov potnikom zagotovi jasno čitljive in pregledne podatke o pravicah potnikov in stikih za pomoč in podporo. **[Sprememba 155]**

4d. V primeru kakršne koli motnje potovanja, ki bi utemeljevala pravice, določene v tej uredbi, dejanski letalski prevoznik o tem čim prej izčrpno obvesti prizadete potnike in jim posreduje obvestilo o pravilih za povračilo stroškov, spremembo poti, odškodnino in pomoč v skladu s to uredbo, vključno z informacijami o morebitnih omejitvah na podlagi člena 9(4), kadar je to ustrezno, pa dejanski letalski prevoznik potniku pošlje tudi vnaprej izpolnjen skupni obrazec na podlagi člena 15a. Potnikom se v pisni obliki posredujejo tudi kontaktni podatki nacionalnega izvršilnega organa ali drugega organa, določenega na podlagi člena 16. **[Sprememba 156]**

4e. Kadar je to ustrezno, letalski prevozniki in posredniki informacije na podlagi tega člena zagotovijo v jeziku pogodbe o zračnem prevozu in v mednarodno uveljavljenem jeziku ter na trajnem nosilcu podatkov. **[Sprememba 157]**

4f. Informacije za potnike in korespondenca z njimi na podlagi te uredbe se zagotovijo z elektronskimi sredstvi, kadar je to tehnično izvedljivo. Kadar se informacije zagotovijo s temi sredstvi, letalski prevozniki in posredniki poskrbijo, da se vsa pisna korespondenca, vključno z njenim datumom in časom, lahko shrani za kasnejše sklicevanje. Letalski prevozniki in posredniki nosijo dokazno breme v zvezi z vprašanjema, ali so potnikom zagotovili potrebne informacije in kdaj. Vsa komunikacijska sredstva potniku omogočajo, da z letalskimi prevozniki in posredniki hitro in brezplačno vzpostavi stik ter učinkovito komunicira. **[Sprememba 158]**

4g. Za slepe in slabovidne osebe, osebe s kognitivnimi ali intelektualnimi ovirami ter osebe z omejeno mobilnostjo se ta člen uporablja z izkoriščanjem ustreznih alternativnih in dostopnih sredstev. **[Sprememba 159]**

4h. Upravljavec letališča zagotovi, da so v prostorih za potnike na letališču na vidnih mestih jasno navedene splošne informacije o pravicah potnikov. Na podlagi prejetih informacij zagotovi tudi, da so potniki na letališču obveščeni o vzrokih za zamude in motnje letov, kot je odpoved njihovega leta, in o svojih pravicah v primeru teh zamud in motenj ter o svojih pravicah v primeru, da letalski prevoznik nepričakovano preneha opravljati svoje dejavnosti, na primer v primeru insolventnosti ali preklica operativne licence. **[Sprememba 160]**

4i. V primeru odpovedi ali zamude pri odhodu dejanski letalski prevoznik potnike obvesti o stanju, vključno z vzrokom motnje, takoj ko so mu te informacije na voljo, vsekakor pa najpozneje 30 minut po času odhoda po voznem redu, ter o predvidenem času odhoda, če je letalski prevoznik v primeru, da je bila vozovnica pridobljena prek posrednika, prejel kontaktne podatke potnika v skladu z [*uredba o izvrševanju]. **[Sprememba 161]**

4j. Letalski prevozniki in posredniki po rezervaciji leta nudijo dostopno in učinkovito telefonsko pomoč za vse potnike; v okviru te storitve telefonske pomoči zagotovijo informacije in alternativne predloge v primeru motnje leta, stroški te storitve pa nikakor ne smejo presegati stroškov lokalnega klica. **[Sprememba 162]**

4k. V vsaki elektronski komunikaciji, ki potnika obvešča o odpovedi, veliki zamudi ali spremembi voznega reda, mora biti vidno navedeno, da je potnik lahko upravičen do odškodnine in/ali pomoči v skladu s to uredbo.“
[Sprememba 163]

(17) vstavi se naslednji člen:

„Člen 15a
Pritožba pri letalskem prevozniku ali posredniku

1. Vsi letalski prevozniki in ~~vsi~~ posredniki vzpostavijo mehanizem za obravnavo pritožb v zvezi s pravicami in obveznostmi iz te uredbe, ki spadajo v njihovo področje odgovornosti. ~~Svoje kontaktne podatke dajo na voljo v jeziku pogodbe o zračnem prevozu in v mednarodno uveljavljenem jeziku. Podatki o postopku obravnave pritožb so dostopni javnosti, tudi v obliki, dostopni invalidom in osebam z omejeno mobilnostjo. Hkrati potnike na jasen način obvestijo o kontaktnih podatkih organa ali organov, ki so jih imenovale države članice na podlagi člena 16, in o organu ali organih, odgovornih za izvensodno reševanje sporov, iz člena 16a, ter, kadar je ustrezno, njihovih odgovornostih. Zadevne informacije so na voljo v uradnem jeziku ali jezikih držav članic, v katerih delujeta letalski prevoznik in posrednik.~~ **[Sprememba 164]**

2. ~~Kadar~~ Potniki ***lahko pri katerem koli letalskem prevozniku ali posredniku*** vložijo pritožbo ***v zvezi z njegovim področjem odgovornosti prek mehanizmov***~~z uporabo mehanizma~~ iz odstavka 1~~, se~~***.*** Taka pritožba ***se*** vloži v ~~šestih mesecih po zadevni motnji. Letalski prevoznik ali posrednik, na katerega je naslovljena pritožba, v 30 koledarskih dneh po njeni vložitvi predloži utemeljen odgovor ali, v ustrezno utemeljenih izjemnih primerih, potnika obvesti, da bo končni odgovor prejel v manj kot dveh mesecih~~***enem letu*** od datuma ~~vložitve pritožbe. Če spora ni bilo mogoče rešiti, odgovor vsebuje tudi ustrezne kontaktne podatke organa ali organov, imenovanih na podlagi člena 16, ali organa ali organov, odgovornih za izvensodno reševanje sporov, iz člena 16a, vključno s poštnim naslovom, spletnim mestom in naslovom elektronske pošte takega organa ali organov***dejanskega ali načrtovanega odhoda leta***. **[Sprememba 165]**

2a. Če se letalski prevoznik sklicuje na obstoj izrednih razmer, mora potnika v svojem odgovoru obvestiti o izrecnih okoliščinah, zaradi katerih je prišlo do odpovedi ali zamude. Poleg tega mora dokazati, da je sprejel vse ustrezne ukrepe za preprečitev odpovedi ali zamude. **[Sprememba 166]**

2b. Dokazno breme glede zagotavljanja potrebnih informacij potnikom nosita letalski prevoznik in posrednik. **[Sprememba 167]**

3. ~~Vložitev pritožb s strani potnikov z uporabo mehanizma iz odstavka 1 ne posega v njihovo pravico, da predložijo spore v izvensodno reševanje v skladu s členom 16a ali da uveljavljajo pravna sredstva v sodnih postopkih, ob upoštevanju zastaralnih rokov v skladu z nacionalnim pravom~~***Naslovnik v sedmih delovnih dneh od prejema pritožbe potniku potrdi njen prejem. V dveh mesecih od prejema pritožbe potniku posreduje utemeljen odgovor. Če v dvomesečnem roku ne posreduje takega odgovora, se šteje, da je sprejel zahteve potnika***.“; **[Sprememba 168]**

3a. Naslovnik z utemeljenim odgovorom potnika na jasen način obvesti o kontaktnih podatkih organa ali organov, ki so jih imenovale države članice na podlagi člena 16, in o organu ali organih, odgovornih za izvensodno reševanje sporov, iz člena 16a, ter po potrebi o njihovih odgovornostih. **[Sprememba 169]**

3b. Če se letalski prevoznik sklicuje na obstoj izrednih razmer, mora potnika v svojem odgovoru obvestiti o izrecnih okoliščinah, zaradi katerih je prišlo do odpovedi ali zamude. Poleg tega mora dokazati, da je sprejel vse ustrezne ukrepe za preprečitev odpovedi ali zamude. **[Sprememba 170]**

3c. Dokazno breme glede zagotavljanja potrebnih informacij potnikom nosita letalski prevoznik in posrednik.“; **[Sprememba 171]**

(18) člen 16 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 16

~~Izvrševanje~~***Določitev nacionalnih izvršilnih organov***

[Sprememba 172]

1. Vsaka država članica določi ~~nacionalni izvršilni~~ organ ali ~~nacionalne izvršilne~~ organe, ki so odgovorni za izvrševanje ~~te uredbe glede poti na letališča in z njih, ki se nahajajo na njenem ozemlju. Države članice o organu oziroma organih, ki so jih določile v skladu s tem odstavkom, obvestijo Komisijo~~***obveznosti, določenih v tej uredbi***. **[Sprememba 173]**

2. ~~Nacionalni izvršilni~~***Vsak*** organ ~~skrbno spremlja izpolnjevanje zahtev iz te uredbe in sprejema ukrepe, potrebne za zagotavljanje spoštovanja pravic potnikov~~***je glede svoje organizacije, odločitev o financiranju, pravne strukture in sprejemanja odločitev neodvisen od letalskih prevoznikov, upravljavcev letališč in posrednikov ali drugih komercialnih interesov***. **[Sprememba 174]**

2a. Države članice o organu oziroma organih, ki so jih določile v skladu s tem členom, in o njegovih oziroma njihovih nalogah, vključno z morebitnimi spremembami le-teh, obvestijo Komisijo. Komisija in določeni organ ali organi te informacije objavijo na svojih spletnih mestih.
[Sprememba 175]

~~3. Potniki lahko prijavijo domnevne kršitve te uredbe nacionalnemu izvršilnemu organu. Nacionalni izvršilni organ lahko izvede preiskavo prijavljenih domnevnih kršitev in se na podlagi informacij iz teh prijav odloči za izvršilne ukrepe.~~
[Sprememba 176]

~~4. Sankcije, ki jih države članice določijo za kršitve te uredbe, morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne. Predvsem morajo biti zadostne, da prevoznike in posrednike finančno spodbudijo k doslednemu ravnanju v skladu s to uredbo.~~ **[Sprememba 177]**

~~5.~~ ~~Nacionalni izvršilni organi do ... [6 let od datuma začetka veljavnosti te uredbe o spremembi] in nato vsakih pet let na svojih spletnih mestih objavijo poročilo o svojih dejavnostih, izvršilnem ukrepanju in njegovih rezultatih, tudi o uporabljenih sankcijah. Ta poročila se predložijo tudi Komisiji.~~ **[Sprememba 178]**

6. Za zadeve iz te uredbe dejanski letalski prevozniki in posredniki nacionalnim izvršilnim organom posredujejo kontaktne podatke osebe oziroma oseb ali organa, določenega, da v državi članici, v kateri opravljajo svoje dejavnosti, trajno deluje v njihovem imenu in prejema dokumente od nacionalnega izvršilnega organa ali organov. Nacionalni izvršilni organi si lahko izmenjujejo te informacije za namene izvrševanja te uredbe.“;

(18a) vstavi se naslednji člen:

„Člen 16-a

Naloge izvrševanja

1. ***Nacionalni izvršilni organ pozorno spremlja skladnost s to uredbo in sprejme ukrepe, potrebne za zagotavljanje upoštevanja pravic potnikov.***

2. ***Nacionalni izvršilni organi lahko od letalskih prevoznikov, upravljavcev letališč in posrednikov zahtevajo, da zagotovijo dokumente in informacije, ki so pomembni za izvajanje njihovih nalog iz odstavka 1. Ti dokumenti in informacije se zagotovijo v enem mesecu od prejema zahtevka, razen če nacionalni izvršilni organ določi drugače.***

3. ***Nacionalni izvršilni organi pri opravljanju svojih nalog po potrebi upoštevajo informacije, ki jim jih predloži drug organ, določen za obravnavo pritožb, kot je opredeljeno v členu 16b, odstavek 2.***

4. ***V primeru zračnih prevozov med dvema ali več državami članicami lahko nacionalni izvršilni organi skupaj izvajajo dejavnosti spremljanja.***

5. ***Države članice zagotovijo, da se njihovim nacionalnim izvršilnim organom podelijo zadostna pooblastila za sprejemanje izvršilnih ukrepov.***

6. ***Če se letalski prevoznik v utemeljitvi za zavrnitev odškodnine na podlagi te uredbe sklicuje na obstoj izrednih razmer, svojo trditev podkrepi tako, da nacionalnim izvršilnim organom v 48 urah predloži ustrezne dokaze o teh razmerah in povezanih tehničnih težavah. Poleg tega letalski prevoznik dokaže, da so bili sprejeti vsi razumni ukrepi za preprečitev odpovedi ali zamude zadevnega leta.***

7. ***Nacionalni izvršilni organ te informacije posreduje organom, določenim za alternativno reševanje sporov na podlagi te uredbe, če so na voljo.***

8. ***Nacionalni izvršilni organi vsaki dve leti do 30. junija objavijo poročila s statističnimi podatki o svoji dejavnosti, po potrebi tudi o kaznih, naloženih v dveh predhodnih koledarskih letih.***

9. ***Nacionalni izvršilni organ na podlagi podatkov o standardih kakovosti storitev, kot so opredeljeni v členu 15a, ki jih morajo predložiti letalski prevozniki, upravljavci letališč in posredniki, objavi statistične podatke o številu in naravi pritožb, številu odpovedi, zavrnitev vkrcanja in zamud ter njihovem trajanju in podatke o izgubljeni, z zamudo dostavljeni ali poškodovani prtljagi.***

10. Letalski prevozniki in posredniki sporočijo svoje kontaktne podatke nacionalnemu izvršilnemu organu ali organom v državah članicah, v katerih opravljajo svoje dejavnosti.“;
[Sprememba 179]

(18b) vstavi se naslednji člen:

„Člen 16-aa
Reševanje pritožb s strani nacionalnih izvršilnih organov in drugih organov

1. Brez poseganja v pravice potrošnikov do uporabe alternativnih pravnih sredstev na podlagi Direktive 2013/11/EU Evropskega parlamenta in Sveta[1a] se lahko potnik, potem ko se je neuspešno pritožil pri letalskem prevozniku ali posredniku na podlagi člena 13a, najpozneje eno leto po prejemu informacije, da je letalski prevoznik ali posrednik zavrnil prvotno pritožbo, pritoži pri nacionalnem izvršilnem organu ali katerem koli drugem organu, določenem na podlagi odstavka 2 tega člena.

2. ***Vsak potnik se lahko pritoži nacionalnemu izvršilnemu organu ali kateremu koli drugemu organu, ki ga v ta namen določi država članica, v zvezi z domnevno kršitvijo te uredbe na katerem koli letališču, ki se nahaja na ozemlju države članice, ali v zvezi s katerim koli letom z letališča na ozemlju države članice ali tretje države na tako letališče.***

3. ***Nacionalni izvršilni organ ali kateri koli drug organ, določen na podlagi odstavka 2, potrdi prejem pritožbe v dveh tednih po njenem prejemu. Postopek obravnave pritožbe traja največ tri mesece od datuma odprtja spisa o pritožbi. Postopek obravnave pritožbe je v dostopni obliki dostopen invalidnim osebam in osebam z omejeno mobilnostjo.***

4. Če se pritožba nanaša na domnevne kršitve upravljavca letališča, jo obravnava nacionalni izvršilni organ ali kateri koli drug organ države članice, na ozemlju katere se je incident zgodil, ki je določen na podlagi odstavka 2.

5. Nacionalni izvršilni organi ali kateri koli drug organ, določen na podlagi odstavka 2 tega člena, lahko obravnavajo posamezne pritožbe potnikov ter se jim podelijo vsaj minimalna preiskovalna in izvršilna pooblastila, opredeljena v členu 9 Uredbe (EU) 2017/2394 Evropskega parlamenta in Sveta[1b].

6. Odločitve nacionalnih izvršilnih organov ali katerega koli drugega organa, določenega na podlagi odstavka 2, so zavezujoče za obe stranki in izvršljive ter ne posegajo v pravico strank do dostopa do sodnega sistema.

_____

[1a] ***Direktiva 2013/11/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o alternativnem reševanju potrošniških sporov ter spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 in Direktive 2009/22/ES (Direktiva o alternativnem reševanju potrošniških sporov) (UL L 165, 18.6.2013, str. 63, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2013/11/oj).***

[1b] ***Uredba (EU) 2017/2394 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2017 o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov, in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 2006/2004 (UL L 345, 27.12.2017, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2394/oj).“***

[Sprememba 180]

(18c) vstavi se naslednji člen:

„Člen 16-ab

1. ***Če država članica na podlagi členov 16 in 16b te uredbe določi različne organe, ti organi zagotovijo izmenjavo ustreznih informacij med njimi v skladu z Uredbo (EU) 2016/679, tako da se nacionalnemu izvršilnemu organu pomaga pri opravljanju njegovih nadzornih in izvršilnih nalog in da lahko organ za obravnavo pritožb, določen na podlagi člena 16b, zbira potrebne informacije za preučitev posameznih pritožb.***
2. ***Nacionalni izvršilni organi različnih držav članic zaradi čezmejnega usklajevanja izmenjujejo informacije o svojem delu in načelih ter praksah odločanja. Pri teh nalogah jih podpira Komisija.“*; [Sprememba 181]**

(18d) vstavi se naslednji člen:

„Člen 16-ac

Inšpekcijski pregledi nacionalnih izvršilnih organov

1. ***Komisija lahko izvaja inšpekcijske preglede nacionalnih izvršilnih organov, da bi spremljala uporabo Uredbe v državah članicah in pripravila priporočila za izboljšanje njenega izvrševanja.***
2. ***Komisija pred načrtovanim inšpekcijskim pregledom o tem pravočasno obvesti zadevno državo članico.***
3. ***Vsako poročilo Komisije o inšpekcijskem pregledu se posreduje nacionalnemu izvršilnemu organu zadevne države članice, ki v svojem odgovoru navede ukrepe, sprejete za odpravo ugotovljenih neskladnosti in obravnavo priporočil.***
4. ***Poročilo se skupaj z odgovorom nacionalnega izvršilnega organa nato po potrebi posreduje nacionalnim izvršilnim organom drugih držav članic.“;*** **[Sprememba 182]**

(18e) vstavi se naslednji člen:

„Člen 16-ad
Kazni

1. ***Države članice predpišejo kazni, ki se uporabljajo za kršitve te uredbe, in sprejmejo vse ukrepe, potrebne za njihovo izvajanje. Predpisane kazni so učinkovite, sorazmerne in odvračilne. Države članice o navedenih pravilih in ukrepih uradno obvestijo Komisijo in jo brez odlašanja uradno obvestijo o vseh naknadnih spremembah, ki nanje vplivajo.***
2. ***V okviru sodelovanja iz člena 16c nacionalni izvršilni organ, pristojen za naloge iz člena 16b(4) ali (5), na zahtevo nacionalnega izvršilnega organa, ki rešuje pritožbo, razišče kršitev te uredbe, ki jo je ugotovil navedeni organ, in po potrebi naloži kazni.“;*** **[Sprememba 183]**

(18f) vstavi se naslednji člen:

„Člen 16-ae

Sodelovanje med državami članicami in Komisijo

1. ***Države članice redno pošiljajo ustrezne informacije o uporabi te uredbe Komisiji, ta pa jih v elektronski obliki da na voljo drugim državam članicam.***
2. ***Nacionalni izvršilni organi na zahtevo Komisije raziščejo posamezne domnevno neskladne prakse pri izpolnjevanju obveznosti iz te uredbe s strani enega ali več letalskih prevoznikov in upravljavcev letališč ter o svojih ugotovitvah Komisiji poročajo v štirih mesecih po prejemu zahteve.***
3. ***Komisija prek odbora iz člena 16a [uredba o izvrševanju] podpira dialog in spodbuja sodelovanje med državami članicami v zvezi z razlago in uporabo te uredbe na nacionalni ravni.***

4. Komisija na prošnjo države članice, nacionalnega izvršilnega organa ali na lastno pobudo preuči primere, v katerih se določbe te uredbe različno uporabljajo in izvršujejo.

5. Komisija lahko po potrebi sprejme smernice za spodbujanje skupne uporabe te uredbe.“; **[Sprememba 184]**

(19) vstavi se naslednji člen:

„Člen 16a
Izvensodno reševanje sporov

Države članice zagotovijo, da lahko letalski potniki individualne spore glede pritožb ali zahtevkov na podlagi te uredbe predložijo organu oziroma organom, odgovornim za izvensodno reševanje sporov. Države članice o organu oziroma organih, odgovornih za reševanje sporov na podlagi tega člena, obvestijo Komisijo. ~~Države članice se lahko odločijo, da se ta člen uporablja le za spore med letalskimi prevozniki oziroma posredniki na eni strani in potrošniki na drugi strani~~***Sodelovanje letalskih prevoznikov in posrednikov, ki spadajo na področje uporabe te uredbe, v postopkih alternativnega reševanja sporov je obvezno, njihove odločitve pa zavezujoče, brez poseganja v pravico strank do dostopa do sodnega sistema***.“;
[Sprememba 185]

(19a) vstavi se naslednji člen:

„Člen 16aa
Dokumenti o skladnosti

1. Letalski prevozniki Unije pripravijo dokument, ki z razumno natančnostjo dokazuje, da njihovi operativni postopki zadoščajo za zagotovitev, da dosledno upoštevajo vse ustrezne člene uredbe, in ga do [1. januar xxxx] predložijo nacionalnemu izvršilnemu organu države članice, ki jim je izdala operativno licenco na podlagi Uredbe (ES) št. 1008/2008, in Komisiji.

2. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, v katerih določi minimalno vsebino takšnih dokumentov o skladnosti. Minimalna vsebina vključuje vsaj načrte ukrepanja ob večjih motnjah in določa odgovorne za zagotavljanje pomoči in drugih pravic, načine in postopke za obravnavanje pritožb ter zagotavljanje pomoči in odškodnine ter postopke in predloge za komuniciranje s potniki. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 16c(2).

3. ***Vsak drug prevoznik, ki nudi storitve z letališč Unije, predloži dokument o skladnosti Komisiji in nacionalnim izvršilnim organom vseh držav članic, v katerih deluje.***

4. ***Letalski prevozniki vsaka tri leta, začenši s [1. januar xxxx], pregledajo svoje dokumente o skladnosti in predložijo posodobljene različice ustreznim nacionalnim izvršilnim organom in Komisiji.***

5. ***Nacionalni izvršilni organ upošteva dokumente o skladnosti, ki mu jih predložijo letalski prevozniki, pri čemer po možnosti preveri veljavnost dokumentov o skladnosti v primerjavi s podatki o pritožbah.“;*** **[Sprememba 186]**

(19b) vstavi se naslednji člen:

„Člen 16ab
Izvajanje prenosa pooblastila

1. ***Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.***

2. ***Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 6c in člena 7 se prenese na Komisijo za obdobje petih let od [datum začetka veljavnosti te uredbe o spremembi]. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.***

3. ***Prenos pooblastil iz člena 6c in člena 7 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.***

4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.

5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 6c in člena 7, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.“; **[Sprememba 187]**

(19c) vstavi se naslednji člen:

„Člen 16ac

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor za pravice potnikov, ki ga sestavljajo po dva predstavnika iz vsake države članice, pri čemer vsaj eden od njiju zastopa nacionalni izvršilni organ. Navedeni odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.“; **[Sprememba 188]**

(20) člen 17 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 17

Pregled in poročanje

~~1. Komisija do … [5 let od datuma začetka veljavnosti te uredbe o spremembi] in nato vsaka tri leta poroča Evropskemu parlamentu in Svetu o seznamu izrednih razmer iz Priloge glede na dogodke, ki so se zgodili v dveh letih pred vsakim poročilom ter so vplivali na pravočasno in učinkovito opravljanje letov.~~

~~Poročilu se po potrebi priloži zakonodajni predlog.~~

[Sprememba 189]

2. Komisija do … [5 let od datuma začetka veljavnosti te uredbe o spremembi] in nato vsakih pet let poroča Evropskemu parlamentu in Svetu o izvajanju, izvrševanju in rezultatih te uredbe. Komisija v to poročilo vključi informacije o izboljšanem varstvu letalskih potnikov na letih iz tretjih držav, ki jih opravljajo letalski prevozniki tretjih držav.

   ~~To poročilo vsebuje tudi pregled zneskov iz člena 7(1) in odstotkov iz člena 10(2), pri čemer se med drugim upoštevajo razvoj letalskih prevoznin, stopnja inflacije in statistika o zavrnitvah vkrcanja, odpovedih in zamujenih povezovalnih letih, ki jih je mogoče pripisati letalskim prevoznikom, ter statistika o premestitvah v nižji potovalni razred iz predhodnih petih let.~~ **[Sprememba 190]**

Komisija v poročilu, ki se na podlagi prvega pododstavka predloži do … [5 let od datuma začetka veljavnosti te uredbe o spremembi], oceni tudi:

~~(a) nujnost in izvedljivost revizije področja uporabe te uredbe, da bi dodatno izboljšali varstvo potnikov, in zagotavljanje enakih konkurenčnih pogojev za letalske prevoznike Unije in letalske prevoznike tretjih držav ter vidike povezljivosti. Komisija zlasti oceni tveganja sporov med jurisdikcijami in težave, povezane z izvrševanjem, ter priporoči načine za zmanjšanje navedenih tveganj in reševanje navedenih težav;~~ **[Sprememba 191]**

~~(b) ali je treba prilagoditi pragove iz člena 7(2), in sicer na podlagi statistike v zvezi z razvojem zamud in odpovedi v petih letih pred oceno Komisije in vsako leto od … [2 leti od datuma začetka veljavnosti te uredbe o spremembi];~~ **[Sprememba 192]**

(c) izvedljivost nadaljnje avtomatizacije zahtevkov za odškodnino ali plačil odškodnine za zamude.

Poročilu se po potrebi priložijo zakonodajni predlogi.“;

(21) besedilo iz Priloge I k tej uredbi se doda kot Priloga k Uredbi (ES) št. 261/2004.

Člen 2

Uredba (ES) št. 2027/97 se spremeni:

(1) v členu 2 se odstavek 1 spremeni:

(a) točka (b) se nadomesti z naslednjim:

„(b) ‚letalski prevoznik Unije‘ pomeni letalskega prevoznika z veljavno operativno licenco, ki jo je izdala država članica v skladu z določbami Uredbe (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta*;

---

* Uredba (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. septembra 2008 o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti (UL L 293, 31.10.2008, str. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1008/oj).“;

(b) doda se naslednje točke:

„(h) ‚oprema za gibanje' pomeni katero koli opremo, katere namen je pomagati invalidom ali osebam z omejeno mobilnostjo v smislu člena 2, točka (a), Uredbe (ES) št. 1107/2006 Evropskega parlamenta in Sveta, pri njihovi mobilnosti;

(i) ‚priznani pes pomočnik' pomeni psa, ki je posebej usposobljen za pomoč pri samostojnosti in samostojnem odločanju invalidov ter je uradno priznan v skladu z veljavnimi nacionalnimi pravili, kadar ta obstajajo;

(j) ‚dostopna oblika‘ pomeni obliko, ki invalidu ali osebi z omejeno mobilnostjo daje dostop do vseh ustreznih informacij, ter ki taki osebi zagotavlja tako enostaven in udoben dostop, kot bi ga imela oseba brez omejitev ali invalidnosti, ter ki izpolnjuje zahteve glede dostopnosti, opredeljene v skladu z veljavno zakonodajo, zlasti Direktivo (EU) 2019/882 Evropskega parlamenta in Sveta**;

(k) ‚posrednik‘ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki ni prevoznik in ki za namene, povezane z njeno trgovsko, poslovno ali poklicno dejavnostjo, v imenu prevoznika ali potnika sklepa pogodbe o prevozu;

(l) ‚osebni predmet‘ pomeni kos neregistrirane prtljage, ki ~~predstavlja nujni vidik prevoza potnikov in~~ ustreza zahtevam glede varnosti in varovanja ter katerega velikost je bodisi največ 40 x 30 x 15 cm bodisi taka, da ga je mogoče shraniti pod sedež pred sedežem, na katerem sedi potnik;
[Sprememba 193]

(m) ‚ročna prtljaga‘ pomeni kos neregistrirane prtljage, ki ni osebni predmet in ki ustreza zahtevam glede varnosti in varovanja.

_____

* Uredba (ES) št. 1107/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o pravicah invalidnih oseb in oseb z omejeno mobilnostjo v zračnem prevozu (UL L 204, 26.7.2006, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1107/oj).

** Direktiva (EU) 2019/882 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o zahtevah glede dostopnosti za proizvode in storitve (UL L 151, 7.6.2019, str. 70, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj).“;

(2) v členu 3 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„Odgovornost letalskega prevoznika Unije v zvezi s potniki in njihovo prtljago urejajo vse določbe Montrealske konvencije, ki se nanašajo na tako odgovornost. Sem spada tudi odgovornost letalskega prevoznika Unije za zamudo pri prevozu potnikov ali prtljage.“;

(3) v členu 3 se odstavek 2 ~~črta;~~***nadomesti z naslednjim:***

„2. Letalski prevoznik Unije in izvajalci storitev zemeljske oskrbe, ki delujejo v njegovem imenu, na vseh letališčih v Uniji vzpostavijo službo, ki potnikom zagotovi pritožbene obrazce, s katerimi lahko takoj ob prihodu vložijo pritožbo o poškodovani prtljagi ali prtljagi, ki zamuja. Prav tako letalski prevoznik Unije zagotovi, da imajo potniki enostaven in uporabniku prijazen dostop do pritožbenega obrazca iz tega odstavka z uporabo kod QR. Te kode QR se sporočijo in prikažejo na jasen in viden način, tudi na okencih za prijavo potnikov, okencih za informacije, izhodih za vkrcanje in na spletnem mestu letalskega prevoznika ali enakovredni spletni platformi, da se potnikom omogoči hiter dostop do pritožbenega obrazca brez nepotrebnih težav. Pritožbeni obrazec, ki je lahko v obliki zapisnika o neprispeli prtljagi, letalski prevoznik na letališču sprejme kot pritožbo na podlagi člena 31(2) Montrealske konvencije. Ta možnost ne vpliva na pravico potnika do vložitve pritožbe na drug način v rokih iz Montrealske konvencije. **[Sprememba 194]**

2a. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, v katerih določi obliko standardiziranega pritožbenega obrazca. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom/postopkom pregleda iz člena 6f(2).“;
[Sprememba 195]

(4) člen 3a se nadomesti z naslednjim:

„Člen 3a

Dodatni znesek, ki ga v skladu s členom 22(2) Montrealske konvencije in brez poseganja v člen 6a lahko zahteva letalski prevoznik Unije, kadar potnik poda posebno izjavo o interesu za dostavo svoje prtljage v namembni kraj, temelji na tarifi, ki odraža dodatne stroške prevoza in zavarovanja prtljage, ocenjene v znesku, ki presega omejitev odgovornosti. Tarifa se da na voljo potnikom na njihovo zahtevo.“;

(5) člen 5 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 5

1. Letalski prevoznik Unije v primeru smrti ali poškodbe potnikov brez odlašanja, v vsakem primeru pa najpozneje 15 dni po ugotovitvi identitete fizične osebe, upravičene do odškodnine, izplača predplačilo, ki je potrebno za kritje takojšnjih materialnih potreb v sorazmerju z nastalo škodo.

2. Brez poseganja v odstavek 1 predplačilo v primeru smrti potnikov na potnika ne sme biti manjše od 16 % najnižjega zneska odgovornosti, kot je določen na podlagi člena 21(1) Montrealske konvencije in kot ga določi Mednarodna organizacija civilnega letalstva na podlagi člena 24(2) Montrealske konvencije.

3. Predplačilo ne pomeni priznanja odgovornosti in se lahko upošteva pri poznejših zneskih, izplačanih na podlagi odgovornosti letalskega prevoznika Unije, vendar ni vračljivo, razen v primerih iz člena 20 Montrealske konvencije ali če oseba, ki je predplačilo prejela, ni oseba, ki je upravičena do odškodnine.

3a. Letalski prevozniki v primeru izgube, poškodovanja ali zamude prtljage, najprej plačajo odškodnino potnikom, s katerimi so sklenili pogodbo, nato pa lahko zahtevajo odškodnino od letališč ali izvajalcev storitev za škodo, za katero sami niso nujno odgovorni.“; **[Sprememba 196]**

(6) člen 6 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Vsi letalski prevozniki pri prodaji storitve letalskega prevoza v Uniji ***potnikom na jasen in dostopen način zagotovijo izčrpne informacije o veljavnih postopkih, ki jih je treba upoštevati v primeru izgube, zamude ali poškodovanja prtljage. Letalski prevozniki*** poskrbijo, da je povzetek glavnih določb, ki urejajo odgovornost v zvezi s potniki in njihovo prtljago, vključno z roki za vložitev odškodninskega zahtevka in možnostjo vložitve posebne izjave o prtljagi, na voljo potnikom na vseh prodajnih mestih, tudi pri prodaji prek telefona ali interneta. Za izpolnitev te zahteve glede informacij letalski prevozniki Unije uporabijo obvestilo iz Priloge. Takšnega povzetka ali obvestila ni dovoljeno uporabiti kot podlago za odškodninski zahtevek ali za razlago določb te uredbe ali Montrealske konvencije.“; **[Sprememba 197]**

(aa) vstavi se naslednji odstavek:

„Vsi letalski prevozniki pri prodaji storitve letalskega prevoza v Uniji poskrbijo, da je povzetek glavnih določb, ki urejajo odgovornost za potnike in njihovo prtljago, vključno z roki za vložitev odškodninskega zahtevka in možnostjo vložitve posebne izjave o prtljagi, na voljo potnikom na vseh prodajnih mestih, tudi pri prodaji prek telefona ali interneta. Za izpolnitev te zahteve glede informacij letalski prevozniki Unije uporabijo obvestilo iz Priloge. Takšnega povzetka ali obvestila ni mogoče uporabiti kot podlago za odškodninski zahtevek ali za razlago določb te uredbe ali Montrealske konvencije. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 6d v zvezi s prilagoditvijo zneskov iz Priloge, razen zneska iz člena 5(2), ob upoštevanju odločitve Mednarodne organizacije civilnega letalstva na podlagi člena 24(2) Montrealske konvencije.“; **[Sprememba 198]**

(b) v odstavku 2 se doda naslednja alinea:

„– pravici, da lahko brezplačno poda posebno izjavo o interesu glede vrednosti svoje opreme za gibanje, kadar je potnik invalid ali oseba z omejeno mobilnostjo.“;

(c) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Kadar celoten prevoz opravijo letalski prevozniki Unije, so omejitve, navedene v skladu z zahtevami glede informacij iz odstavkov 1 in 2, omejitve, določene s to uredbo, razen če letalski prevoznik Unije prostovoljno določi višje omejitve. Kadar celoten prevoz opravijo letalski prevozniki tretjih držav, se odstavka 1 in 2 uporabljata le za prevoz v Unijo, iz Unije ali znotraj Unije.“;

(d) dodajo se naslednji odstavki:

„4. Vsi letalski prevozniki v svojih mobilnih aplikacijah in na spletnih mestih zagotovijo obrazec, s katerim lahko potnik takoj vloži pritožbo na spletu ali v tiskani obliki zaradi poškodovanja, zamude ali izgube prtljage. Letalski prevoznik kot datum vložitve tega obrazca šteje datum vložitve pritožbe na podlagi člena 31(2) in (3) Montrealske konvencije, čeprav pozneje morda zahteva dodatne informacije. Ta odstavek ne vpliva na pravico potnika do vložitve pritožbe na drug način v rokih iz Montrealske konvencije.

5. Vse informacije, ki se zagotovijo na podlagi tega člena, in pritožbeni obrazci so na voljo v dostopni obliki, da pa se jih na razpolago tudi osebam, ki ne uporabljajo digitalnih orodij.

6. Vse obveznosti obveščanja na podlagi tega člena veljajo tudi za posrednike, kadar prodajajo storitve letalskega prevoza v Unijo ali iz ali znotraj Unije.“;

(7) vstavijo se naslednji členi:

„Člen 6a

1. Letalski prevoznik Unije pri prevozu registrirane opreme za gibanje ali priznanih psov pomočnikov poskrbi, ***da so potniki obveščeni o svojih pravicah in*** da je vsakemu invalidu ali osebi z omejeno mobilnostjo ponujena možnost, da ob rezervaciji, hkrati s prijavo na podlagi člena 6 Uredbe (ES) št. 1107/2006 in najpozneje ob izročitvi opreme letalskemu prevozniku oziroma, v primeru priznanega psa pomočnika, ob vkrcanju, v dostopni obliki poda posebno izjavo o interesu za dostavo v namembni kraj na podlagi člena 22(2) Montrealske konvencije. Letalski prevoznik Unije v tem primeru zadevnim potnikom ne zaračuna dodatne pristojbine. ***Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi vzorčni obrazec za takšno izjavo o interesu. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena [6f(2]).*** V primeru uničenja, izgube, poškodovanja ali zamude opreme ali v primeru smrti ali poškodbe priznanega psa pomočnika lahko letalski prevoznik Unije zahteva, da invalid ali oseba z omejeno mobilnostjo podkrepi znesek iz posebne izjave o interesu z dokazilom o stroških nadomestitve, vključno z začasno nadomestitvijo, opreme za gibanje ali priznanega psa pomočnika. **[Sprememba 199]**

Posredniki pri prodaji storitve letalskega prevoza v imenu letalskega prevoznika Unije ***potnike obvestijo o njihovih pravicah in*** zadevnim potnikom ponudijo možnost, da ob rezervaciji in hkrati s prijavo na podlagi člena 6 Uredbe (ES) št. 1107/2006 v dostopni obliki podajo posebno izjavo o interesu na podlagi člena 22(2) Montrealske konvencije. Ta posebna izjava o interesu se poda pod enakimi pogoji, kot so določeni v prvem pododstavku. Posrednik izjavo čim prej posreduje letalskemu prevozniku Unije. **[Sprememba 200]**

2. V primeru uničenja, izgube, poškodovanja ali zamude pri prevozu registrirane opreme za gibanje ali smrti ali poškodbe priznanega psa pomočnika je letalski prevoznik Unije odgovoren za plačilo zneska, ki ne presega zneska, ki ga je navedel potnik, razen če dokaže, da je zahtevani znesek višji od dejanskega interesa, ki ga ima za osebo dostava v namembni kraj.

3. Kadar se uporablja odstavek 2 in brez poseganja v člena 7 in 8 ter Prilogo I, četrti pododstavek, Uredbe (ES) št. 1107/2006, letalski prevoznik hitro naredi vse, kar je razumno mogoče, da bi zagotovil takoj potrebne začasne nadomestitve za registrirano opremo za gibanje in začasne rešitve za nadomestitev priznanih psov pomočnikov. Invalid ali oseba z omejeno mobilnostjo sme to začasno nadomestitev brezplačno obdržati, dokler ni izplačana odškodnina iz odstavka 2 ali dokler letalski prevoznik Unije pravnim ali fizičnim osebam ne povrne stroškov za potrebno začasno nadomestitev opreme za gibanje ali priznanega psa pomočnikov.

4. Ravnanje, skladno z odstavkom 3, ne pomeni priznanja odgovornosti letalskega prevoznika Unije.

Člen 6aa

1. Nacionalni izvršilni organ, določen na podlagi člena 16 Uredbe (ES) št. 261/2004, zagotovi skladnost s to uredbo. V ta namen spremlja:

(a) pogoje pogodb o zračnem prevozu;

(b) sistematično ponudbo posebne izjave o interesu za prijavljeno opremo za gibanje in ustrezne višine odškodnine v primeru poškodovanja opreme za gibanje;

(c) izplačilo predplačila na podlagi člena 5(1), če je ustrezno;

(d) uporabo člena 6.

2. Poleg tega nacionalni izvršilni organ za namene spremljanja varstva potnikov z omejeno mobilnostjo in invalidnih potnikov v primeru poškodovanja njihove opreme za gibanje ali pripomočkov preuči in upošteva informacije o pritožbah v zvezi z opremo za gibanje, vloženih pri organih iz člena 16a Uredbe (ES) št. 261/2004.

3. Sankcije, ki jih države članice določijo za kršitve te uredbe, morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

4. Nacionalni izvršilni organi v letnih poročilih na podlagi člena 16(6) Uredbe (ES) št. 261/2004 objavijo tudi statistične podatke o dejavnostih in uporabljenih sankcijah v zvezi z uporabo te uredbe. **[Sprememba 201]**

Člen 6b

1. Brez poseganja v Uredbo (ES) št. 1008/2008 vsi letalski prevozniki in posredniki pri prodaji storitev letalskega prevoza v, iz ali znotraj Unije ob rezervaciji ter v svojih mobilnih aplikacijah in na spletnih mestih v dostopni obliki jasno navedejo, v primeru letalskih prevoznikov pa na zahtevo dajo na voljo tudi na letališču (tudi na samopostrežnih avtomatih za prijavo potnikov), podatke o:

- maksimalnih dovoljenih merah in teži prtljage, ki odražajo cenovni potovalni razred, ki jo potniki smejo nesti v kabino in oddati v prtljažni prostor zrakoplova, za vsak let, zajet v potnikovi rezervaciji;
- vseh omejitvah glede števila kosov, ki bi se uporabljale v okviru določene maksimalne dovoljene prtljage;
- pogojih, pod katerimi se v potniški kabini ali v prtljažnem prostoru zrakoplova prevažajo občutljivi ali dragoceni predmeti, kot so glasbila, športna oprema, otroški vozički in sedeži za dojenčke;
- brez poseganja v odstavek 2, morebitnih dodatnih stroških za prevoz registrirane in neregistrirane prtljage, vključno z glasbili iz člena 6c;

– posebnih razlogih, ki bi lahko preprečili prevoz neregistrirane prtljage v kabini na podlagi odstavka 3.

Temeljna potovalna storitev in doplačila morajo biti jasno opredeljeni in možno jih mora biti kupiti ločeno. **[Sprememba 202]**

Če je ročna prtljaga pred vkrcanjem na zrakoplov ali pred vzletom zrakoplova s krova pretovorjena v prostor za tovor, mora biti potnikom, ko ti zapuščajo zrakoplov, izročena kot ročna prtljaga. **[Sprememba 203]**

2. Letalski prevozniki brez poseganja v Uredbo (ES) št. 1107/2006 potnikom dovolijo, da v ***skladu z Uredbo (ES) št. 261/2004 v*** kabino brez doplačila nesejo osebni predmet ***in ročno prtljago v okviru največje dovoljene mere 100 cm (vsota dolžine, širine in višine)***. ***Dovoljena ročna prtljaga je lahko izražena z maksimalnimi merami ali maksimalno težo celotne dovoljene ročne prtljage na potnika ali z obema, vendar brez omejitve na določeno število kosov.*** **[Sprememba 204]**

3. Kadar prevoz osebnega predmeta iz odstavka 2 ali ročne prtljage iz posebnih razlogov, kot so varnostni razlogi, razlogi zmogljivosti ali sprememba vrste zrakoplova po opravljeni rezervaciji, v kabini ni mogoč, lahko letalski prevoznik to neregistrirano prtljago prevaža v prtljažnem prostoru zrakoplova, za kar pa od potnika ne sme zahtevati doplačila.

4. Odstavka 2 in 3 se uporabljata za vse letalske prevoznike, ki vzletajo z letališča na ozemlju države članice, za katero se uporabljata Pogodbi, in vse letalske prevoznike ~~Unije~~, ki pristajajo na ozemlju države članice, za katero se uporabljata Pogodbi.
[Sprememba 205]

5. Ta člen ne vpliva na omejitve v zvezi z neregistrirano prtljago, določene s pravili Unije, kot so tista, določena v Uredbi (ES) št. 300/2008 Evropskega parlamenta in Sveta[*] in Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2015/1998[**], ter z mednarodnimi pravili o varnosti in varovanju.

Člen 6c

1. Letalski prevoznik Unije potniku dovoli, da nese glasbilo v potniško kabino zrakoplova ob upoštevanju veljavnih pravil o varnosti in varovanju ter tehničnih specifikacij in omejitev zadevnega zrakoplova. Glasbila se lahko prevažajo v kabini zrakoplova pod pogojem, da jih je mogoče varno shraniti v ustrezen prostor za prtljago v kabini ali pod ustrezen potniški sedež. ***Če se sprejme prevoz glasbila v kabini zrakoplova, se to šteje za del potnikove dovoljene ročne prtljage.*** Letalski prevoznik lahko določi, da ~~je glasbilo del potnikove dovoljene neregistrirane prtljage in se ne sme prevažati~~***se za ročno prtljago, ki se prevaža*** poleg te dovoljene ***ročne*** prtljage***, zaračuna doplačilo***. **[Sprememba 206]**

2. Kadar je glasbilo preveliko, da bi ga bilo mogoče varno shraniti v ustrezen prostor za prtljago v kabini ali pod ustrezen potniški sedež, lahko letalski prevoznik zahteva plačilo dodatne prevoznine, če se takšno glasbilo~~, ob upoštevanju veljavnih pravil o varnosti in varovanju,~~ prevaža kot ~~neregistrirana~~***ročna*** prtljaga na drugem sedežu. ~~Od potnikov se lahko zahteva tudi, da izberejo in kupijo sosednja~~***Za takšno dodatno prevoznino se ne plača zadevna odhodna letališka taksa. V primeru nakupa dodatnega*** sedeža ~~za potnika~~***si letalski prevoznik razumno prizadeva zagotoviti, da sta zadevni potnik*** in glasbilo~~, pri čemer mora biti sedež za glasbilo vedno ob oknu. Na zahtevo se glasbila ob upoštevanju veljavnih pravil o varnosti in varovanju, prostorskih omejitev in tehničnih specifikacij zadevnega zrakoplova prevažajo v ogrevanem delu prtljažnega dela zrakoplova, kadar je ta na voljo~~ ***na sosednjih sedežih***. **[Sprememba 207]**

2a. Glasbila se ob upoštevanju veljavnih pravil o varnosti, prostorskih omejitev in tehničnih specifikacij zadevnega zrakoplova na zahtevo prevažajo v ogrevanem delu prtljažnega dela zrakoplova, če je na voljo prostor. Letalski prevozniki zagotovijo posebne etikete, ki se namestijo na vidnem mestu na glasbilih, s čimer se zagotovi, da se z njimi ravna z ustrezno skrbnostjo. Na zrakoplovih se dovoli, da se kot tovor prevažajo samo glasbila, ki so ustrezno shranjena v trdnih kontejnerjih in/ali kovčkih s trdno zunanjo steno, ki so zasnovani posebej za tovrstne predmete.
[Sprememba 208]

2b. Letalski prevoznik ob rezervaciji vozovnice in v svojih pogojih poslovanja jasno navede pogoje za prevoz glasbil, vključno z ustreznimi pristojbinami, prostorom za prevoz glasbil, ki je na voljo na zadevnem zrakoplovu, in merami tega prostora. Če je treba rezervirati dodaten sedež, se potnikom omogoči, da to storijo prek spleta.
[Sprememba 209]

Člen 6d

1. Komisiji pomaga odbor za pravice potnikov. Navedeni odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011. **[Sprememba 210]**

---

* Uredba (ES) št. 300/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2008 o skupnih pravilih na področju varovanja civilnega letalstva in o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 2320/2002 (UL L 97, 9.4.2008, str. 72, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/300/oj).

** Izvedbena uredba Komisije (EU) 2015/1998 z dne 5. novembra 2015 o določitvi podrobnih ukrepov za izvajanje skupnih osnovnih standardov za varovanje letalstva (UL L 299, 14.11.2015, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2015/1998/oj).“;

(8) člen 7 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 7

Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu do … [~~5 let~~***tri leta*** od datuma začetka veljavnosti te uredbe o spremembi] poroča o izvajanju in rezultatih te uredbe. ***Poročilu po potrebi priloži zakonodajni predlogi.“;*** **[Sprememba 211]**

(9) Priloga k Uredbi (ES) št. 2027/97 se nadomesti z besedilom iz Priloge II k tej uredbi.

Člen 3

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije.

~~Uporablja se od … [2 leti od dneva začetka veljavnosti te uredbe o spremembi].~~ **[Sprememba 212]**

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V …,

Za Evropski parlament	*Za Svet*
predsednica	*predsednik/predsednica*

PRILOGA I

„Priloga

~~Neizčrpni seznami~~ *Izčrpni seznam* razmer, ki za namene te uredbe *lahko* predstavljajo izredne razmere~~, in razmer, ki za namene te uredbe ne predstavljajo izrednih razmer~~ [Sprememba 213]

1. Za izredne se ***lahko*** štejejo naslednje razmere: **[Sprememba 214]**

~~(a) razmere, ki niso povezane z delovanjem zrakoplova, kot so:~~ **[Sprememba 215]**

(i) naravne~~ ali okoljske~~ nesreče, ki niso združljive z varno izvedbo leta; **[Sprememba 216]**

(ii) vremenske razmere~~ in škoda na zrakoplovu, povezana z vremenskimi dogodki~~, ki niso združljive z ***varnostjo leta ali ki so povzročile škodo na zrakoplovu med letom ali na vzletni stezi po sprostitvi v obratovanje in ki onemogočajo*** varno izvedbo leta~~ (na primer udari strele, zrna toče, nevihte, močne turbulence ali močen veter)~~; **[Sprememba 217]**

(iii) vojna***, politični nemiri, sabotaža ali teroristična dejanja, ki onemogočajo*** ~~ali upor, ki nista združljiva z~~ varno izvedbo leta; **[Sprememba 218]**

(iv) ~~čezmejne grožnje~~***tveganja*** za zdravje ***ali nujni zdravstveni primeri, ki zahtevajo prekinitev ali odmik od poti zadevnega leta;*** ~~, ki spadajo na področje uporabe člena 2(1) ali (4) Uredbe (EU) 2022/2371 Evropskega parlamenta in Sveta[1] in niso združljive z varno izvedbo leta, ter~~ **[Sprememba 219]**

(v) ~~trčenja med zrakoplovom in ptico ali drugim tujkom, ki niso združljiva z varno izvedbo leta~~***poškodba zrakoplova, ki jo povzroči tujek na vzletno-pristajalni stezi letališča***; **[Sprememba 220]**

~~(b) incidenti, povezani s potnikom, vključno z:~~ **[Sprememba 221]**

(i) ~~incidenti zaradi motečega vedenja~~***motečim vedenjem*** potnika ~~v smislu Montrealskega protokola iz leta 2014, ki niso združljivi z varno izvedbo leta ali~~ zaradi ~~katerih nastane zamuda pri odhodu leta~~***katerega poveljujoči pilot zrakoplova preusmeri zadevni let na letališče, ki ni letališče prihoda, da bi se ta potnik ali potniki izkrcali, njegova oziroma njihova prtljaga pa raztovorila***; **[Sprememba 222]**

~~(ii) tveganji za zdravje ali nujnimi zdravstvenimi primeri (na primer resno boleznijo), ki se odkrijejo tik pred odhodom leta ali zaradi katerih je treba prekiniti let ali skreniti z načrtovane poti;~~ **[Sprememba 223]**

~~(c) drugi incidenti, na primer:~~ **[Sprememba 224]**

~~(i) varnostna tveganja, škoda, ki jo povzročijo sabotaže ali teroristična dejanja ali protipravna dejanja, ki niso združljiva z varno izvedbo leta;~~ **[Sprememba 225]**

(ii) skrite proizvodne napake ali napake pri zasnovi, ki jih odkrije proizvajalec ali pristojni organ in ~~ki~~ niso združljive z varno izvedbo leta; **[Sprememba 226]**

(iii) ***nepredvidene*** omejitve upravljanja zračnega prometa ali zmogljivosti letališča ali ***nepredvideno*** zaprtje zračnega prostora***, vključno z zaprtjem vzletno-pristajalne steze s strani organov***; **[Sprememba 227]**

~~(iv) delno ali popolno nenačrtovano zaprtje letališča, vključno s splošno okvaro letališkega sistema, izpadom električne energije in izpadom elektronskih komunikacij, ali aktivacija načrta izrednih ukrepov s strani upravljavca letališča;~~ **[Sprememba 228]**

(v) ~~stavke pri~~***nepredvideni delovni spori pri dejanskem letalskem prevozniku ali*** izvajalcih bistvenih letaliških storitev, kot so ~~upravljavec~~ letališča~~,~~ ***in*** izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa, ~~izvajalci storitev zemeljske oskrbe, ali pri dejanskem letalskem prevozniku, če so vzrok za stavko zahteve izven pristojnosti dejanskega~~***z izjemo stavk osebja letalskega*** prevoznika***, razen če je do teh stavk prišlo zaradi zahtev, ki jih lahko izpolnijo le javni organi***; **[Sprememba 229]**

~~(vi) nepričakovana odsotnost člana posadke, bistvenega za izvedbo leta, zaradi bolezni ali smrti, do katere pride izven domačih baz dejanskega letalskega prevoznika ali zaradi pandemije;~~ **[Sprememba 230]**

(vii) ~~škoda na zrakoplovu, ki jo povzročijo tretje osebe, za katere letalski prevoznik ni odgovoren, medtem ko je zrakoplov na tleh, in ki ni združljiva z varno izvedbo leta~~***trčenje zrakoplova v parkirnem položaju z zrakoplovom drugega letalskega prevoznika, ki ga je povzročilo premikanje zrakoplova drugega letalskega prevoznika***; **[Sprememba 231]**

~~(viii) poškodba letalske pnevmatike, ki jo povzroči tujek in ki ni združljiva z varno izvedbo leta;~~ **[Sprememba 232]**

(ix) ~~kontaminirana vzletno-pristajalna steza~~***prisotnost bencina na vzletno-pristajalni stezi, ki privede do zaprtja*** letališča~~, ki ni združljiva z varno izvedbo leta~~ ***in posledično velike zamude leta na to letališče ali z njega, če bencin ne prihaja iz zrakoplova letalskega prevoznika, ki opravlja let***; **[Sprememba 233]**

~~(x) nepričakovane pomanjkljivosti v zvezi z varnostjo leta na opremi zrakoplova, ki ne dosegajo sprejemljivih ravni delovanja, kot so opredeljene v glavnem seznamu minimalne opreme ali tam določenih minimalnih pogojih delovanja opreme, in ki jih ni bilo mogoče odpraviti med preventivnim vzdrževanjem (kot je določeno v odstavku 2, točka (a)), ter~~

[Sprememba 234]

~~(xi) po odhodu, tveganja za zdravje ali nujni zdravstveni primeri (na primer resna bolezen) člana posadke, zaradi katere je treba prekiniti let ali skreniti z načrtovane poti.~~

[Sprememba 235]

(xia) trčenje med zrakoplovom in ptico ter morebitna škoda, ki jo to trčenje povzroči; **[Sprememba 236]**

(xib) pomanjkanje osebja na letališču, ki zagotavlja storitve natovarjanja prtljage. **[Sprememba 237]**

(xic) preobremenjenost letališča zaradi meteoroloških pogojev, zaradi česar mora operator zrakoplova let odložiti ali odpovedati; **[Sprememba 238]**

(xid) splošna okvara sistema za dovod goriva zrakoplovom, če je za ta sistem odgovorno izvorno letališče zadevnega leta ali zrakoplova. **[Sprememba 239]**

~~2. Sledeč seznam razmer ne predstavlja izrednih razmer:~~

~~(a) tehnične težave, ki bi jih bilo mogoče odpraviti med preventivnim vzdrževanjem v skladu s pravili in postopki Unije za zagotavljanje stalne plovnosti zrakoplova;~~

~~(b) operativne odločitve in zamude pri postopkih v zvezi s posadko, prijavo in vkrcanjem ter~~

~~(c) nerazpoložljivost letalske ali kabinske posadke (razen če je to posledica stavk iz odstavka 1, točka (c)(v) ali nepričakovanih odsotnosti zaradi bolezni ali smrti iz odstavka 1, točka (c)(vi)).~~

~~[1] Uredba (EU) 2022/2371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. novembra 2022 o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje in razveljavitvi Sklepa št. 1082/2013/EU (UL L 314, 6.12.2022, str. 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2371/oj).“~~ **[Sprememba 240]**

PRILOGA II

„Priloga

Informativno obvestilo iz člena 6

INFORMATIVNO OBVESTILO O ODGOVORNOSTI LETALSKEGA PREVOZNIKA V ZVEZI S POTNIKI IN NJIHOVO PRTLJAGO

To informativno obvestilo je povzetek pravil o odgovornosti, ki se uporabljajo za letalske prevoznike Unije, kot je določeno v zakonodaji Evropske unije in Montrealski konvenciji.

ODŠKODNINA V PRIMERU SMRTI ALI POŠKODBE

Za odgovornost v primeru poškodbe ali smrti potnika, ki je posledica nesreče na krovu zrakoplova ali med kakršnim koli postopkom vkrcanja ali izkrcanja, finančne omejitve niso določene.

Brez poseganja v člen 20 Montrealske konvencije o razbremenitvi odgovornosti letalskega prevoznika slednji ne more izključiti ali omejiti svoje odgovornosti v primeru odškodninskih zahtevkov za škodo do omejitve, določene na podlagi člena 21 Montrealske konvencije, kot jo je posodobila Mednarodna organizacija civilnega letalstva na podlagi člena 24(2) Montrealske konvencije [letalski prevoznik v oklepaju navede približno protivrednost v lokalni valuti]. Za škodo, ki presega ta znesek, pa letalski prevoznik ni odgovoren, če dokaže, da:

- škoda ni bila posledica malomarnosti ali drugega nedopustnega dejanja ali opustitve letalskega prevoznika, njegovih uslužbencev ali pooblaščencev ali
- je škoda nastala izključno zaradi malomarnosti ali drugega nedopustnega dejanja ali opustitve tretje osebe.

PREDPLAČILA

V primeru smrti ali poškodbe potnika mora letalski prevoznik v 15 dneh od identifikacije osebe, ki je upravičena do odškodnine, izplačati predplačilo, potrebno za kritje njenih takojšnjih materialnih potreb. V primeru smrti to predplačilo ne sme biti manjše od 16 % omejitve, določene na podlagi člena 21 Montrealske konvencije, kot jo je posodobila Mednarodna organizacija civilnega letalstva na podlagi člena 24(2) Montrealske konvencije [letalski prevoznik v oklepaju navede približno protivrednost v lokalni valuti].

ZAMUDE PRI PREVOZU POTNIKOV

V primeru zamude pri prevozu potnikov je letalski prevoznik odgovoren za škodo, razen če je sprejel vse razumne ukrepe za preprečitev škode ali če sprejetje takšnih ukrepov ni bilo mogoče. Odgovornost za zamudo pri prevozu potnikov je omejena na omejitev, določeno na podlagi člena 22(1) Montrealske konvencije, kot jo je posodobila Mednarodna organizacija civilnega letalstva na podlagi člena 24(2) Montrealske konvencije [letalski prevoznik v oklepaju navede približno protivrednost v lokalni valuti].

ZAMUDE PRI PREVOZU PRTLJAGE

V primeru zamude pri prevozu prtljage je letalski prevoznik odgovoren za škodo do omejitve, določene na podlagi člena 22(2) Montrealske konvencije, kot jo je posodobila Mednarodna organizacija civilnega letalstva na podlagi člena 24(2) Montrealske konvencije [letalski prevoznik v oklepaju navede približno protivrednost v lokalni valuti], pri čemer omejitev odškodnine velja na potnika in ne na kos registrirane prtljage. Letalski prevoznik ni odgovoren, če je sprejel vse razumne ukrepe za preprečitev škode, ki je posledica takšne zamude, ali če sprejetje takšnih ukrepov ni bilo mogoče.

UNIČENJE, IZGUBA ALI POŠKODOVANJE PRTLJAGE

Letalski prevoznik je odgovoren za škodo do omejitve, določene na podlagi člena 22(2) Montrealske konvencije, kot jo je posodobila Mednarodna organizacija civilnega letalstva na podlagi člena 24(2) Montrealske konvencije [letalski prevoznik v oklepaju navede približno protivrednost v lokalni valuti], pri čemer omejitev odškodnine velja na potnika in ne na kos prtljage.

V primeru poškodovanja ali izgube registrirane prtljage je letalski prevoznik odgovoren za škodo, razen če je ta posledica notranje napake, lastnosti ali slabosti prtljage.

Pri neregistrirani prtljagi (ročni prtljagi), vključno z osebnimi predmeti, je letalski prevoznik odgovoren za škodo le, če je ta nastala po njegovi krivdi ali po krivdi njegovih uslužbencev ali pooblaščencev. **[Sprememba 241 – ne zadeva slovenske različice]**

VIŠJE OMEJITVE ODGOVORNOSTI V ZVEZI S PRTLJAGO

Potnik ima pravico do višje omejitve odgovornosti, če najpozneje ob prijavi poda posebno izjavo in plača dodatno pristojbino, če je zahtevana. Ta dodatna pristojbina temelji na tarifi, ki je odvisna od dodatnih stroškov prevoza in zavarovanja zadevne prtljage, ki presegajo omejitev odgovornosti v omejitvi, določeni na podlagi člena 22(2) Montrealske konvencije, kot jo je posodobila Mednarodna organizacija civilnega letalstva na podlagi člena 24(2) Montrealske konvencije [letalski prevoznik v oklepaju navede približno protivrednost v lokalni valuti]. Tarifa se da na voljo potnikom na njihovo zahtevo. **[Sprememba 242]**

Invalidom in osebam z omejeno mobilnostjo je ob rezervaciji, hkrati s prijavo na podlagi člena 6 Uredbe (ES) št. 1107/2006 in najpozneje ob izročitvi opreme letalskemu prevozniku oziroma, v primeru priznanega psa pomočnika, ob vkrcanju, sistematično ponujena možnost, da v dostopni obliki brez doplačila podajo posebno izjavo o interesu za prevoz svoje opreme za gibanje ali svojega priznanega psa pomočnika.

RAZBREMENITEV ODGOVORNOSTI

Če prevoznik dokaže, da je škoda, zajeta v pravilih o odgovornosti, ki jih uporabljajo letalski prevozniki Unije, kot je zahtevano v Uredbi (ES) št. 2027/97 in Montrealski konvenciji, vključno s smrtjo ali poškodbo, posledica malomarnosti ali drugega nedopustnega dejanja ali opustitve osebe, ki zahteva odškodnino, ali osebe, od katere slednja črpa svoje pravice ali da je takšna malomarnost ali drugo nedopustno dejanje ali opustitev k njej prispevala, je prevoznik v celoti ali delno razbremenjen svoje odgovornosti do vlagatelja zahtevka v obsegu, kolikor je takšna malomarnost ali drugo nedopustno dejanje ali opustitev povzročila škodo ali je k njej prispevala.

ROK ZA PRITOŽBE ~~V ZVEZI S PRTLJAGO~~***GLEDE PRTLJAGE***

[Sprememba 243]

V primeru poškodbe, zamude, izgube ali uničenja prtljage se mora potnik vedno čim prej pritožiti pri letalskem prevozniku. V primeru poškodbe registrirane prtljage se mora potnik pritožiti v sedmih dneh, v primeru zamude prtljage pa v 21 dneh; v obeh primerih rok začne teči na dan, ko je bila prtljaga predana potniku. V ta namen je na spletnih mestih in v spletnih aplikacijah letalskih prevoznikov potnikom na voljo poseben obrazec, ki ga lahko predložijo v papirni obliki ali prek spleta. Takšen pritožbeni obrazec mora letalski prevoznik na letališču sprejeti kot pritožbo. Letalski prevoznik datum vložitve takšne pritožbe šteje kot datum vložitve pritožbe na podlagi člena 31(2) in (3) Montrealske konvencije, čeprav pozneje morda zahteva dodatne informacije.

ODGOVORNOST POGODBENIH IN DEJANSKIH PREVOZNIKOV

Če letalski prevoznik, ki dejansko opravlja let, ni hkrati tudi pogodbeni letalski prevoznik, ima potnik pravico nasloviti pritožbo na enega ali drugega prevoznika oziroma zoper enega ali drugega prevoznika vložiti odškodninski zahtevek. To velja tudi za primere, ko je bil z enim ali drugim prevoznikom sklenjen dogovor o posebni izjavi o interesu za dostavo.

ROK ZA VLOŽITEV TOŽBE

Tožbo v zvezi z odškodninskim zahtevkom je treba na sodišču vložiti v dveh letih po datumu pristanka zrakoplova oziroma po datumu, ko bi zrakoplov moral pristati.

UNIČENJE, IZGUBA, POŠKODOVANJE ALI ZAMUDA OPREME ZA GIBANJE

Letalski prevoznik je odgovoren za uničenje, izgubo, poškodovanje ali zamudo opreme za gibanje do omejitve, določene na podlagi člena 22(2) Montrealske konvencije, na podlagi člena 24(2) Montrealske konvencije [letalski prevoznik v oklepaju navede približno protivrednost v lokalni valuti], pri čemer omejitev odškodnine velja na potnika in ne na kos prtljage.

Potnik ima brez doplačila pravico do višje omejitve odgovornosti, če najpozneje ob prijavi poda posebno izjavo o stroških nadomestitve opreme za gibanje.

V primeru uničenja, izgube, poškodovanja ali zamude opreme za gibanje letalski prevoznik plača odškodnino, ki ne presega zneska, navedenega v posebni izjavi.

Letalski prevoznik pred plačilom navedene odškodnine naredi vse, kar je razumno mogoče, da bi zagotovil takoj potrebne začasne nadomestitve za opremo za gibanje po končanju poti zadevnega potnika.

PODLAGA ZA OBVEŠČANJE

Navedene določbe temeljijo na Montrealski konvenciji z dne 28. maja 1999, ki se v Uniji izvaja z Uredbo (ES) št. 2027/97 (kot je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 889/2002 in Uredbo (EU)[1]) in v državah članicah z njihovo nacionalno zakonodajo.

_____

+ UL: prosimo, da vstavite referenčno številko te uredbe o spremembi.“